

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про державне регулювання сфери захисту рослин

Цей Закон визначає правові та організаційні засади здійснення заходів, які полягають у визначенні фітосанітарного ризику та забезпеченні належного рівня фітосанітарного захисту, обмеження та запобігання поширенню шкідливих організмів під час обігу рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, поводження із засобами захисту рослин, а також державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин з метою перевірки дотримання законодавства про захист рослин.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) агент біологічного захисту рослин - природний ворог, антагоніст, конкурент чи інший організм, який застосовують для боротьби із шкідливими організмами;

2) акліматизація - здатність шкідливого організму до пристосування у передбачуваному майбутньому в межах певної території після його проникнення на неї;

3) аналіз фітосанітарного ризику - процес оцінювання біологічних, екологічних та економічних даних з метою визначення приналежності організму до шкідливих організмів, доцільності його регулювання та визначення фітосанітарних заходів, які мають бути застосовані для боротьби з ним;

4) біологічний метод захисту рослин - метод захисту рослин від шкідливих організмів за допомогою агентів біологічного захисту рослин та/або продуктів їх життєдіяльності;

5) буферна зона - зона, яка оточує зону або межує із зоною, яка має офіційно визначені межі для здійснення фітосанітарних заходів, встановлена з метою мінімізації імовірності поширення шкідливого організму всередину або назовні такої зони, а в разі необхідності - з метою застосування фітосанітарних заходів або інших заходів боротьби із шкідливими організмами;

6) вантаж - певна кількість товарів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, вивозяться (пересилаються) за межі митної території України або переміщуються її територією одним видом транспортного засобу (морським, річковим, залізничним, автомобільним або авіаційним), надходить з однієї країни або її окремої території та супроводжується одним фітосанітарним сертифікатом або фітосанітарним сертифікатом на реекспорт, або іншим документом, якщо його наявність вимагається згідно із законом, крім рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, що належать до того самого типу, класу або опису. Вантаж може складатися з однієї або кількох партій;

7) визначені шкідливі організми - карантинні шкідливі організми та шкідливі організми, які відсутні в Україні та можуть відповідати критеріям для набуття статусу карантинного шкідливого організму, ввезення (пересилання) яких на митну територію України

здійснюється у супроводі дозволу на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, передбачених цим Законом;

8) виробнича ділянка, вільна від шкідливих організмів, - окрема ділянка виробничої потужності (місця виробництва), на якій відсутність конкретного шкідливого організму підтверджена науковими даними та/або лабораторними дослідженнями, щодо якої цей стан підтримується під контролем компетентного органу протягом визначеного періоду часу;

9) виробнича потужність (місце виробництва) - сукупність будівель або споруд чи земельних ділянок (їх частин), на/у яких вирощуються та/або виробляються, та/або здійснюється переробка (добробка) рослин та/або продуктів рослинного походження;

10) висновок лабораторного дослідження - документ у паперовій або електронній формі, виданий уповноваженою лабораторією за результатами проведеного нею лабораторного дослідження;

11) відбір зразків - процес взяття проб від рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, шкідливих організмів, засобів захисту рослин для формування зразків для подальшого проведення лабораторних досліджень або для фізичної перевірки;

12) візуальна перевірка - перевірка неозброєним оком, за допомогою лупи, бінокюляра, мікроскопа або інших оптичних збільшувальних засобів без проведення лабораторних досліджень;

13) внесення засобів захисту рослин з повітря - застосування засобів захисту рослин з повітряного судна (авіаційний метод);

14) дерев'яний пакувальний матеріал - деревина або вироби з деревини (крім паперових), що використовуються для підтримки, захисту або транспортування товару (в тому числі деревина для кріплення);

15) державний контроль за дотриманням законодавства про захист рослин (далі - державний контроль) - сукупність заходів, що здійснюються посадовими особами компетентного органу в межах повноважень, передбачених законом, з метою забезпечення додержання вимог законодавства про захист рослин, а також з метою усунення наслідків невідповідності законодавству про захист рослин та притягнення до відповідальності за порушення законодавства про захист рослин;

16) державний фітосанітарний інспектор - фізична особа, яка працює в системі компетентного органу, відповідає встановленим цим Законом кваліфікаційним вимогам та до посадових обов'язків якої належить здійснення відповідно до закону заходів державного контролю та інших офіційних заходів;

17) дистанційний договір - договір, укладений без одночасної фізичної присутності його сторін, з використанням виключно засобів дистанційного зв'язку, у тому числі електронного, до та під час його укладення;

18) дистриб'ютор - оператор ринку, який розміщує на ринку засоби захисту рослин, включаючи оптових, роздрібних продавців і постачальників;

19) діагностика - процес виявлення та ідентифікації шкідливого організму;

20) додаткова декларація - інформація про фітосанітарний стан вантажу з рослинами, рослинними продуктами та іншими об'єктами, яка підлягає включенню до фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, або інша додаткова інформація, передбачена Міжнародним стандартом з фітосанітарних заходів № 12;

21) документальна перевірка - форма державного контролю, яка здійснюється на державному кордоні України стосовно вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України, та яка полягає у перевірці документів, які необхідні для супроводу вантажу та/або вимагаються при перетині державного кордону України відповідно до закону;

22) економічний поріг шкідливості - щільність популяції шкідливого організму, за якої проведення заходів захисту рослин є економічно доцільним;

23) електронна копія - візуальне подання в електронній формі паперового документа, отримане шляхом сканування (фотографування), відповідність оригіналу якого засвідчено електронним підписом особи, що подає такий документ;

24) загальний фітосанітарний документ на ввезення - документ встановленої форми, що складається з двох частин: у першій професійний оператор зазначає (декларує) інформацію про вантаж, у другій державний фітосанітарний інспектор зазначає інформацію про результати державного контролю такого вантажу;

25) зараження - присутність шкідливого організму у рослинах та/або продуктах рослинного походження та/або інших об'єктах та/або виробничих потужностях (місцях виробництва);

26) засоби захисту рослин - засоби в тій формі, в якій вони постачаються користувачам, що складаються або містять діючі речовини, антидоти або синергісти і призначені для:

захисту рослин або продуктів рослинного походження від шкідливих організмів або запобігання дії таких організмів на них, за винятком тих випадків, якщо основним призначенням засобу є дезінфекція, відмінна від захисту рослин або продуктів рослинного походження;

впливу на життєві процеси рослин, зокрема на їхній ріст, крім поживних речовин;

консервування продуктів рослинного походження в частині, що не підпадає під дію законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів;

знищення небажаних рослин або частин рослин, крім водоростей, якщо засоби не застосовуються на ґрунті або у воді для захисту рослин;

контролю або запобігання небажаному росту рослин, крім водоростей, якщо засоби не застосовуються на ґрунті або у воді для захисту рослин;

27) затримання - процедура, яка передбачає, що товари, які підлягають державному контролю, не були переміщені та/або піддані зовнішньому втручання до прийняття рішення державним фітосанітарним інспектором щодо їх призначення;

28) захист рослин - система заходів, спрямованих на зменшення втрат врожаю та запобігання погіршенню стану рослин, продуктів рослинного походження, а також спрямованих на запобігання занесенню та/або поширенню шкідливих організмів, регулювання їх чисельності;

29) заходи захисту рослин - заходи, що здійснюються професійним користувачем або непрофесійним користувачем з метою захисту рослин, продуктів рослинного походження;

30) зона, вільна від шкідливого організму (далі - вільна зона), - територія, на якій відсутність відповідного шкідливого організму встановлена компетентним органом на підставі наукових даних та за необхідності підтримується ним або під його контролем протягом визначеного періоду часу;

31) ізолюваний об'єкт для утримання - будь-яке місце, крім карантинної станції, у якому шкідливі організми, рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти утримуються в умовах ізоляції;

32) інспектування - візуальна перевірка рослин, продукції рослинного походження або інших об'єктів з метою визначення наявності шкідливих організмів або перевірки дотримання вимог фітосанітарних заходів;

33) інтегрована система захисту рослин - комплекс методів захисту рослин, визначений на підставі вивчення всіх існуючих методів, з наданням переваги застосуванню біологічних методів, які перешкоджають розвитку популяцій шкідливих організмів та сприяють застосуванню засобів захисту рослин, здійсненню інших форм втручання на економічно та екологічно доцільному рівні, зменшують або зводять до мінімуму ризики для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища;

34) інформаційна (автоматизована) система "Phytosanitary Inspection System" (далі - інформаційно-комунікаційна система компетентного органу) - інформаційно-комунікаційна система, призначена для комплексного використання механізмів та інструментів, за допомогою яких здійснюється збирання, управління, зберігання, обробка і автоматизований обмін даними, інформацією та документами, що стосуються заходів державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин;

35) інші об'єкти - будь-які матеріали або об'єкти, крім рослин та продуктів рослинного походження, здатні приховувати або поширювати шкідливі організми, зокрема ґрунт або інше середовище для вирощування рослин;

36) інші офіційні заходи у сфері захисту рослин (далі - інші офіційні заходи) - діяльність, крім державного контролю, яка здійснюється компетентним органом або уповноваженими особами під його контролем та включає заходи щодо перевірки наявності шкідливих організмів, запобігання або стримування поширення шкідливих організмів, локалізації та/або знищення, у тому числі ліквідації, а також видачу документів відповідно до цього Закону;

37) карантин - утримання в закритих умовах рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, шкідливих або корисних організмів для цілей інспектування, лабораторного дослідження, оброблення, спостереження або наукового дослідження;

38) карантинна (демаркована) зона - зона, в якій присутній карантинний шкідливий організм, щодо якого здійснюються заходи боротьби;

39) карантинна станція - місце для утримання під карантинном шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, якому надано відповідний статус на підставі рішення компетентного органу;

40) карантинний шкідливий організм - шкідливий організм, який відсутній або обмежено поширений на відповідній території, проникнення та широке поширення якого на такій території матиме негативні економічні, екологічні та соціальні наслідки і щодо якого існують здійсненні та ефективні заходи запобігання його проникненню та поширенню;

41) кінцевий споживач (користувач) - особа, яка придбала рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти для особистих потреб та діє з метою, не пов'язаною з торгівлею, господарською або професійною діяльністю;

42) код простежуваності - літерний, цифровий або літерно-цифровий код, який ідентифікує вантаж, партію або товарну одиницю для цілей простежуваності, включаючи коди, що вказують на партію, групу, серію, дату виробництва та/або документи професійного оператора;

43) компетентний орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин та виконує функції національної організації захисту рослин України, визначені [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#);

44) компетентний орган іноземної держави - орган державної влади, уповноважений на виконання функцій національної організації захисту рослин, визначених [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#);

45) консультант - будь-яка фізична особа, яка пройшла навчання відповідно до цього Закону і має право консультувати третіх осіб з питань захисту рослин і безпечного застосування засобів захисту рослин при здійсненні своєї професійної діяльності або надає консультації як окрему послугу;

46) країна походження - держава, в якій вирощено рослини, у тому числі з яких походять продукти рослинного походження, або держава, в якій вперше могло відбутися зараження шкідливими організмами інших об'єктів;

47) ліквідація - застосування фітосанітарних заходів або заходів захисту рослин з метою знищення популяції шкідливого організму на певній території;

48) локалізація - застосування фітосанітарних заходів або заходів захисту рослин з метою запобігання поширенню шкідливого організму;

49) міжнародний стандарт з фітосанітарних заходів (далі - МСФЗ) - міжнародний стандарт, розроблений і прийнятий відповідно до [Міжнародної конвенції про захист рослин](#);

50) місце виробництва, вільне від шкідливого організму, - виробнича потужність (місце виробництва) або її частина, на яких відсутність відповідного шкідливого організму встановлена компетентним органом на підставі наукових даних та за необхідності підтримується під контролем компетентного органу протягом визначеного періоду часу;

51) належна практика захисту рослин - сукупність вимог, відповідно до яких застосування засобів захисту рослин для захисту рослин або продуктів рослинного походження від шкідливих організмів здійснюється відповідно до регламентів їх застосування, забезпечуючи ефективність засобів захисту рослин шляхом використання їх мінімально необхідної кількості та враховуючи ґрунтово-кліматичні, погодні умови та можливості контролю шкідливих організмів з використанням нехімічних методів захисту рослин;

52) належний рівень фітосанітарного захисту - рівень захисту від фітосанітарних ризиків, що вважається достатнім для захисту рослин на території держави;

53) непрофесійний користувач - особа, яка застосовує або планує застосовувати засоби захисту рослин і яка не є професійним користувачем;

54) нехімічні методи захисту рослин - методи, що передбачають застосування засобів, які є альтернативними до хімічних засобів захисту рослин, для боротьби із шкідливими організмами та засновані на загальних принципах інтегрованої системи захисту рослин, зокрема фізичний, механічний чи біологічний метод захисту рослин від шкідливих організмів;

55) нотифікація про невідповідність фітосанітарним заходам - інформування відповідно до МСФЗ № 13 компетентного органу іноземної держави про серйозні випадки невідповідності вантажу фітосанітарним заходам держави-імпортера;

56) обіг рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів - виробництво (вирощування), заготівля, переробка, переміщення (транспортування), зберігання, використання або реалізація рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

57) обладнання для застосування засобів захисту рослин - будь-які пристрої, спеціально призначені для застосування засобів захисту рослин, у тому числі устаткування, необхідне для ефективної роботи таких пристроїв (насадки, манометри, фільтри, сита, пристрої для очищення ємностей тощо);

58) оброблення - процедура знищення, інактивації, видалення шкідливих організмів та/або позбавлення їх здатності до росту, розвитку чи розмноження;

59) обстеження - процедура, яка здійснюється у встановлений період часу з метою визначення наявності або відсутності шкідливих організмів, ареалу поширення або характеристик популяції шкідливого організму на певній території, місці виробництва або виробничій ділянці, вільних від шкідливих організмів;

60) оператор ринку - фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка здійснює діяльність у сфері захисту рослин;

61) особливо небезпечний шкідливий організм - шкідливий організм, що здатний швидко збільшувати чисельність популяції та негативно впливати на сільськогосподарські та/або лісові культури, рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, що може призвести до значних негативних економічних, екологічних або соціальних наслідків;

62) офіційні заходи - заходи державного контролю та інші офіційні заходи, які здійснюються компетентним органом або особами, уповноваженими відповідно до цього Закону;

63) партія - сукупність одиниць рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, засобів захисту рослин, що визначається однорідністю свого складу, походженням та є частиною вантажу;

64) паспорт рослини - документ, що видається у встановлених цим Законом випадках на рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти при їх переміщенні територією України та засвідчує їх відповідність вимогам фітосанітарних заходів;

65) перевірка відповідності - форма державного контролю, яка здійснюється щодо вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України, та полягає у візуальній перевірці вантажу з метою встановлення відповідності його вмісту та маркування інформації, зазначеної у документах, що супроводжують вантаж;

66) період вегетації - період, протягом якого відбувається активний розвиток та ріст рослини;

67) поводження із засобами захисту рослин - розміщення на ринку, зберігання, використання, застосування та транспортування засобів захисту рослин;

68) показник ризику - результат методу розрахунку, що використовується для оцінювання ризиків, що становлять засоби захисту рослин для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища;

69) посадка (сівба) - внесення рослин у середовище для вирощування, у тому числі їх пересадка, прищеплення чи аналогічні дії, спрямовані на забезпечення подальшого росту, відтворення або розмноження;

70) посадова особа компетентного органу - Головний державний фітосанітарний інспектор України, головні державні фітосанітарні інспектори в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, їх заступники та державні фітосанітарні інспектори, на яких відповідно до закону покладено здійснення повноважень у сфері захисту рослин;

71) продукти рослинного походження - неперероблений матеріал рослинного походження, а також продукти його переробки, які за своєю природою або характером переробки можуть створювати ризик проникнення або поширення карантинних шкідливих організмів.

Деревина вважається продуктом рослинного походження, якщо вона відповідає одному з таких критеріїв:

зберігає свою природну округлу поверхню, з корою чи без, або її частину;

її природна округла поверхня не збереглася внаслідок розпилювання, різання або розколювання;

має форму трісок, частинок, тирси, деревних відходів, стружки або уламків і не підлягає склеюванню, термічному обробленню або впливу тиску для вироблення гранул, брикетів, фанери чи деревостружкової плити;

її використовують або вона призначена для використання як пакувальний матеріал, незалежно від того, чи використовують його для транспортування товарів;

72) проникнення - переміщення шкідливого організму на певну територію, на якій він раніше був відсутнім або обмежено поширеним, що призводить до його акліматизації;

73) простежуваність у сфері захисту рослин - можливість ідентифікації та відстеження рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів або засобів захисту рослин на всіх етапах обігу рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів або поводження із засобами захисту рослин;

74) професійний користувач - оператор ринку, що застосовує засоби захисту рослин у процесі своєї професійної діяльності, у тому числі експлуатант безпілотного повітряного судна, оператор обладнання для застосування засобів захисту рослин, роботодавець і самозайнята особа;

75) професійний оператор - фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка здійснює діяльність, пов'язану з одним або кількома заходами щодо рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, зокрема щодо їх:

посадки (сівби);

селекції;

виробництва, у тому числі вирощування, розмноження і підтримання;

ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України та вивезення (пересилання) за межі митної території України;

розміщення на ринку;

зберігання, складування, відвантаження та переробки;

76) регламенти застосування засобу захисту рослин - сукупність вимог до застосування препаративної форми засобу захисту рослин, визначена при його державній реєстрації;

77) регульований некарантинний шкідливий організм - шкідливий організм, присутність якого у насінні або садивному матеріалі має негативний економічний вплив на їх використання за призначенням;

78) регульований шкідливий організм - карантинний шкідливий організм або регульований некарантинний шкідливий організм, щодо якого здійснюються офіційні заходи;

79) референс-лабораторія - акредитована лабораторія, якій згідно з вимогами цього Закону надано повноваження щодо виконання функцій, визначених цим Законом;

80) розміщення на ринку - будь-яке володіння засобами захисту рослин з метою реалізації, включаючи пропозицію до реалізації або до будь-якої іншої форми передачі права

власності платно та/або в іншій формі, у тому числі реалізація, дистрибуція та/або інші форми передачі права власності, крім повернення назад попередньому власнику.

Для цілей цього Закону випуск для вільного обігу засобів захисту рослин на території України також вважається розміщенням на ринку;

81) рослини - живі рослини та їх живі частини, у тому числі:

насіння (у ботанічному розумінні);

фрукти (у ботанічному розумінні);

овочі;

бульби, бульбо-цибулини, цибулини, кореневища, коріння, кореневі пагони, столони;

пагони, стебла, повзучі пагони;

зрізані квіти; гілки (із листям або без листя);

зрізані дерева з листвою;

листя;

культури рослинної тканини, у тому числі клітинні культури, гермоплазма, меристеми, гібридні клони, мікророзмножений матеріал;

живий квітковий пилок та спори;

бруньки, вічка, живці, прищепи, підщепи;

82) спостереження - процес збирання та реєстрації протягом певного періоду часу даних про наявність або відсутність шкідливого організму, що здійснюється шляхом обстеження та/або фітосанітарного моніторингу;

83) ступінь зараження - частка або кількість одиниць у зразку, партії, полі або іншій визначеній популяції, у яких шкідливий організм присутній;

84) суб'єкти господарювання - юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми та форми власності і фізичні особи - підприємці;

85) товар - будь-які рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, засоби захисту рослин, на які поширюється сфера дії цього Закону;

86) товарна одиниця - найменша комерційна або інша використовувана одиниця товару, яка застосовується на відповідному етапі його реалізації та яка може становити частину партії або всю партію;

87) уповноважена лабораторія - лабораторія будь-якої форми власності, якій відповідно до цього Закону надано повноваження на проведення лабораторних досліджень для цілей державного контролю та/або інших офіційних заходів;

88) управління фітосанітарним ризиком - оцінювання і вибір варіантів зменшення ризику проникнення та поширення карантинних шкідливих організмів, а щодо регульованих некарантинних шкідливих організмів - оцінювання і вибір варіантів зменшення ризику того, що регульований шкідливий організм, що міститься у насінні чи садивному матеріалі, спричинить негативні економічні наслідки;

89) фальсифікований засіб захисту рослин - засіб захисту рослин, вироблений з порушенням встановлених законодавством вимог або з неправомірним використанням знака для товарів і послуг, або шляхом копіювання форми, упаковки, зовнішнього оформлення, або шляхом прямого відтворення товару іншого виробника без його дозволу;

90) фізична перевірка - форма державного контролю, яка здійснюється щодо вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України, та полягає у перевірці товарів і може включати перевірку транспортних засобів, маркування, температури, відбір зразків для проведення лабораторних досліджень або діагностики чи іншу перевірку з метою підтвердження дотримання вимог, визначених законодавством про захист рослин;

91) фітосанітарна процедура - метод застосування фітосанітарних заходів щодо регульованих шкідливих організмів, включаючи здійснення інспектування, лабораторного дослідження, спостереження або оброблення;

92) фітосанітарний захід - будь-які нормативно-правові акти чи заходи, метою яких є запобігання проникненню та/або поширенню карантинних шкідливих організмів та/або обмеження негативного економічного впливу регульованих некарантинних шкідливих організмів;

93) фітосанітарний моніторинг - інший офіційний захід, що передбачає постійний процес перевірки фітосанітарного стану;

94) фітосанітарний прогноз - науково обґрунтоване передбачення імовірності появи, поширення та розвитку шкідливих організмів, а також кількісних показників щодо інтенсивності розвитку і шкідливості шкідливих організмів;

95) фітосанітарний ризик - імовірність проникнення та поширення шкідливого організму на визначеній території та масштаб пов'язаних з ним потенційних економічних наслідків, а для насіння або садивного матеріалу - імовірність того, що шкідливий організм матиме економічно неприпустимі наслідки для їх використання;

96) фітосанітарний сертифікат - документ у паперовій або електронній формі, що відповідає зразку, затвердженому [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#), і засвідчує, що вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами відповідає фітосанітарним вимогам держави-імпортера;

97) фітосанітарний сертифікат на реекспорт - документ у паперовій або електронній формі, що відповідає зразку, затвердженому [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#), і засвідчує, що імпортований вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами відповідає фітосанітарним вимогам держави-імпортера;

98) фітосанітарний стан - наявність чи відсутність шкідливих організмів у рослинах, продуктах рослинного походження або інших об'єктах;

99) шкідливий організм - будь-який вид, штам або біотип патогенного агента, тварини чи рослини, шкідливий для рослин, продуктів рослинного походження або який може спричинити значні негативні економічні, екологічні або соціальні наслідки.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

термін "[транзит вантажів](#)" - у значенні, наведеному в Законі України "Про транзит вантажів";

терміни "[повітряне судно](#)", "[безпілотне повітряне судно](#)", "[експлуатант](#)" - у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України;

терміни "[акредитована лабораторія](#)", "[аудит](#)", "[валідація](#)" - у значеннях, наведених у Законі України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин";

терміни "[насіння](#)", "[садивний матеріал](#)" - у значеннях, наведених у Законі України "Про насіння і садивний матеріал";

термін "[обробка інформації в системі](#)" - у значенні, наведеному в Законі України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах";

терміни "[адміністративний акт](#)", "[процедурна дія](#)", "[процедурне рішення](#)" - у значеннях, наведених у Законі України "Про адміністративну процедуру";

термін "[обробка персональних даних](#)" - у значенні, наведеному в Законі України "Про захист персональних даних".

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на сферу захисту рослин, а саме на суспільні відносини, які виникають під час обігу рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, а також поводження із засобами захисту рослин, здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів з метою перевірки дотримання вимог законодавства щодо:

- 1) обігу рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;
- 2) поводження із засобами захисту рослин;
- 3) здійснення фітосанітарних заходів та процедур, заходів захисту рослин;

4) ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України та вивезення за межі митної території України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, засобів захисту рослин.

2. Дія цього Закону не поширюється на суспільні відносини щодо:

- 1) виробництва засобів захисту рослин, державної реєстрації засобів захисту рослин;
- 2) поводження з забороненими та непридатними засобами захисту рослин, відходами засобів захисту рослин, їх пакуванням.

Стаття 3. Законодавство про захист рослин

1. Законодавство про захист рослин складається з [Конституції України](#), цього Закону, [Митного кодексу України](#), [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати" та виданих відповідно до них нормативно-правових актів, а також [Міжнародної конвенції про захист рослин](#) і МСФЗ, розроблених відповідно до неї, та інших міжнародних договорів України.

2. Якщо міжнародним договором України встановлено інші норми, ніж передбачені цим Законом, застосовуються норми міжнародного договору України. Законодавство про захист рослин застосовується з урахуванням положень, передбачених [Законом України](#) "Про санкції".

3. Відносини щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів у сфері захисту рослин регулюються [Законом України](#) "Про адміністративну процедуру" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Рішення про відмову у видачі адміністративних актів у сфері захисту рослин приймається, за умови забезпечення права особи на участь в адміністративному провадженні відповідно до [Закону України](#) "Про адміністративну процедуру".

Рішення про відкликання та визнання недійсними адміністративних актів у сфері захисту рослин приймається після забезпечення особі права на участь в адміністративному провадженні, передбаченого [Законом України](#) "Про адміністративну процедуру".

Рішення, дії, бездіяльність посадових осіб, які забезпечують здійснення повноважень у сфері захисту рослин, можуть бути оскаржені в адміністративному порядку відповідно до [Закону України](#) "Про адміністративну процедуру" та/або до адміністративного суду.

Стаття 4. Загальні вимоги до відбору зразків та методів проведення лабораторних досліджень

1. Відбір зразків та їх перевезення (пересилання) до уповноважених лабораторій для цілей державного контролю та інших офіційних заходів здійснюються в порядку та відповідно до методів, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

2. Відбір зразків для цілей державного контролю та інших офіційних заходів проводиться під час:

1) планового відбору - відповідно до щорічного плану державного контролю та/або щорічного плану державного моніторингу у сфері захисту рослин;

2) позапланового відбору - у разі, якщо під час здійснення державного контролю та інших офіційних заходів виникла обґрунтована підозра щодо невідповідності вимогам, встановленим законодавством про захист рослин, або виникли інші підстави для відбору зразків, встановлені цим Законом.

3. Відбір зразків для проведення лабораторного дослідження для цілей державного контролю та інших офіційних заходів проводиться державним фітосанітарним інспектором або у випадках, визначених цим Законом, - фахівцем уповноваженої лабораторії, професійним оператором, уповноваженим на видачу паспорта рослини.

4. При відборі зразків для проведення лабораторного дослідження формується один зразок. На вимогу оператора ринку, який є власником вантажу чи товару або власником чи користувачем виробничих потужностей (місць виробництва), можуть формуватися два рівноцінні зразки, один з яких передається оператору ринку, а інший направляється для проведення лабораторного дослідження. Зразок, переданий оператору ринку (далі - другий зразок), у випадках, передбачених цим Законом, може бути використаний для проведення іншого лабораторного дослідження на підставі другого експертного висновку.

5. Зразок відбирається, запаковується у сейф-пакет або опломбовується та маркується у спосіб, що забезпечує його юридичну силу (значимість), наукову обґрунтованість та технічну придатність для проведення лабораторного дослідження, про що складається акт відбору зразків у двох примірниках, кожний з яких підписується особою, яка проводила відбір зразків. Вимоги до сейф-пакетів та форма акта відбору зразків затверджуються Кабінетом Міністрів України.

6. Для цілей державного контролю та інших офіційних заходів використовуються методи (методики) проведення лабораторних досліджень, що визначаються за такими критеріями:

- 1) правильність (правдивість та точність);
- 2) можливість застосування (матриця та інтервал концентрації);
- 3) межа виявлення;
- 4) межа вимірювання;
- 5) точність;
- 6) повторюваність;
- 7) відтворюваність;

- 8) відновлення;
- 9) вибірковість;
- 10) чутливість;
- 11) лінійність;
- 12) невизначеність вимірювання;

13) іншими критеріями, що можуть бути визначені як обов'язкові центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності.

7. Методи (методики) проведення лабораторних досліджень для цілей державного контролю та інших офіційних заходів затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

8. У разі відсутності затвердженого методу (методики) проведення лабораторних досліджень уповноважені лабораторії можуть використовувати методи (методики) проведення лабораторних досліджень, які:

- 1) відповідають міжнародним або національним стандартам, методам (методикам), інструкціям та рекомендаціям;
- 2) розроблені, валідовані та рекомендовані референс-лабораторіями або розроблені та валідовані за результатами міжлабораторних досліджень.

Стаття 5. Загальні вимоги до лабораторного дослідження

1. Лабораторне дослідження проводиться уповноваженими лабораторіями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, щодо:

- 1) шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;
- 2) засобів захисту рослин;
- 3) залишкових кількостей засобів захисту рослин у рослинах, продуктах рослинного походження та інших об'єктах.

2. За результатами проведеного лабораторного дослідження формується висновок лабораторного дослідження.

3. Результати лабораторного дослідження можуть бути оскаржені оператором ринку, який є власником вантажу або товару, протягом строку дії висновку лабораторного дослідження в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Оператор ринку має право на оскарження результатів лабораторного дослідження на основі другого експертного висновку шляхом:

- 1) документального перегляду первинного аналізу, лабораторного дослідження або діагностики;
- 2) проведення іншого аналізу, лабораторного дослідження або діагностики іншою уповноваженою лабораторією.

5. Компетентний орган зобов'язаний забезпечити оператору ринку право на отримання другого експертного висновку стосовно товарів, щодо яких при здійсненні державного контролю проводиться відбір зразків, аналіз, лабораторне дослідження або діагностика. Отримання другого експертного висновку здійснюється за рахунок оператора ринку.

Право на отримання другого експертного висновку полягає в документальному перегляді на вимогу оператора ринку результатів відбору зразків, аналізу, лабораторного дослідження або діагностики іншим експертом відповідної кваліфікації. Вимоги до експертів, які можуть надавати другий експертний висновок, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. У разі доцільності та за наявності технічної можливості, враховуючи, зокрема, ступінь ризику та кількість доступного матеріалу, компетентний орган на вимогу оператора ринку забезпечує проведення відбору другого зразка для реалізації права на отримання другого експертного висновку та перегляд результатів відбору зразків, аналізу, лабораторного дослідження або діагностики. У разі неможливості забезпечення проведення такого відбору компетентний орган зобов'язаний поінформувати про це оператора ринку.

Право на отримання другого експертного висновку не поширюється на випадки повторного оцінювання наявності карантинних шкідливих організмів у рослинах, продуктах рослинного походження або інших об'єктах.

7. У разі виникнення спору між компетентним органом та оператором ринку щодо результатів відбору зразків, аналізу, лабораторного дослідження або діагностики, що ґрунтується на другому експертному висновку, оператор ринку має право вимагати проведення іншою уповноваженою лабораторією документального перегляду первинного аналізу, лабораторного дослідження або діагностики за власний рахунок, а за необхідності - проведення іншого аналізу, лабораторного дослідження або діагностики.

8. Реалізація оператором ринку права на отримання другого експертного висновку не позбавляє компетентний орган права вживати невідкладних заходів, визначених законом, щодо усунення або обмеження ризиків у разі, якщо існує загроза для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин або навколишнього природного середовища.

Стаття 6. Фітосанітарні процедури

1. Фітосанітарним процедурам з метою встановлення їх фітосанітарного стану підлягають рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, які здатні приховувати, переносити чи поширювати регульовані шкідливі організми.

2. Фітосанітарні процедури проводяться щодо шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів і включають інспектування, лабораторне дослідження, спостереження, оброблення. Порядок проведення фітосанітарних процедур та форми документів, які оформлюються за результатами їх проведення, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Інспектуванню підлягають рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, що переміщуються з карантинної (демаркованої) зони, вантажі з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що переміщуються через державний кордон України, а також інші об'єкти - у випадках, визначених цим Законом. Інспектування у випадках, передбачених цим Законом, здійснюється державним фітосанітарним інспектором або професійним оператором.

Під час інспектування проводяться:

1) візуальна перевірка для визначення наявності регульованих шкідливих організмів для України або регульованих шкідливих організмів для держави-імпортера;

2) перевірка та встановлення фітосанітарного стану рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів для визначення їх відповідності фітосанітарним заходам України або фітосанітарним заходам держави-імпортера;

3) визначення необхідності проведення інших фітосанітарних процедур.

4. Лабораторне дослідження шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів проводиться уповноваженою лабораторією з урахуванням національних та/або міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій з метою виявлення та/або ідентифікації шкідливих організмів шляхом дослідження в лабораторних умовах зразків шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, відібраних відповідно до вимог законодавства про захист рослин. На вимогу держави-імпортера такі лабораторні дослідження можуть проводитися відповідно до стандартів або методів, інструкцій та рекомендацій, визначених такою державою.

Лабораторне дослідження шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів включає:

1) аналіз фітосанітарного стану рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів з метою виявлення шкідливих організмів;

2) визначення видів шкідливих організмів, їхніх стану, стадії розвитку та кількості;

3) формування та зберігання частини зразка, в якому виявлено шкідливий організм, за необхідності.

За результатами проведеного лабораторного дослідження шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів уповноважена лабораторія надає висновок лабораторного дослідження. Державний фітосанітарний інспектор на підставі такого висновку встановлює фітосанітарний стан всієї партії, вантажу або виробничої потужності (місця виробництва).

У разі надходження до уповноваженої лабораторії зразка з порушенням цілісності пакування уповноважена лабораторія зазначає інформацію про це у висновку лабораторного дослідження. У такому разі висновок лабораторного дослідження засвідчує фітосанітарний стан виключно цього зразка.

Висновок лабораторного дослідження надається протягом 24 годин з моменту надходження зразка шкідливого організму, рослини, продукту рослинного походження, іншого об'єкта до уповноваженої лабораторії, крім випадків, встановлених цим Законом.

За потреби проведення складного аналізу (мікологічного, бактеріологічного, вірусологічного, гельмінтологічного) строк надання висновку лабораторного дослідження може бути продовжено, але не більш як на 30 днів з дня надходження зразка до уповноваженої лабораторії, за умови що такі затрати часу передбачені методикою визначення шкідливого організму.

Висновок лабораторного дослідження є підставою для прийняття рішення про застосування фітосанітарних заходів, у тому числі про видачу або відмову у видачі сертифікатів або інших документів, передбачених цим Законом, а за необхідності - для видання розпорядження про застосування фітосанітарних заходів з метою запобігання поширенню карантинного шкідливого організму.

5. Спостереження здійснюється для встановлення фітосанітарного стану територій шляхом здійснення обстеження та/або фітосанітарного моніторингу земель, багаторічних і лісових насаджень, дерев, чагарників, рослинності закритого ґрунту, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, у тому числі пакувальних матеріалів, транспортних засобів, сільськогосподарської техніки і обладнання, виробничих потужностей (місць виробництва), щодо наявності регульованих шкідливих організмів, а також виявлення шкідливих організмів, що відсутні в Україні, але можуть відповідати критеріям для набуття статусу карантинного шкідливого організму, з урахуванням інформації щодо присутності відповідного шкідливого організму.

Спостереження здійснюється компетентним органом в особі державного фітосанітарного інспектора. Для здійснення спостереження можуть залучатися інші особи, які мають відповідну кваліфікацію у сфері захисту рослин, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Рішення про необхідність залучення таких осіб приймається головним державним фітосанітарним інспектором в Автономній Республіці Крим, місті Києві або Севастополі, області, в межах якої здійснюється спостереження.

Спостереження здійснюється з періодичністю, встановленою компетентним органом, з урахуванням:

- 1) фенологічної фази (періоду) вегетації рослин;
- 2) біології регульованих шкідливих організмів;
- 3) фітосанітарного ризику;
- 4) вимог фітосанітарних заходів держави-імпортера.

За результатами здійснення спостереження та встановлення фітосанітарного стану:

державний фітосанітарний інспектор складає акт про результати спостереження;

фахівець (у разі його залучення до спостереження) складає довідку про результати спостереження.

Фітосанітарний моніторинг здійснюється згідно із щорічним планом фітосанітарного моніторингу рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, виробничих потужностей (місць виробництва) щодо наявності регульованих шкідливих організмів, який затверджується компетентним органом.

Під час формування результатів фітосанітарного моніторингу компетентний орган використовує інформацію, отриману за результатами обстеження.

Обстеження здійснюється на вимогу оператора ринку або згідно із щорічним планом фітосанітарного моніторингу рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, виробничих потужностей (місць виробництва) щодо наявності регульованих шкідливих організмів.

Компетентний орган розробляє та затверджує на строк від п'яти до семи років багаторічні програми спостереження щодо наявності регульованих шкідливих організмів, а також виявлення шкідливих організмів, які відсутні в Україні, але можуть відповідати критеріям для набуття статусу карантинного шкідливого організму, що включають:

мету спостереження;

обсяг спостереження, що стосується відповідної території, період часу, протягом якого воно здійснюється, та перелік шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, щодо яких здійснюється спостереження;

методологію спостереження, у тому числі опис процедур для візуальної перевірки, відбору зразків і лабораторних досліджень, з технічним обґрунтуванням;

строки, періодичність і кількість запланованих візуальних перевірок, відборів зразків і лабораторних досліджень;

методи збирання і оприлюднення отриманої інформації.

6. Обробленню підлягають рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, заражені шкідливими організмами, у випадках, визначених законодавством про захист рослин. На вимогу особи або держави-імпортера оброблення може здійснюватися щодо будь-яких рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

Обробленню можуть підлягати транспортні засоби та місця зберігання рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

У разі неможливості проведення оброблення рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, заражені регульованими шкідливими організмами, підлягають:

- 1) технічній переробці;
- 2) знищенню;
- 3) поверненню вантажу (у разі ввезення (пересилання) на митну територію України) або зміни країни призначення з урахуванням вимог фітосанітарних заходів відповідної держави.

Оброблення із застосуванням засобів захисту рослин проводиться виключно професійним користувачем.

Стаття 7. Державні реєстри у сфері захисту рослин

1. Забезпечення ведення державних реєстрів у сфері захисту рослин здійснює компетентний орган шляхом включення, виключення та актуалізації інформації про операторів ринку, які відповідно до цього Закону підлягають державній реєстрації у сфері захисту рослин.

2. Компетентний орган забезпечує ведення в електронній формі та є держателем:

- 1) Державного реєстру професійних операторів;
- 2) Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин;
- 3) Державного реєстру лабораторій у сфері захисту рослин.

Порядок ведення державних реєстрів у сфері захисту рослин затверджується Кабінетом Міністрів України.

3. Інформація, що вноситься компетентним органом до державних реєстрів у сфері захисту рослин, повинна бути підтверджена за допомогою кваліфікованого електронного підпису посадової особи компетентного органу згідно з вимогами [Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги"](#).

4. Компетентний орган забезпечує вільний, цілодобовий і безоплатний доступ до відомостей, що містяться у державних реєстрах у сфері захисту рослин, на своєму офіційному веб-сайті.

5. Відомості державних реєстрів у сфері захисту рослин:

- 1) мають статус офіційної інформації компетентного органу;
- 2) не потребують будь-якого додаткового підтвердження компетентного органу;
- 3) можуть використовуватися операторами ринку, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування для отримання публічної інформації за їхнім запитом.

6. Фінансування витрат, пов'язаних із створенням, технічною підтримкою, обслуговуванням програмного забезпечення державних реєстрів у сфері захисту рослин, формуванням і веденням зазначених реєстрів, забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законом.

7. Програмне забезпечення державних реєстрів у сфері захисту рослин, розроблене на замовлення та/або придбане держателем таких реєстрів, відомості державних реєстрів у сфері захисту рослин є об'єктом права державної власності.

8. Оператори ринку, органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування мають право доступу до відомостей державних реєстрів у сфері захисту рослин шляхом пошуку, перегляду, отримання запитуваної публічної інформації.

9. Доступ до відомостей державних реєстрів у сфері захисту рослин (крім персональних даних) надається шляхом:

1) оприлюднення на офіційному веб-сайті компетентного органу відкритих даних відомостей з державних реєстрів у сфері захисту рослин;

2) доступу через персональний кабінет користувача відповідного державного реєстру у сфері захисту рослин.

10. Доступ до відомостей державних реєстрів у сфері захисту рослин надається відповідно до вимог законодавства про захист персональних даних та відповідно до [Закону України](#) "Про доступ до публічної інформації".

Стаття 8. Державна реєстрація у сфері захисту рослин

1. Державній реєстрації у сфері захисту рослин підлягають такі оператори ринку:

1) професійні оператори, уповноважені відповідно до цього Закону; професійні оператори, діяльність яких пов'язана з обігом рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, переміщення яких має здійснюватися у супроводі фітосанітарного сертифіката та/або паспорта рослини, - шляхом включення до Державного реєстру професійних операторів;

2) професійні користувачі, дистриб'ютори та консультанти; суб'єкти господарювання, уповноважені відповідно до цього Закону на проведення навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин; суб'єкти господарювання, уповноважені відповідно до цього Закону на здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин, - шляхом включення до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин;

3) уповноважені лабораторії та референс-лабораторії - шляхом включення до Державного реєстру лабораторій у сфері захисту рослин.

2. Державна реєстрація у сфері захисту рослин здійснюється на безоплатній основі на підставі рішення компетентного органу шляхом включення інформації про оператора ринку, який підлягає державній реєстрації у сфері захисту рослин, до відповідного державного реєстру у сфері захисту рослин у частині наданого відповідно до цього Закону уповноваження. Порядок державної реєстрації у сфері захисту рослин встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Оператор ринку не підлягає державній реєстрації у сфері захисту рослин як професійний оператор, якщо:

1) він постачає виключно та безпосередньо кінцевим споживачам (користувачам) незначну кількість рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів за будь-яким договором, крім дистанційного договору;

2) він постачає виключно та безпосередньо кінцевим споживачам (користувачам) незначну кількість насіння, крім насіння, яке має переміщуватися у супроводі фітосанітарного сертифіката;

3) його професійна діяльність стосовно рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів обмежується їх транспортуванням до іншого професійного оператора;

4) його професійна діяльність стосується виключно транспортування будь-яких об'єктів з використанням дерев'яного пакувального матеріалу.

Обсяги рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, які для цілей цього Закону вважаються незначною кількістю, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4. Компетентний орган зобов'язаний прийняти рішення про відкликання державної реєстрації у сфері захисту рослин у разі:

1) невжиття оператором ринку, який підлягає державній реєстрації у сфері захисту рослин, заходів для усунення виявлених невідповідностей вимогам цього Закону у розумний строк, встановлений компетентним органом;

2) звернення оператора ринку із заявою про його виключення з відповідного державного реєстру в зв'язку з припиненням його діяльності як оператора ринку, що підлягає державній реєстрації у сфері захисту рослин;

3) припинення юридичної особи, припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, смерті фізичної особи.

У разі надання оператором ринку завідомо неправдивих відомостей, що призвели до державної реєстрації у сфері захисту рослин, компетентний орган приймає рішення про визнання такої державної реєстрації недійсною.

5. Рішення про відкликання або визнання недійсною державної реєстрації у сфері захисту рослин є підставою для виключення особи з відповідного державного реєстру.

Розділ II. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 9. Система органів виконавчої влади у сфері захисту рослин

1. Систему органів виконавчої влади у сфері захисту рослин складають:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин;
- 3) компетентний орган.

2. Інші органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження у сфері захисту рослин у межах, передбачених цим Законом.

Стаття 10. Повноваження Кабінету Міністрів України

1. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері захисту рослин належить:

- 1) забезпечення здійснення державної політики у сфері захисту рослин;
- 2) визначення основних напрямів розвитку державної політики у сфері захисту рослин;
- 3) спрямування та координація роботи центральних органів виконавчої влади у сфері захисту рослин;
- 4) затвердження нормативно-правових актів відповідно до цього Закону;
- 5) встановлення розміру платних послуг у сфері захисту рослин відповідно до цього Закону;
- 6) організація міжнародного співробітництва у сфері захисту рослин;

7) здійснення інших повноважень у сфері захисту рослин відповідно до цього Закону.

Стаття 11. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин

1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, належить:

- 1) забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері захисту рослин;
- 2) здійснення нормативно-правового забезпечення у сфері захисту рослин, у тому числі затвердження в межах своїх повноважень порядків та інших нормативно-правових актів відповідно до цього Закону;
- 3) участь у міжнародному співробітництві з питань захисту рослин;
- 4) здійснення інших повноважень у сфері захисту рослин відповідно до цього Закону.

Стаття 12. Повноваження компетентного органу

1. До повноважень компетентного органу у сфері захисту рослин належить:

- 1) реалізація державної політики у сфері захисту рослин;
- 2) організація та здійснення державного контролю, у тому числі на державному кордоні України, та інших офіційних заходів;

3) розроблення та виконання:

довгострокового плану державного контролю, щорічне звітування перед Кабінетом Міністрів України про стан його виконання;

щорічного плану державного контролю та щорічного плану державного моніторингу у сфері захисту рослин;

загальнодержавних, регіональних, міждержавних цільових програм захисту рослин;

4) забезпечення:

ведення державних реєстрів у сфері захисту рослин, а також забезпечення їх відкритості та загальної доступності;

захисту персональних даних особи, яка повідомила про порушення вимог законодавства про захист рослин;

правомірності та ефективності діяльності своїх структурних підрозділів, територіальних органів та їх посадових осіб;

уповноваження осіб у сфері захисту рослин відповідно до цього Закону, відкликання та визнання такого уповноваження недійсним;

розгляду та вирішення справ, а також вчинення процедурних дій та/або прийняття процедурних рішень відповідно до цього Закону з урахуванням [Закону України "Про адміністративну процедуру"](#);

5) встановлення у щорічному плані державного контролю періодичності здійснення заходів державного контролю, аудиту, відбору зразків та лабораторних досліджень у сфері захисту рослин;

6) визначення в порядку, встановленому законодавством, періодичності проведення документальних перевірок, перевірок відповідності, фізичних перевірок, лабораторних досліджень вантажів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, відповідно до [розділу VIII](#) цього Закону;

- 7) здійснення в межах своїх повноважень заходів щодо:
 - запобігання поширенню, локалізації та ліквідації шкідливих організмів;
 - усунення порушень цього Закону, а також притягнення винних осіб до відповідальності, встановленої законом;
- 8) залучення до здійснення заходів державного контролю правоохоронних органів у межах повноважень, наданих їм законом (за необхідності);
- 9) участь у міжнародному співробітництві з питань захисту рослин;
- 10) здійснення інших повноважень у сфері захисту рослин відповідно до цього Закону.

Стаття 13. Система компетентного органу

1. Систему компетентного органу складають компетентний орган та його територіальні органи.

2. Територіальні органи компетентного органу виконують повноваження компетентного органу в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

3. Керівник компетентного органу виконує повноваження Головного державного фітосанітарного інспектора України, за умови його відповідності вимогам, встановленим цим Законом до державного фітосанітарного інспектора. У разі невідповідності зазначеним вимогам він покладає виконання повноважень Головного державного фітосанітарного інспектора України на свого заступника або керівника структурного підрозділу компетентного органу, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом до державного фітосанітарного інспектора.

4. Керівник компетентного органу покладає виконання повноважень:

1) заступника Головного державного фітосанітарного інспектора України - на свого заступника або керівника структурного підрозділу компетентного органу, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом до державного фітосанітарного інспектора;

2) Головного державного фітосанітарного інспектора в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві або Севастополі - на керівника відповідного територіального органу, його заступника або керівника структурного підрозділу територіального органу, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом до державного фітосанітарного інспектора;

3) заступника Головного державного фітосанітарного інспектора в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві або Севастополі - заступника керівника відповідного територіального органу або керівника структурного підрозділу територіального органу, які відповідають вимогам, встановленим цим Законом до державного фітосанітарного інспектора.

Стаття 14. Посадові особи компетентного органу

1. Посадові особи компетентного органу та його територіальних органів є державними службовцями, на них поширюється дія [Закону України](#) "Про державну службу".

2. Посадовою особою компетентного органу може бути особа, яка здобула щонайменше перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю "Агрономія" або "Захист і карантин рослин" чи прирівняною до них спеціальністю, крім випадків, передбачених законом.

3. Головним державним фітосанітарним інспектором України, його заступниками, головними державними фітосанітарними інспекторами в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, їх заступниками можуть бути особи, які мають досвід

роботи на посадах державної служби категорії "А" чи "Б" або на посадах не нижче керівників структурних підрозділів в органах місцевого самоврядування, або на керівних посадах у сфері захисту рослин не менше трьох років.

4. Посадові особи компетентного органу зобов'язані регулярно підвищувати свою професійну компетентність у порядку, визначеному відповідно до законів України "Про державну службу", "Про професійний розвиток працівників".

5. Шкода, завдана фізичній особі, фізичній особі - підприємцю або юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової особи компетентного органу, відшкодовується за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для фінансування компетентного органу, незалежно від вини такої посадової особи.

Стаття 15. Повноваження посадових осіб компетентного органу

1. Посадові особи компетентного органу відповідно до своїх повноважень мають право:

1) безперешкодного доступу під час здійснення заходів державного контролю до місць здійснення державного контролю, інших офіційних заходів, включаючи місця обігу рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, а також місць, пов'язаних з поводженням із засобами захисту рослин, - з метою перевірки додержання операторами ринку законодавства про захист рослин;

2) проводити відбір зразків рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, засобів захисту рослин з метою перевірки їх відповідності законодавству про захист рослин;

3) одержувати від центральних органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади та операторів ринку інформацію і документи (їх копії) з питань захисту рослин, необхідні для реалізації своїх повноважень відповідно до цього Закону, крім інформації, що міститься в державних реєстрах та/або перебуває у розпорядженні компетентного органу;

4) збирати інформацію для підтвердження дотримання вимог законодавства про захист рослин;

5) видавати обов'язкові для виконання розпорядження про застосування фітосанітарних заходів та/або приписи про усунення порушень законодавства про захист рослин;

6) накладати адміністративні стягнення та застосовувати господарсько-правові санкції відповідно до закону;

7) затримувати вантажі у випадках, передбачених законом;

8) забороняти ввезення (пересилання) на митну територію України та транзит вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами, які не відповідають вимогам фітосанітарних заходів;

9) забороняти ввезення (пересилання) на митну територію України або розміщення на ринку засобів захисту рослин, що не відповідають вимогам законодавства про захист рослин, а також фальсифікованих засобів захисту рослин;

10) організовувати та проводити навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин, а також видавати свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин;

11) приймати рішення про застосування фітосанітарних заходів у разі виникнення надзвичайних обставин у сфері захисту рослин.

2. Посадові особи компетентного органу відповідно до своїх повноважень зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства про захист рослин;

- 2) об'єктивно та неупереджено здійснювати свої повноваження, передбачені законом;
- 3) вживати заходів щодо охорони території України від проникнення та поширення регульованих шкідливих організмів на території України;
- 4) вживати заходів для запобігання проникненню регульованих шкідливих організмів у вільні зони;
- 5) сприяти впровадженню інтегрованої системи захисту рослин та методів захисту рослин, безпечних для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища;
- 6) проходити навчання для здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, у тому числі відповідно до програм навчання, затверджених компетентним органом, вимоги до яких встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин;
- 7) приймати рішення про здійснення інших офіційних заходів на підставі результатів лабораторних досліджень;
- 8) видавати документи в межах своїх повноважень;
- 9) здійснювати спостереження за розвитком та поширенням шкідливих організмів, прогнозувати розвиток і поширення шкідливих організмів;
- 10) здійснювати фітосанітарні процедури у випадках, передбачених цим Законом;
- 11) дотримуватися правил етичної поведінки у взаємовідносинах з операторами ринку, утримуватися від необґрунтованих висновків щодо відповідності або невідповідності діяльності операторів ринку вимогам законодавства про захист рослин, а також від неправомірного та необґрунтованого притягнення операторів ринку до відповідальності та застосування до них заходів реагування;
- 12) дотримуватися конфіденційності та не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, одержану під час здійснення заходів державного контролю, інших офіційних заходів, крім випадків, передбачених законом;
- 13) пред'являти документи, що посвідчують особу та підтверджують повноваження на здійснення заходів державного контролю, інших офіційних заходів, а також оформляти та надавати документи, пов'язані із здійсненням заходів державного контролю;
- 14) здійснювати інші повноваження відповідно до цього Закону.

Розділ III. СУБ'ЄКТИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 16. Права та обов'язки операторів ринку

1. Оператори ринку мають право:

- 1) на відшкодування збитків, завданих їм внаслідок порушення фітосанітарних заходів іншими особами в порядку, встановленому законом;
- 2) на відшкодування витрат, пов'язаних із використанням майна, що перебуває у їхній власності або користуванні, з метою запобігання поширенню і ліквідації карантинних організмів і особливо небезпечних шкідливих організмів, у порядку та розмірах, затверджених Кабінетом Міністрів України;
- 3) перевіряти наявність документа, що посвідчує особу та підтверджує повноваження, у державних фітосанітарних інспекторів та інших посадових осіб, які здійснюють заходи державного контролю та інші офіційні заходи, та документа, що є підставою для здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів;

4) під час відбору зразків одержувати другий зразок для проведення іншого лабораторного дослідження на підставі другого експертного висновку;

5) отримувати примірник припису, розпорядження, рішення, акта або іншого документа, складеного за результатами здійснення заходу державного контролю або іншого офіційного заходу;

6) не допускати державних фітосанітарних інспекторів до здійснення заходів державного контролю у разі наявності таких підстав:

державний контроль здійснюється з порушенням вимог щодо його періодичності, встановленої щорічним планом державного контролю, та за відсутності підстав для проведення позапланових заходів державного контролю;

державний фітосанітарний інспектор не надав копій документів, передбачених цим Законом, або надані документи не відповідають вимогам законодавства про захист рослин;

7) оскаржувати в адміністративному порядку або до суду будь-яке рішення компетентного органу та/або його посадових осіб, уповноважених осіб у сфері захисту рослин;

8) отримувати у встановленому законодавством порядку від компетентного органу повну та достовірну інформацію про:

проникнення, зараження, поширення, розвиток шкідливих організмів та їхню шкідливість;

фітосанітарний стан;

результати аналізу та оцінювання фітосанітарного ризику, результати діагностики;

встановлені карантинні (демарковані) зони;

інші фітосанітарні заходи.

2. Право на оскарження не позбавляє компетентний орган права вживати невідкладних заходів, визначених законом, для усунення або обмеження ризиків для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин або навколишнього природного середовища.

3. Оператори ринку зобов'язані:

1) виконувати законні вимоги державних фітосанітарних інспекторів;

2) подавати до компетентного органу визначені законодавством про захист рослин відомості та інформацію, необхідні для здійснення державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації передбачена цим Законом;

3) зберігати документи і записи та подавати до компетентного органу інформацію та/або звітність у сфері захисту рослин, якщо це передбачено цим Законом;

4) відшкодовувати завдані збитки у встановленому законом порядку;

5) дотримуватися інших вимог законодавства про захист рослин;

6) надавати державному фітосанітарному інспектору в обсязі, необхідному для здійснення відповідних заходів державного контролю та інших офіційних заходів, безперешкодний доступ до:

виробничих потужностей (місць виробництва), місць зберігання та реалізації засобів захисту рослин, що перебувають у користуванні оператора ринку;

автоматизованих систем управління інформацією, в яких міститься інформація, що стосується сфери захисту рослин, виключно в частині питань, які містить акт державного контролю;

документів і будь-якої іншої інформації щодо рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, виробничих потужностей (місць виробництва), засобів захисту рослин, що перебувають у володінні оператора ринку, або шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, транспортних засобів та обладнання.

4. Оператори ринку мають й інші права та обов'язки у сфері захисту рослин, визначені цим Законом.

5. Операторам ринку забороняється здійснювати відповідні види господарської діяльності у сфері захисту рослин без державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації передбачена цим Законом.

Стаття 17. Права та обов'язки професійних операторів

1. Професійні оператори мають всі права операторів ринку, а також право:

1) здійснювати ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України та вивезення за межі митної території України рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

2) здійснювати поштові відправлення рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

3) здійснювати діяльність, пов'язану з відповідними рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, у карантинних (демаркованих) зонах, місцях виробництва, вільних від шкідливих організмів, або на виробничих ділянках, вільних від шкідливих організмів чи у вільних зонах;

4) виробляти, у тому числі вирощувати, розмножувати та зберігати рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти;

5) бути уповноваженими на видачу паспорта рослини, на нанесення знака маркування на дерев'яний пакувальний матеріал;

6) здійснювати діяльність, на яку їх уповноважено відповідно до цього Закону.

2. Професійні оператори зобов'язані:

1) подавати до компетентного органу та щороку, за необхідності, оновлювати визначені законодавством про захист рослин відомості та інформацію (крім тих, що містяться в державних реєстрах та/або перебувають у розпорядженні державних органів), необхідні для державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації передбачена цим Законом;

2) повідомляти компетентний орган протягом однієї доби у разі виявлення або підозри зараження регульованими шкідливими організмами рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

3) систематично проводити перевірки виробничих потужностей (місць виробництва), що перебувають у їх власності або користуванні, у тому числі в оренді, на яких здійснюється обіг рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, з метою виявлення шкідливих організмів, зокрема регульованих шкідливих організмів;

4) дотримуватися інших вимог законодавства про захист рослин.

3. Професійні оператори, уповноважені на видачу паспорта рослини, додатково до обов'язків, передбачених частиною другою цієї статті, зобов'язані:

1) зберігати протягом трьох років відомості щодо визначення та здійснення внутрішнього контролю відповідних точок свого виробничого процесу, а також критично важливих точок, що стосуються переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

2) забезпечувати наявність у свого персоналу, залученого до видачі паспорта рослини, спеціальних знань у сфері захисту рослин, пов'язаних з перевіркою рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів на наявність шкідливих організмів.

Стаття 18. Права та обов'язки професійних користувачів, а також дистриб'юторів і консультантів

1. Професійні користувачі мають всі права операторів ринку, а також право:

1) застосовувати зареєстровані та дозволені до використання згідно із законом засоби захисту рослин;

2) отримувати від компетентного органу інформацію про фітосанітарний стан та рекомендовані заходи захисту рослин;

3) отримувати від виробників та дистриб'юторів інформацію щодо застосування засобів захисту рослин, які пройшли державну реєстрацію відповідно до вимог [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати" та дозволені до застосування на території України, ризику для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин або навколишнього природного середовища, а також інформацію про техніку безпеки при поводженні із засобами захисту рослин.

2. Професійні користувачі зобов'язані:

1) подавати визначені законодавством про захист рослин відомості та інформацію, необхідні для державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації передбачена цим Законом;

2) мати свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин;

3) своєчасно здійснювати заходи захисту рослин;

4) дотримуватися Правил поводження із засобами захисту рослин, загальних принципів інтегрованої системи захисту рослин, вимог належної практики захисту рослин, регламентів застосування засобів захисту рослин, розміщених на етикетці засобу захисту рослин, та рекомендацій виробника засобу захисту рослин;

5) вживати заходів щодо інформування та захисту осіб, які можуть зазнати негативного впливу повітряного зносу (переміщення) засобів захисту рослин, у тому числі при їх внесенні з повітря;

6) вести облік засобів захисту рослин та/або здійснення заходів захисту рослин, зберігати інформацію відповідно до цього Закону;

7) здійснювати відповідно до законодавства регулярний технічний огляд обладнання для застосування засобів захисту рослин.

3. Дистриб'ютори мають усі права операторів ринку, а також право:

1) розміщувати на ринку засоби захисту рослин, зареєстровані та дозволені до використання згідно із законом;

2) здійснювати ввезення (пересилання) засобів захисту рослин на митну територію України відповідно до законодавства;

3) отримувати від виробників та інших дистриб'юторів інформацію щодо регламентів застосування засобів захисту рослин, ризику для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин або навколишнього природного середовища, а також про техніку безпеки при поводженні із засобами захисту рослин.

4. Дистриб'ютори зобов'язані:

1) подавати визначені законодавством про захист рослин відомості та інформацію, необхідні для державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації передбачена цим Законом;

2) зберігати та/або реалізовувати засоби захисту рослин у місцях їх зберігання та/або реалізації згідно з відомостями, поданими для державної реєстрації у сфері захисту рослин, що містяться у Державному реєстрі осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин;

3) надавати доступ до вантажів із засобами захисту рослин, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, для здійснення державного контролю та інших офіційних заходів;

4) зберігати та/або реалізовувати засоби захисту рослин окремо від інших товарів, на властивості яких вони можуть вплинути або які можуть вплинути на властивості засобів захисту рослин;

5) зберігати засоби захисту рослин: окремо від засобів захисту рослин, термін придатності яких закінчився, пакування яких пошкоджено, реалізація та/або застосування яких заборонені, а також які є непридатними для реалізації та/або застосування з інших причин; відповідно до умов, зазначених на етикетці та в інформації, що міститься у маркуванні засобів захисту рослин;

6) дотримуватися вимог щодо простежуваності засобів захисту рослин;

7) подавати до компетентного органу в обсязі, визначеному законодавством про захист рослин, інформацію щодо засобів захисту рослин;

8) мати у штаті принаймні одного консультанта;

9) мати свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин;

10) додержуватися Правил поводження із засобами захисту рослин.

5. Консультанти мають право:

1) отримувати від компетентного органу інформацію про фітосанітарний стан та рекомендовані заходи захисту рослин;

2) надавати консультації професійним та непрофесійним користувачам щодо застосування засобів захисту рослин, а також щодо техніки безпеки та запобігання ризикам при поводженні із засобами захисту рослин.

6. Консультанти зобов'язані:

1) мати свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин;

2) під час реалізації засобів захисту рослин надавати професійним та/або непрофесійним користувачам інформацію щодо застосування засобів захисту рослин, а також щодо техніки безпеки та запобігання ризикам при поводженні із засобами захисту рослин.

Стаття 19. Уповноважені особи у сфері захисту рослин

1. Компетентний орган має право уповноважувати на здійснення інших офіційних заходів у сфері захисту рослин таких осіб:

1) професійних операторів - на видачу паспорта рослини (із зазначенням переліку рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, щодо яких професійний оператор має уповноваження видавати паспорт рослини); на нанесення знака маркування на дерев'яний пакувальний матеріал;

2) суб'єктів господарювання - на проведення навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин; на здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин;

3) акредитовані лабораторії - на проведення лабораторних досліджень у сфері захисту рослин (включаючи відбір зразків фахівцями таких лабораторій у випадках, передбачених законодавством про захист рослин) для цілей державного контролю та/або інших офіційних заходів;

4) уповноважені лабораторії - на виконання функцій референс-лабораторії, визначених цим Законом.

2. Професійний оператор уповноважується на видачу паспорта рослини, за умови що він:

1) має спеціальні знання у сфері захисту рослин, пов'язані з перевіркою рослин, продуктів рослинного походження на наявність шкідливих організмів (якщо професійним оператором є фізична особа), або перебуває у трудових чи цивільно-правових відносинах з особою, яка має такі спеціальні знання;

2) може забезпечити дотримання вимог щодо простежуваності у сфері захисту рослин.

Володіння спеціальними знаннями у сфері захисту рослин, пов'язаними з перевіркою рослин, продуктів рослинного походження на наявність шкідливих організмів, підтверджується дипломом про вищу освіту за спеціальністю "Агрономія" чи "Захист і карантин рослин" або документом (сертифікатом), що засвідчує проходження відповідного навчання відповідно до порядку та вимог, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

3. Професійний оператор уповноважується на нанесення знака маркування на дерев'яний пакувальний матеріал, за умови що він:

1) має спеціальні знання щодо оброблення дерев'яного пакувального матеріалу (якщо професійним оператором є фізична особа) або перебуває у трудових чи цивільно-правових відносинах з особою, яка має такі спеціальні знання;

2) має належне обладнання, необхідне для проведення оброблення.

Володіння спеціальними знаннями щодо оброблення дерев'яного пакувального матеріалу підтверджується дипломом про вищу освіту за спеціальністю "Агрономія" чи "Захист і карантин рослин" або документом (сертифікатом), що засвідчує проходження відповідного навчання відповідно до порядку та вимог, затверджених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

4. Суб'єкт господарювання уповноважується на проведення навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин, за умови що він має достатній рівень матеріально-технічного забезпечення для проведення навчання та відповідний персонал.

5. Суб'єкт господарювання уповноважується на здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин, за умови що:

1) одним із видів його статутної діяльності є організація та здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин;

2) він є акредитованим для здійснення технічного огляду сільськогосподарських машин, у тому числі обладнання, яке використовується для застосування засобів захисту рослин, відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінено;

3) має належне обладнання, інструменти, устаткування та інші технічні засоби, необхідні для здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин.

6. Компетентний орган не має права надавати уповноваження на:

1) здійснення заходів державного контролю;

2) оформлення протоколів про порушення законодавства про захист рослин та накладення штрафів;

3) видачу приписів про усунення порушень законодавства про захист рослин, а також щодо перевірки стану їх виконання;

4) запровадження будь-яких обмежень або заборон щодо обігу рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів та поводження із засобами захисту рослин;

5) видачу фітосанітарних сертифікатів та фітосанітарних сертифікатів на реекспорт;

6) вжиття заходів щодо поводження з вантажами з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами та засобами захисту рослин, ввезеними (пересланими) на митну територію України, що не відповідають законодавству про захист рослин.

7. Уповноваження у сфері захисту рослин та відкликання такого уповноваження здійснюються компетентним органом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Визнання уповноваження у сфері захисту рослин недійсним здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про адміністративну процедуру".

8. Рішення про уповноваження або відмову в уповноваженні компетентний орган приймає відповідно до цього Закону протягом 30 днів з дати подання особою заяви про уповноваження. Компетентний орган на підставі рішення про уповноваження вносить інформацію про:

1) професійних операторів, уповноважених на видачу паспорта рослини, професійних операторів, уповноважених на нанесення знака маркування на дерев'яний пакувальний матеріал, - до Державного реєстру професійних операторів;

2) суб'єктів господарювання, уповноважених на проведення навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин, суб'єктів господарювання, уповноважених на здійснення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин, - до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин;

3) уповноважені лабораторії, референс-лабораторії - до Державного реєстру лабораторій у сфері захисту рослин.

У разі надання уповноваженою особою завідомо неправдивих відомостей, що призвели до її уповноваження у сфері захисту рослин, компетентний орган приймає рішення про визнання такого уповноваження недійсним.

Рішення про визнання уповноваження недійсним є підставою для виключення особи з відповідного державного реєстру.

9. Компетентний орган проводить перевірку уповноважених осіб за наявності підстав для такої перевірки, визначених Кабінетом Міністрів України, але не менше одного разу на рік. У разі виявлення за результатами перевірки невідповідності уповноваженої особи вимогам, відповідно до яких її уповноважено, та/або факту невиконання або неналежного виконання наданого їй уповноваження компетентний орган надає письмові рекомендації щодо усунення виявленої невідповідності із зазначенням розумного строку для її усунення.

10. Відкликання уповноваження у сфері захисту рослин здійснюється за рішенням компетентного органу у разі:

1) неусунення у встановлений компетентним органом строк виявленої невідповідності уповноваженої особи вимогам, відповідно до яких її уповноважено, та/або виявлення факту невиконання або неналежного виконання наданого їй уповноваження;

2) припинення юридичної особи, припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, смерті фізичної особи;

3) подання уповноваженою особою заяви про відкликання уповноваження.

11. Компетентний орган не пізніше наступного робочого дня після прийняття рішення про відкликання уповноваження виключає особу з відповідного державного реєстру.

12. Шкода, завдана фізичній особі, фізичній особі - підприємцю чи юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю уповноваженої особи або її працівника у зв'язку із здійсненням інших офіційних заходів, відшкодовується уповноваженою особою незалежно від вини такої особи або її працівника.

13. Уповноважена особа у сфері захисту рослин зобов'язана дотримуватися конфіденційності та не розголошувати інформацію з обмеженим доступом, що стала їй відома під час здійснення інших офіційних заходів, на здійснення яких її уповноважено, крім випадків, передбачених законом.

14. Особа має право оскаржити рішення компетентного органу про відмову в уповноваженні, про відкликання уповноваження, про визнання уповноваження недійсним, прийняте відповідно до цього Закону, шляхом подання скарги до компетентного органу. Компетентний орган не пізніше наступного дня після надходження скарги направляє її разом з матеріалами справи до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, здійснює розгляд скарги та приймає рішення за скаргою відповідно до [Закону України](#) "Про адміністративну процедуру" протягом розумного строку, що не може становити більше 30 днів з дати надходження скарги.

Стаття 20. Уповноважені лабораторії

1. Лабораторні дослідження зразків з метою державного контролю та інших офіційних заходів проводяться уповноваженими лабораторіями, крім випадків, передбачених цим Законом.

2. Уповноваженою лабораторією може бути лабораторія, яка є юридичною особою незалежно від форми власності та уповноважена компетентним органом на проведення лабораторних досліджень шляхом застосування одного або декількох методів лабораторних досліджень.

3. Лабораторія уповноважується, якщо вона одночасно:

1) має обладнання та інфраструктуру, необхідні для проведення лабораторних досліджень;

2) має достатню кількість компетентного персоналу для виконання своїх завдань та функцій;

3) акредитована відповідно до стандартів ISO/IEC 17025, ДСТУ ISO 17025 або інших стандартів, якими їх замінено.

4. Сфера акредитації лабораторії може включати:

1) методи лабораторних досліджень, які будуть застосовуватися лабораторією як уповноваженою;

2) один або поєднання декількох методів або груп методів лабораторних досліджень;

3) удосконалені варіанти методів, на які вона акредитована, що використовуються уповноваженою лабораторією, або нові додаткові методи на основі власної валідації (без спеціального оцінювання національним органом з акредитації таких удосконалених варіантів методів або нових додаткових методів).

5. Уповноважена лабораторія зобов'язана невідкладно повідомити компетентний орган про результати лабораторних досліджень у разі виявлення регульованих шкідливих організмів або фальсифікованих засобів захисту рослин.

6. На вимогу референс-лабораторії уповноважені лабораторії беруть участь у міжлабораторних порівняльних дослідженнях (випробуваннях) або кваліфікаційних дослідженнях (випробуваннях) щодо тих лабораторних досліджень, на які лабораторію уповноважено.

7. Уповноважені лабораторії зобов'язані:

1) подавати до компетентного органу інформацію про методи, що використовуються для лабораторних досліджень з метою державного контролю та інших офіційних заходів;

2) зазначати найменування методу у висновку лабораторного дослідження, проведеного з метою державного контролю та інших офіційних заходів;

3) щороку подавати до компетентного органу інформацію про результати проведених лабораторних досліджень за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин;

4) на вимогу компетентного органу надавати документи та інформацію, необхідні для з'ясування обставин, що призвели до отримання від держави-імпортера нотифікації про невідповідність фітосанітарним заходам вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, щодо яких уповноважена лабораторія проводила лабораторне дослідження.

8. Уповноваження лабораторії відкликається на підставі рішення компетентного органу у разі:

1) надходження від уповноваженої лабораторії заяви про відкликання уповноваження;

2) неусуненого у встановлений строк порушення, виявленого за результатами аудиту, у разі ліквідації уповноваженої лабораторії або припинення дії атестата про її акредитацію.

9. Компетентний орган проводить аудит уповноважених лабораторій з періодичністю та в порядку, встановлених Кабінетом Міністрів України, також у випадках, якщо існує обґрунтована підозра щодо порушення уповноваженою лабораторією вимог законодавства про захист рослин.

10. У разі виявлення за результатами аудиту невідповідності уповноваженої лабораторії встановленим цим Законом вимогам компетентний орган надає письмові рекомендації щодо усунення виявленої невідповідності із зазначенням строку для її усунення.

11. Компетентний орган приймає рішення про відкликання уповноваження уповноваженої лабораторії щодо виконання нею всіх або певних функцій, якщо такою лабораторією не вжито вичерпних і своєчасних заходів у строк, визначений у письмових рекомендаціях за результатами аудиту, у ході якого було виявлено, що уповноважена лабораторія:

- 1) не відповідає вимогам до уповноважених лабораторій; або
- 2) не дотримується обов'язків, встановлених цим Законом до уповноваженої лабораторії; або
- 3) демонструє неприйнятні результати у міжлабораторних порівняльних випробуваннях або кваліфікаційних випробуваннях.

На підставі рішення, передбаченого цією частиною, компетентний орган вносить відповідні відомості до Державного реєстру лабораторій у сфері захисту рослин.

Стаття 21. Референс-лабораторії

1. Компетентний орган може уповноважити одну або декілька акредитованих лабораторій як референс-лабораторію на виконання функцій, передбачених цією статтею.

2. Референс-лабораторія повинна:

- 1) відповідати вимогам, встановленим для уповноважених лабораторій;
- 2) здійснювати свої функції неупереджено, не мати будь-якого конфлікту інтересів, що впливає на об'єктивність чи неупередженість прийняття рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання функцій референс-лабораторії;
- 3) мати достатню кількість компетентного персоналу для належного виконання своїх завдань та функцій;
- 4) мати у власності або в користуванні інфраструктуру, обладнання та засоби, необхідні для виконання функцій референс-лабораторії;
- 5) забезпечувати підвищення кваліфікації свого персоналу щодо знання та застосування міжнародних або національних стандартів, методів, інструкцій та рекомендацій, а також використання в роботі останніх національних та міжнародних наукових розробок у сфері проведення досліджень;
- 6) бути обладнана згідно з відповідними стандартами біобезпеки.

3. Компетентний орган вживає необхідних заходів для забезпечення співпраці референс-лабораторій з іншими уповноваженими лабораторіями, а також референс-лабораторіями держав - членів Європейського Союзу та інших країн партнерів України в міжнародній торгівлі та ефективної взаємодії між ними.

4. Референс-лабораторія в межах своєї компетенції виконує такі функції:

- 1) координація діяльності уповноважених лабораторій у частині вдосконалення та гармонізації методів лабораторних досліджень, а також їх застосування;
- 2) організація проведення уповноваженими лабораторіями міжлабораторних порівняльних досліджень та кваліфікаційних випробувань, забезпечення належного супроводу таких досліджень, інформування компетентного органу про їх результати;
- 3) забезпечення обміну інформацією щодо лабораторних досліджень між компетентним органом і уповноваженими лабораторіями;

4) за необхідності здійснення валідації методів (методик), реагентів або їх партій, ведення переліку наявних еталонних речовин і реагентів, списку виробників і постачальників таких еталонних речовин і реагентів;

5) проведення навчання для персоналу уповноважених лабораторій;

6) надання компетентному органу науково-технічної допомоги в діагностиці осередків поширення шкідливих організмів, а в разі невідповідності вантажів вимогам фітосанітарних заходів - шляхом проведення підтвердної діагностики, визначення характеристики та таксономічної класифікації зразка шкідливого організму;

7) надання компетентному органу науково-технічної допомоги з метою виконання довгострокового плану державного контролю.

5. У разі виникнення нових ризиків у сфері захисту рослин, пов'язаних із засобами захисту рослин або появою нових шкідливих організмів, Кабінет Міністрів України має право затвердити додаткові вимоги до референс-лабораторій, крім передбачених цією статтею. Такі додаткові вимоги не повинні суперечити вимогам, передбаченим цією статтею.

Розділ IV. СИСТЕМА ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 22. Інтегрована система захисту рослин

1. Інтегрована система захисту рослин ґрунтується на застосуванні комплексу методів захисту рослин (хімічного, механічного, біологічного, агротехнічного, імунологічного тощо), які перешкоджають розвитку популяцій шкідливих організмів та сприяють застосуванню засобів захисту рослин на економічно та екологічно доцільному рівні, зменшують або зводять до мінімуму ризики для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища, не завдають шкоди природному біологічному різноманіттю та природним екосистемам.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, компетентний орган, інші центральні органи виконавчої влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади в межах своїх повноважень, визначених законом, та науково-дослідні установи сприяють впровадженню інтегрованої системи захисту рослин.

3. Професійні користувачі, дистриб'ютори, консультанти та фізичні особи, які застосовують засоби захисту рослин, зобов'язані вживати всіх необхідних заходів для впровадження інтегрованої системи захисту рослин з метою зменшення застосування засобів захисту рослин.

4. Компетентний орган інформує операторів ринку про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень, економічний поріг шкідливості шкідливих організмів, а також про рекомендовані заходи захисту рослин та оптимальні строки їх здійснення шляхом розміщення такої інформації на своєму офіційному веб-сайті або в інший визначений ним спосіб.

5. Загальними принципами інтегрованого захисту рослин є:

1) запобігання розвитку популяцій шкідливих організмів та/або здійснення заходів захисту рослин від шкідливих організмів шляхом поєднання різних заходів, зокнайменше:

дотримання сівозміни, оптимальних строків посадки (сівби) і густоти посіву (насадження);

використання стійких до шкідливих організмів сортів рослин, сертифікованого насіння та садивного матеріалу;

забезпечення збалансованого застосування агрохімікатів і оптимального водного режиму;

дезінфекція ґрунту, видалення уражених рослин, частин рослин і рослинних решток;

очищення сільськогосподарської техніки та обладнання від уражених рослин, частин рослин і рослинних решток;

2) спостереження за розвитком і поширенням шкідливих організмів шляхом:

обстеження та здійснення фітосанітарного моніторингу щодо розвитку і поширення шкідливих організмів;

прогнозування розвитку і поширення шкідливих організмів;

надання рекомендацій щодо здійснення заходів захисту рослин від шкідливих організмів з урахуванням даних фітосанітарного моніторингу щодо розвитку і поширення шкідливих організмів;

3) прийняття обґрунтованих рішень щодо необхідності застосування заходів захисту рослин, строків та методів їх застосування на підставі результатів спостереження за розвитком і поширенням шкідливих організмів та з урахуванням ґрунтово-кліматичних, погодних умов, економічного порогу шкідливості шкідливих організмів;

4) переважне застосування нехімічних методів захисту рослин, за умови що такі методи забезпечують відповідний рівень захисту рослин від шкідливих організмів та збереження врожаю;

5) додержання регламентів застосування засобів захисту рослин;

6) оцінювання ефективності заходів захисту рослин на підставі даних щодо їх застосування та результатів спостереження за розвитком і поширенням шкідливих організмів.

6. Впровадження інтегрованої системи захисту рослин здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та з інших джерел, не заборонених законом.

7. Біологічний метод захисту рослин передбачає здійснення біологічного контролю за поширенням шкідливих організмів шляхом застосування агентів біологічного захисту рослин та/або продуктів їхньої життєдіяльності. Вимоги до застосування агентів біологічного захисту рослин, що можуть бути використані для біологічного контролю за поширенням шкідливих організмів, та їх обліку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин. Компетентний орган веде облік виробництва та застосування агентів біологічного захисту рослин.

Стаття 23. Спостереження та фітосанітарний прогноз розвитку і поширення шкідливих організмів, які не є регульованими шкідливими організмами

1. Компетентний орган здійснює спостереження та формує фітосанітарний прогноз розвитку і поширення шкідливих організмів, які не є регульованими шкідливими організмами, шляхом:

1) систематичного проведення перевірок розвитку сільськогосподарських культур у співвідношенні із стадіями розвитку шкідливих організмів, за характеристиками популяцій шкідливих організмів, а також проведення маршрутних обстежень за допомогою візуальної перевірки та інструментальних методів;

2) визначення ареалу та зон поширення і рівня шкідливості шкідливих організмів;

3) виявлення осередків поширення шкідливих організмів з метою здійснення заходів захисту рослин і запобігання поширенню шкідливих організмів;

4) аналізу фітосанітарного стану посівів, фенологічних, вікових і просторових структур популяцій шкідливих організмів та їх поширення з метою формування фітосанітарного прогнозу їх розвитку;

5) встановлення фітосанітарного стану території України.

2. Інформація про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень, економічний поріг шкідливості шкідливих організмів, а також про рекомендовані заходи захисту рослин та оптимальні строки їх здійснення розміщується компетентним органом на своєму офіційному веб-сайті або в інший визначений ним спосіб.

3. Оператори ринку, діяльність яких пов'язана з обігом рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, систематично проводять перевірки їх фітосанітарного стану і в разі виявлення масового поширення шкідливих організмів, які не є регульованими шкідливими організмами, звертаються до компетентного органу щодо:

1) проведення державним фітосанітарним інспектором обстеження сільськогосподарських та інших угідь, посівів, багаторічних насаджень, місць зберігання та переробки рослин, продуктів рослинного походження з метою встановлення їхнього фітосанітарного стану; та/або

2) надання рекомендацій щодо здійснення заходів захисту рослин з метою локалізації та/або ліквідації шкідливих організмів, а також щодо оптимальних строків здійснення таких заходів.

4. Порядок здійснення спостереження та формування фітосанітарного прогнозу розвитку і поширення шкідливих організмів, які не є регульованими шкідливими організмами, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

5. Національна академія наук України, Національна академія аграрних наук України та інші наукові, науково-дослідні установи та організації сприяють компетентному органу в науковому забезпеченні сфери захисту рослин.

6. Компетентний орган має право залучати установи та організації, зазначені в [частині п'ятій](#) цієї статті, до формування фітосанітарного прогнозу розвитку і поширення шкідливих організмів, які не є регульованими шкідливими організмами.

Стаття 24. Аналіз фітосанітарного ризику та управління ним

1. Аналіз фітосанітарного ризику здійснюється компетентним органом відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

2. Аналіз фітосанітарного ризику розміщується на офіційному веб-сайті компетентного органу та повинен містити, зокрема, таку інформацію:

1) мета аналізу фітосанітарного ризику;

2) виявлення регульованих шкідливих організмів та шляхів (носії, тип передачі), що сприяють їх проникненню, акліматизації та поширенню;

3) джерела інформації;

4) результати оцінювання фітосанітарного ризику, включаючи імовірність заподіяння шкоди рослинам та можливі наслідки;

5) визначені варіанти управління фітосанітарним ризиком та причини, з яких відхилені альтернативні варіанти.

3. Управління фітосанітарним ризиком полягає у зменшенні ризику для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища відповідно до належного рівня фітосанітарного захисту, встановленого в Україні.

4. Під час розгляду альтернативних варіантів зменшення ризику проникнення та акліматизації регульованих шкідливих організмів із ввезеними на митну територію України рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами визначені фітосанітарні заходи не повинні обмежувати міжнародну чи внутрішню торгівлю більше, ніж необхідно для досягнення належного рівня фітосанітарного захисту, враховуючи технічну та економічну доцільність запропонованих альтернативних заходів.

Стаття 25. Оцінювання фітосанітарного ризику та визначення належного рівня фітосанітарного захисту

1. Для визначення належного рівня фітосанітарного захисту компетентний орган здійснює оцінювання фітосанітарного ризику відповідно до цієї статті.

2. Оцінювання фітосанітарного ризику здійснюється з дотриманням таких принципів управління фітосанітарним ризиком:

1) необхідності (заходи з управління фітосанітарним ризиком здійснюються лише в межах, необхідних для запобігання проникненню, акліматизації та поширенню шкідливого організму);

2) пропорційності (заходи з управління фітосанітарним ризиком здійснюються лише в межах, пропорційних ризику від шкідливого організму та необхідних для забезпечення належного рівня фітосанітарного захисту);

3) мінімального втручання (заходи з управління фітосанітарним ризиком включають найменші можливі обмежувальні заходи та створюють мінімальні перешкоди для міжнародного переміщення осіб, товарів і транспортних засобів);

4) недискримінації (заходи з управління фітосанітарним ризиком не повинні спричиняти дискримінацію чи приховане обмеження, у тому числі в міжнародній торгівлі. Такі заходи для іноземних держав не повинні бути більш жорсткими, ніж заходи, що вживаються до відповідного шкідливого організму, присутнього на території України, за умови що в іноземній державі шкідливий організм має такий самий фітосанітарний статус і щодо нього застосовуються ідентичні або еквівалентні фітосанітарні заходи);

5) технічної обґрунтованості (заходи з управління фітосанітарним ризиком мають бути технічно обґрунтовані на підставі оцінювання фітосанітарного ризику або на підставі вивчення та оцінювання доступної актуальної наукової інформації);

6) здійсненості (заходи з управління фітосанітарним ризиком повинні забезпечувати можливість досягнення їхньої мети).

3. Під час проведення оцінювання фітосанітарного ризику враховуються:

1) доступна актуальна наукова інформація щодо економічного порогу шкідливості, здатності проникнення шкідливих організмів тощо;

2) особливості виробничих процесів та способу виробництва;

3) результати державного контролю та інших офіційних заходів;

4) поширеність шкідливих організмів;

5) наявність зон, місць виробництва або виробничих ділянок, вільних від шкідливих організмів;

6) відповідні екологічні та природоохоронні умови;

7) наявність карантинних (демаркованих) зон.

4. Під час оцінювання фітосанітарного ризику і визначення фітосанітарних заходів, необхідних для досягнення належного рівня фітосанітарного захисту, додатково враховуються такі чинники:

1) потенційна шкода, зважаючи на втрати виробництва або продажу внаслідок проникнення, акліматизації чи поширення шкідливого організму;

2) вартість боротьби із шкідливим організмом або його ліквідації;

3) співвідношення витрат та ефективності альтернативних підходів до обмеження фітосанітарного ризику.

5. Належний рівень фітосанітарного захисту встановлюється з урахуванням:

1) підтвердженої присутності в Україні регульованих шкідливих організмів;

2) економічного порогу шкідливості шкідливого організму;

3) рівня ризику, прийнятного для сусідніх держав та заінтересованих торговельних партнерів;

4) міжнародних стандартів, інструкцій, рекомендацій та/або інших міжнародних документів відповідних міжнародних організацій;

5) мінімізації негативного впливу фітосанітарних заходів на міжнародну та внутрішню торгівлю;

6) необхідності уникнення довільного та/або невиправданого встановлення у подібних ситуаціях різних рівнів належного фітосанітарного захисту, якщо такі відмінності спричиняють дискримінацію або приховане обмеження, у тому числі в міжнародній чи внутрішній торгівлі.

Стаття 26. Особливий режим захисту рослин

1. У разі масового розвитку та поширення особливо небезпечних шкідливих організмів, потреби у додаткових заходах та/або ресурсах щодо їх локалізації і ліквідації на певній території запроваджується особливий режим захисту рослин. Порядок запровадження та скасування особливого режиму захисту рослин та Перелік особливо небезпечних шкідливих організмів затверджуються Кабінетом Міністрів України.

2. У разі масового розвитку і поширення особливо небезпечних шкідливих організмів головні державні фітосанітарні інспектори в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві або Севастополі чи їх заступники протягом однієї доби з моменту виявлення масового поширення особливо небезпечних шкідливих організмів вносять подання про запровадження особливого режиму захисту рослин до відповідного органу місцевого самоврядування, органу влади Автономної Республіки Крим, місцевого органу виконавчої влади або Кабінету Міністрів України.

Територія особливого режиму захисту рослин встановлюється у межах населеного пункту, району, області відповідним органом місцевого самоврядування чи місцевим органом виконавчої влади, а в межах кількох областей - Кабінетом Міністрів України.

3. Орган, що прийняв рішення про запровадження або скасування особливого режиму захисту рослин, невідкладно оприлюднює таке рішення на своєму офіційному веб-сайті та всіма доступними засобами доносить зміст цього рішення до державних органів, органів місцевого самоврядування та осіб, яких воно стосується.

4. Під час дії особливого режиму захисту рослин здійснюються заходи з локалізації і ліквідації особливо небезпечних шкідливих організмів у межах населеного пункту, району,

області, а також інші заходи, передбачені рішенням про запровадження особливого режиму захисту рослин.

5. До виконання заходів з локалізації і ліквідації особливо небезпечних шкідливих організмів, передбачених рішенням про запровадження особливого режиму захисту рослин, можуть залучатися та використовуватися державні, комунальні та/або приватні ресурси (матеріальні, людські, наукові тощо), включаючи ресурси підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та фізичних осіб. У такому разі відшкодування понесених витрат здійснюється у порядку та розмірах, затверджених Кабінетом Міністрів України.

6. Особливий режим захисту рослин може бути скасований органом, що прийняв рішення про його запровадження, раніше закінчення строку, на який його запроваджено, у разі усунення обставин, що зумовили необхідність його запровадження.

7. У разі запровадження особливого режиму захисту рослин або виникнення надзвичайних обставин у сфері захисту рослин центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, може погодити в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, ввезення на митну територію України та поводження з незареєстрованими засобами захисту рослин на строк не більше 120 днів на підставі обґрунтованого клопотання центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 27. Національний план дій щодо зменшення ризиків та негативних наслідків застосування засобів захисту рослин для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, спільно з іншими центральними органами виконавчої влади у межах компетенції та з урахуванням позиції громадських об'єднань і наукових установ розробляє Національний план дій щодо зменшення ризиків та негативних наслідків застосування засобів захисту рослин для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища (далі - Національний план дій).

2. Національний план дій розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, на п'ять років та затверджується Кабінетом Міністрів України. Проект Національного плану дій подається на розгляд Кабінету Міністрів України не пізніше ніж за шість місяців до закінчення строку дії чинного Національного плану дій та затверджується не пізніше закінчення строку його дії.

3. Національний план дій визначає пріоритети і завдання державної політики у сфері захисту рослин та включає механізми впровадження інтегрованої системи захисту рослин.

4. Основні положення Національного плану дій повинні передбачати:

1) кількісні цілі, завдання і заходи для зниження ризиків та наслідків застосування засобів захисту рослин для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища, механізми впровадження з цією метою загальних принципів інтегрованої системи захисту рослин;

2) показники оцінювання результативності досягнення кількісних цілей, виконання завдань і здійснення заходів;

3) строки забезпечення досягнення кількісних цілей, виконання завдань і здійснення заходів;

4) фінансове забезпечення досягнення кількісних цілей, виконання завдань і здійснення заходів.

5. Національний план дій також має містити інструменти моніторингу, які дають змогу оцінювати показники ризику поводження із засобами захисту рослин. Методика розрахунку показників ризику поводження із засобами захисту рослин затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, щороку здійснює моніторинг реалізації Національного плану дій шляхом відстеження та порівняння фактично отриманих показників оцінювання результативності досягнення кількісних цілей, виконання завдань і здійснення заходів з їх прогнозними значеннями.

Для здійснення моніторингу реалізації Національного плану дій центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, може залучати громадські об'єднання та наукові установи, використовувати дані офіційної статистики, інформацію, надану міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади.

7. Результати моніторингу реалізації Національного плану дій оприлюднюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, на його офіційному веб-сайті не пізніше 1 квітня року, наступного за моніторинговим.

За результатами моніторингу реалізації Національного плану дій центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, подає до Кабінету Міністрів України пропозиції щодо внесення до Національного плану дій відповідних змін (за потреби).

Стаття 28. Поширення знань про засоби захисту рослин та наслідки їх застосування

1. Компетентний орган вживає заходів для узагальнення інформації та інформування населення, реалізації інформаційно-просвітницьких програм, а також забезпечення доступу населення до точної і збалансованої інформації про засоби захисту рослин та переваги застосування нехімічних методів захисту рослин як альтернативи хімічним засобам захисту рослин.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, до повноважень якого належить відстеження інформації про випадки гострих отруєнь засобами захисту рослин, а також розвитку хронічних отруєнь серед груп населення, які регулярно зазнають впливу засобів захисту рослин, забезпечує вільний доступ до такої інформації на своєму офіційному веб-сайті, крім випадків, визначених [Законом України](#) "Про доступ до публічної інформації".

Розділ V. ШКІДЛИВІ ОРГАНІЗМИ

Стаття 29. [Перелік регульованих в Україні шкідливих організмів](#)

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, за поданням компетентного органу затверджує [Перелік регульованих в Україні шкідливих організмів](#), що включає:

- 1) [список карантинних шкідливих організмів, відсутніх в Україні](#) (список A1);
- 2) [список карантинних шкідливих організмів, обмежено поширених в Україні](#) (список A2);

3) список регульованих некарантинних шкідливих організмів.

2. Перелік регульованих в Україні шкідливих організмів формується на основі переліків шкідливих організмів, включених до списків A1/A2 Європейської і Середземноморської організації захисту рослин та/або списків інших відповідних міжнародних організацій, з урахуванням критеріїв, визначених цим Законом, якщо за результатами оцінювання фітосанітарного ризику встановлено високий рівень імовірності проникнення та поширення таких шкідливих організмів на території України та пов'язаних з цим потенційних економічних наслідків.

3. У [Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів](#) зазначається їхня наукова назва латинською та українською мовами, а в разі відсутності наукової назви регульованого шкідливого організму латинською мовою - англійською та українською мовами.

4. До списку регульованих некарантинних шкідливих організмів Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів додатково включається така інформація:

1) ботанічний таксон, назва видів та/або родин рослин, насіння та/або садивного матеріалу, з якими можуть поширюватися регульовані некарантинні шкідливі організми;

2) допустимий поріг наявності (ступінь зараження) регульованих некарантинних шкідливих організмів для відповідних рослин та категорій насіння і садивного матеріалу.

5. [Перелік регульованих в Україні шкідливих організмів](#) поновлюється за необхідності відповідно до статусу шкідливих організмів в Україні та внесення змін до списків A1/A2 Європейської і Середземноморської організації захисту рослин.

6. Статус шкідливих організмів в Україні підлягає перегляду компетентним органом у таких випадках:

1) у разі зміни вимог фітосанітарних заходів, заборон чи обмежень щодо регульованих шкідливих організмів;

2) за результатами оцінювання фітосанітарного ризику;

3) у разі внесення змін до класифікації (назви) регульованих шкідливих організмів;

4) у разі внесення змін до списків A1/A2 Європейської і Середземноморської організації захисту рослин.

Якщо за результатами оцінювання фітосанітарного ризику встановлено невідповідність регульованого шкідливого організму критеріям для набуття статусу карантинного шкідливого організму або регульованого некарантинного шкідливого організму, такий шкідливий організм підлягає виключенню з відповідного списку [Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів](#).

Якщо за результатами оцінювання фітосанітарного ризику встановлено відповідність шкідливого організму критеріям для набуття статусу карантинного шкідливого організму або регульованого некарантинного шкідливого організму, такий шкідливий організм визнається регульованим шкідливим організмом та підлягає включенню до відповідного списку [Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів](#).

7. [Перелік регульованих в Україні шкідливих організмів](#) оприлюднюється на офіційному веб-сайті компетентного органу.

Стаття 30. Карантинний шкідливий організм

1. Шкідливий організм набуває статусу карантинного шкідливого організму, за умови відповідності таким критеріям:

1) його ідентифіковано;

- 2) він відсутній або обмежено поширений на території України;
- 3) він здатний до проникнення, акліматизації та поширення на території (частині території) України, на якій раніше був відсутній;
- 4) його проникнення, акліматизація та поширення матимуть негативні економічні, екологічні або соціальні наслідки на території (частині території) України;
- 5) фітосанітарні заходи для запобігання проникненню, акліматизації, поширенню або для зменшення ризиків та наслідків поширення шкідливого організму в межах відповідної території є загальновідомими та ефективними.

2. Шкідливі організми набувають статусу карантинних шкідливих організмів за результатами оцінювання фітосанітарного ризику та включаються до Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів, визначених пунктами 1 і 2 частини першої статті 29 цього Закону.

3. Ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення в межах України, утримання або розмноження карантинних шкідливих організмів забороняються, крім випадків, передбачених цим Законом.

4. За наявності обґрунтованої підозри або інформації про присутність на території України карантинного шкідливого організму державний фітосанітарний інспектор невідкладно видає розпорядження про застосування фітосанітарних заходів, спрямованих на усунення ризику поширення такого карантинного шкідливого організму, включаючи проведення лабораторного дослідження шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, до підтвердження його присутності чи відсутності.

У разі підтвердження присутності на території України шкідливого організму, не включеного до списку А1, передбаченого частиною першою статті 29 цього Закону, який відповідає хоча б одному критерію, передбаченому частиною першою цієї статті, компетентний орган невідкладно проводить оцінювання фітосанітарного ризику.

У разі підтвердження відповідності шкідливого організму критерію, передбаченому частиною першою цієї статті, державний фітосанітарний інспектор видає розпорядження про застосування фітосанітарних заходів, спрямованих на усунення ризику поширення такого шкідливого організму, які мають бути аналогічні заходам, що застосовуються до карантинних шкідливих організмів відповідно до цього Закону.

5. Розпорядження про застосування фітосанітарних заходів, спрямованих на усунення ризику поширення карантинного шкідливого організму, шкідливого організму, який відповідає хоча б одному критерію, передбаченому частиною першою цієї статті, є обов'язковим для виконання всіма особами, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

Стаття 31. Регульований некарантинний шкідливий організм

1. Шкідливий організм набуває статусу регульованого некарантинного шкідливого організму, за умови його відповідності таким критеріям:

- 1) його ідентифіковано;
- 2) його виявлено на території України;
- 3) він не належить до карантинних шкідливих організмів;
- 4) він поширюється з насінням та/або садивним матеріалом;

5) його присутність на/в насінні та/або садивному матеріалі спричиняє негативні економічні наслідки при використанні такого насіння та/або садивного матеріалу;

б) існують здійсненні та ефективні заходи для запобігання його присутності на/в насінні та/або садивному матеріалі.

2. Шкідливі організми, які набули статусу регульованих некарантинних шкідливих організмів, включаються до списку регульованих некарантинних шкідливих організмів Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів.

3. Ввезення (пересилання) на митну територію України або переміщення в межах України регульованих некарантинних шкідливих організмів та зараженого ними насіння та/або садивного матеріалу, ступінь зараження якого перевищує допустимий поріг наявності регульованих некарантинних шкідливих організмів для відповідних рослин або категорій насіння та/або садивного матеріалу, забороняється, крім випадків:

1) переміщення територією України рослин, призначених для посадки (сівби) виключно між виробничими потужностями (місцями виробництва) відповідного професійного оператора;

2) переміщення територією України рослин, призначених для посадки (сівби), виключно з метою їх подальшого оброблення.

Стаття 32. Дозвіл на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів

1. Як виняток із положень цього Закону, окремі види шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, призначені для наукових чи освітніх цілей, проведення лабораторних досліджень, випробувань, сортового відбору або селекції (далі - відповідні дії), можуть бути ввезені (переслані) на митну територію України виключно у супроводі дозволу на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів (далі - дозвіл на ввезення (пересилання)).

Відповідні дії можуть здійснюватися фізичними особами, фізичними особами - підприємцями або юридичними особами, зокрема компетентним органом, закладами освіти, науково-дослідними установами, професійними операторами, діяльність яких пов'язана з науковими чи освітніми цілями, проведенням лабораторних досліджень, випробувань, сортового відбору або селекції.

Дозвіл на ввезення (пересилання) вимагається у разі ввезення (пересилання) на митну територію України таких окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів:

1) визначених шкідливих організмів;

2) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, які включені до переліку, передбаченого [пунктом 1](#) частини першої статті 72 цього Закону;

3) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, які не відповідають спеціальним вимогам, які визначено переліком, передбаченим [пунктом 2](#) частини першої статті 72 цього Закону.

2. Дозвіл на ввезення (пересилання) видається компетентним органом фізичній особі, фізичній особі - підприємцю або юридичній особі, яка здійснює відповідні дії, на підставі заяви про надання дозволу на ввезення (пересилання), вимоги та порядок подання якої встановлюються Кабінетом Міністрів України.

До заяви про надання дозволу на ввезення (пересилання) також додаються перелік заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію визначених шкідливих організмів у разі їх ненавмисного вивільнення та поширення, а також копія документа про внесення плати за отримання такого дозволу.

3. Заява про надання дозволу на ввезення (пересилання) повинна містити таку інформацію:

1) про фізичну особу, фізичну особу - підприємця або юридичну особу, відповідальну за відповідні дії (найменування (для юридичних осіб), власне ім'я та прізвище (для фізичних осіб, фізичних осіб - підприємців), а також адреса та контактні дані таких осіб);

2) наукова назва визначеного шкідливого організму, посилення на наукові публікації про такий шкідливий організм, назва рослин (у тому числі назва ботанічного таксона), продуктів рослинного походження, інших об'єктів;

3) обсяг визначених шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів (у тому числі кількість відправлень та обсяг визначених шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів у кожному відправленні) з відповідним обґрунтуванням;

4) про країну походження та державу - експортера визначеного шкідливого організму або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, включаючи інформацію про відправника та постачальника (найменування, адреса, контактні дані), та відповідне документальне підтвердження (документи, видані компетентним органом іноземної держави, - якщо визначені шкідливі організми або рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти ввозяться з третьої країни);

5) строк проведення відповідних дій з визначеними шкідливими організмами або рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами, а також стислий опис змісту та мети проведення відповідних дій;

6) умови пакування визначених шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів;

7) про карантинну станцію або ізольований об'єкт для утримання (найменування, адреса, опис);

8) про подальші дії з визначеними шкідливими організмами або окремими видами рослин, продуктами рослинного, сортового відбору чи розмноження (знищення, створення колекції, зберігання);

9) метод знищення або оброблення визначених шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів після завершення відповідних дій (у разі застосування);

10) іншу інформацію (за потреби).

4. Компетентний орган протягом 10 робочих днів з дня отримання заяви про надання дозволу на ввезення (пересилання) та доданих документів здійснює перевірку інформації, зазначеної в такій заяві. За результатами такої перевірки складається акт перевірки умов для отримання дозволу на ввезення (пересилання), що є підставою для прийняття рішення про видачу або про відмову у видачі дозволу на ввезення (пересилання).

5. Дозвіл на ввезення (пересилання) є разовим та зберігає чинність з дня його видачі до закінчення строку виконання відповідних дій.

У дозволі на ввезення (пересилання) обов'язково зазначаються:

1) власне ім'я та прізвище фізичної особи, фізичної особи - підприємця або найменування юридичної особи, якій надано дозвіл на ввезення (пересилання);

2) наукова назва регульованого шкідливого організму, посилання на наукові публікації про такий шкідливий організм, назва рослин (у тому числі назва ботанічного таксона), продуктів рослинного походження, інших об'єктів;

3) обсяг регульованих шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

4) місце проведення діяльності (карантинна станція або ізолюваний об'єкт для утримання) та умови утримання регульованих шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

5) список персоналу карантинної станції або ізолюваного об'єкта для утримання, який буде здійснювати діяльність з регульованими шкідливими організмами або рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами;

6) обов'язковість наявності дозволу на ввезення (пересилання) під час ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України, утримання регульованих шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, здійснення відповідних дій;

7) заходи, спрямовані на усунення ризику акліматизації та поширення відповідних шкідливих організмів, з урахуванням їхньої біології, векторів поширення, взаємодії з навколишнім природним середовищем, характеру відповідних дій та інших чинників, що стосуються ризику;

8) строк проведення відповідних дій з визначеними шкідливими організмами або рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами.

6. При оформленні дозволу на ввезення (пересилання) компетентний орган має право обмежити:

1) обсяг визначених шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів до обсягу, достатнього для здійснення відповідних дій з ними, враховуючи матеріально-технічні засоби місця утримання;

2) строк проведення відповідних дій з визначеними шкідливими організмами або рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами.

7. Рішення про видачу або про відмову у видачі дозволу на ввезення (пересилання) приймається компетентним органом протягом 30 календарних днів з дня надходження документів та відомостей, передбачених цією статтею.

8. Підставою для переоформлення дозволу на ввезення (пересилання) є:

1) зміна інформації про фізичну особу, фізичну особу - підприємця або юридичну особу, відповідальну за відповідні дії;

2) зміна пункту ввезення (пересилання) на митну територію України визначених шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів.

9. Підставою для відмови у видачі дозволу на ввезення (пересилання) є:

1) невідповідність заявлених відомостей для отримання дозволу на ввезення (пересилання) положенням цієї статті та/або місць або умов утримання вимогам, передбаченим [статтею 33](#) цього Закону, та/або іншим вимогам фітосанітарних заходів, про що зазначено в акті перевірки умов для отримання дозволу на ввезення (пересилання);

2) відсутність місця утримання в Переліку карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання або тимчасового визначення компетентним органом відповідного ізольованого об'єкта для утримання;

3) відсутність відповідного документального підтвердження (погодження), виданого компетентним органом іноземної держави;

4) відсутність документа про оплату або невідповідність встановленому розміру плати.

Відмова у видачі дозволу на ввезення (пересилання) з підстав, не передбачених цією частиною, забороняється.

10. У разі прийняття компетентним органом рішення про відмову у видачі дозволу на ввезення (пересилання) фізичній особі, фізичній особі - підприємцю або юридичній особі, відповідальній за відповідні дії, надсилається (надається) таке рішення про відмову з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про адміністративну процедуру".

11. Компетентний орган здійснює аудит дотримання умов дозволу на ввезення (пересилання) під час проведення діяльності, пов'язаної з науковими чи освітніми цілями, проведенням лабораторних досліджень, випробувань, сортового відбору або селекції, який передбачає перевірку дотримання умов утримання регульованого шкідливого організму, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів.

12. Компетентний орган має право відкликати дозвіл на ввезення (пересилання) у разі невідповідності вимогам до карантинних станцій або ізольованих об'єктів для утримання, виявленої компетентним органом при проведенні аудиту дотримання умов дозволу на ввезення (пересилання), або невідповідності діяльності умовам, зазначеним у дозволі на ввезення (пересилання). У разі відкликання дозволу на ввезення (пересилання) визначені шкідливі організми, рослини, продукти рослинного походження, інші об'єкти підлягають знищенню під контролем державного фітосанітарного інспектора.

13. Видача, відмова у видачі, переоформлення та відкликання дозволу на ввезення (пересилання) здійснюються з підстав та у строки, встановлені цим Законом та [Законом України](#) "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності".

14. Порядок проведення перевірки умов для отримання дозволу на ввезення (пересилання) та аудиту дотримання умов дозволу на ввезення (пересилання), а також форми актів за результатами їх проведення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

15. Порядок видачі, відмови у видачі, переоформлення та відкликання дозволу на ввезення (пересилання), його форма затверджуються Кабінетом Міністрів України.

16. Розмір плати за видачу дозволу на ввезення (пересилання) має дорівнювати фактичним витратам на його видачу, порядок розрахунку яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

17. Переоформлення та відкликання дозволу на ввезення (пересилання) здійснюються безоплатно.

Стаття 33. Карантинні станції та ізольовані об'єкти для утримання

1. У разі ввезення (пересилання) на митну територію України регульованих шкідливих організмів, окремих видів рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, призначених для проведення лабораторних досліджень, наукових чи освітніх цілей, випробувань, сортового відбору або селекції, та застосування тимчасових фітосанітарних заходів відповідно до [статті 65](#) цього Закону такі шкідливі організми, рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти повинні утримуватися:

1) на карантинних станціях або в ізольованих об'єктах для утримання, включених до Переліку карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання;

2) у приміщеннях професійного оператора або іншої особи, які тимчасово визначені компетентним органом як ізольовані об'єкти для утримання, за умови що такі приміщення забезпечують належний рівень ізоляції, що унеможливило поширення шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів за межі такого приміщення.

2. Для отримання статусу карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання місце утримання повинно відповідати таким вимогам:

1) забезпечення фізичної ізоляції шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, що унеможливило їх переміщення або вилучення без погодження компетентного органу;

2) наявність або доступ до систем для стерилізації, знезараження або знищення заражених рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, відходів і обладнання перед їх вилученням з карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання;

3) наявність визначених і описаних завдань для карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання, осіб, відповідальних за виконання таких завдань, та умов виконання таких завдань;

4) наявність достатньої кількості кваліфікованого персоналу;

5) наявність плану дій на випадок виникнення надзвичайних обставин, спрямованого на запобігання будь-якій ненавмисній присутності та поширенню шкідливих організмів.

3. Місце утримання, що відповідає вимогам частини другої цієї статті, набуває статусу карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання з дати прийняття компетентним органом відповідного рішення.

Відповідні відомості протягом трьох календарних днів вносяться до Переліку карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання. Компетентний орган забезпечує ведення Переліку карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

4. Рішення про надання статусу карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання видається компетентним органом строком на три роки на підставі заяви оператора ринку про надання статусу карантинної станції або ізольованого об'єкта для утримання та за результатами перевірки дотримання вимог частини другої цієї статті.

5. Компетентний орган забезпечує періодичне проведення аудиту карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання з метою перевірки їх відповідності вимогам частини другої цієї статті з урахуванням МСФЗ № 34.

Періодичність проведення аудиту карантинних станцій та ізольованих об'єктів для утримання визначається залежно від фітосанітарного ризику, пов'язаного з їхньою діяльністю.

За результатами аудиту компетентний орган може зобов'язати оператора ринку виконати коригувальні дії для забезпечення відповідності вимогам частини другої цієї статті та визначити розумний строк для їх виконання.

6. Переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, заражених регульованими шкідливими організмами, за межі території карантинної станції або

ізолюваного об'єкта для утримання забороняється, крім випадків, визначених фітосанітарними заходами.

7. Компетентний орган погоджує переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, заражених регульованими шкідливими організмами, до іншої карантинної станції, якщо переміщення необхідне для наукових цілей або проведення державних випробувань.

8. Порядок надання і позбавлення статусу карантинної станції, ізолюваного об'єкта для утримання, вимоги до їхньої діяльності, порядок проведення аудиту карантинних станцій та ізолюваних об'єктів для утримання, а також правила вивільнення рослин, продуктів рослинного походження та інших предметів із карантинних станцій або ізолюваних об'єктів для утримання, вимоги до маркування, пов'язані з таким вивільненням або переміщенням для наукових цілей, або проведенням державних випробувань, порядок погодження компетентним органом переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, заражених регульованими шкідливими організмами, до іншої карантинної станції, якщо переміщення необхідне для наукових цілей або проведення державних випробувань, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

9. Діяльність операторів ринку у межах карантинних станцій або ізолюваних об'єктів для утримання здійснюється з урахуванням вимог, визначених цим Законом та МСФЗ № 34. Оператор ринку, що здійснює діяльність у межах карантинних станцій або ізолюваних об'єктів для утримання, повинен вести записи щодо:

- 1) персоналу;
- 2) відвідувачів;
- 3) шкідливих організмів, рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, що переміщуються з/до карантинних станцій або ізолюваних об'єктів для утримання;
- 4) місця походження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, що переміщуються з/до карантинних станцій або ізолюваних об'єктів для утримання;
- 5) спостереження щодо присутності шкідливих організмів на таких рослинах, у продуктах рослинного походження та інших об'єктах у межах карантинної станції або ізолюваного об'єкта для утримання та поряд з ними. Такі записи зберігаються оператором ринку протягом трьох років.

10. Місце утримання позбавляється статусу карантинної станції або ізолюваного об'єкта для утримання за рішенням компетентного органу у разі:

- 1) завершення строку надання статусу;
- 2) неусунення у встановлений компетентним органом строк виявленої невідповідності вимогам частини другої цієї статті та/або виявлення факту недотримання або неналежного дотримання таких вимог;
- 3) подання оператором ринку до компетентного органу заяви про позбавлення статусу карантинної станції або ізолюваного об'єкта для утримання.

Місце утримання виключається з Переліку карантинних станцій та ізолюваних об'єктів для утримання з дати прийняття компетентним органом відповідного рішення.

Стаття 34. Інформування про регульовані шкідливі організми

1. Компетентний орган забезпечує невідкладне інформування професійних операторів, рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти яких можуть бути заражені

регульованим шкідливим організмом, у разі якщо отримає підтвердження будь-якої з таких обставин:

1) присутність на території України регульованого шкідливого організму, про присутність якого раніше не було відомо;

2) присутність регульованого шкідливого організму на території, на якій раніше він був відсутній;

3) присутність на території України регульованого шкідливого організму в партії рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, ввезених, що плануються до ввезення або переміщуються в межах території України.

2. Невідкладне інформування професійних операторів, передбачене частиною першою цієї статті, здійснюється компетентним органом шляхом розміщення відповідної інформації на своєму офіційному веб-сайті.

3. Компетентний орган зобов'язаний невідкладно інформувати відповідні регіональні організації у сфері захисту рослин та компетентний орган іноземної держави про виявлення регульованих шкідливих організмів, а також про фітосанітарні заходи, застосовані до таких шкідливих організмів.

4. Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію про виявлення, присутність, осередки поширення регульованих шкідливих організмів.

Стаття 35. Заходи на випадок підозри зараження регульованим шкідливим організмом

1. У разі підозри зараження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів регульованим шкідливим організмом оператор ринку зобов'язаний:

1) повідомити про це компетентний орган та на його вимогу надати всю необхідну інформацію;

2) негайно вжити запобіжних заходів для запобігання поширенню такого регульованого шкідливого організму.

Вимога щодо надання повідомлення, передбаченого цією частиною, не застосовується:

якщо встановлено карантинну (демарковану) зону та державний фітосанітарний інспектор володіє інформацією про наявність регульованого шкідливого організму на її території, крім повідомлення про виконання або невиконання вимог розпорядження державного фітосанітарного інспектора;

протягом перших восьми років, якщо заходи з локалізації у встановленій карантинній (демаркованій) зоні мають тривати понад вісім років.

Компетентний орган може визначити список регульованих шкідливих організмів, щодо яких не вимагається повідомлення, зазначене у цій частині.

2. Компетентний орган повинен перевірити надану інформацію про підозру зараження регульованим шкідливим організмом рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів та в разі її підтвердження невідкладно видати розпорядження про застосування фітосанітарних заходів, спрямованих на усунення ризику поширення такого регульованого шкідливого організму.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, затверджує інструкції з виявлення, локалізації та ліквідації окремих регульованих шкідливих організмів.

Стаття 36. Локалізація та ліквідація карантинних шкідливих організмів

1. У разі виявлення за результатами лабораторного дослідження карантинних шкідливих організмів, включених до Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів, державний фітосанітарний інспектор видає розпорядження про застосування фітосанітарних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію таких карантинних шкідливих організмів, з урахуванням принципів управління фітосанітарним ризиком, визначених [статтею 25](#) цього Закону, а також необхідних заходів для встановлення джерел та векторів поширення таких карантинних шкідливих організмів.

Перелік фітосанітарних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію карантинних шкідливих організмів, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

2. Фітосанітарні заходи, спрямовані на локалізацію та ліквідацію карантинних шкідливих організмів, є обов'язковими до виконання фізичними особами, фізичними особами - підприємцями, юридичними особами, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, місцевими органами виконавчої влади та їх посадовими особами, а також застосовуються до об'єктів незалежно від форми власності.

3. У разі невиконання фітосанітарних заходів, спрямованих на локалізацію та ліквідацію карантинних шкідливих організмів, винні особи:

1) несуть відповідальність, визначену законом;

2) відшкодовують витрати, пов'язані з локалізацією та ліквідацією відповідних карантинних шкідливих організмів.

4. Рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, а також засоби перевезення, пакувальні матеріали, сільськогосподарська техніка і обладнання, що використовуються для рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України або вивозяться з карантинних (демаркованих) зон, підлягають інспектуванню, а в разі виявлення регульованих шкідливих організмів - обробленню.

5. У разі вивезення за межі митної території України вантажу, що формується з декількох партій рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, оброблення може здійснюватися у місці складування, концентрації (нагромадження) такої партії або в транспортному засобі.

6. У разі оброблення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у транспортних засобах під час перевезення їхньої фітосанітарний стан визначається державним фітосанітарним інспектором на підставі відповідного акта, складеного професійним користувачем, який провів таке оброблення.

7. Контроль за обробленням рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, які не відповідають вимогам фітосанітарних заходів та переміщуються через державний кордон і карантинні (демарковані) зони, здійснює компетентний орган відповідно до Порядку контролю за проведенням оброблення, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

8. Після оброблення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів їхній фітосанітарний стан визначається державним фітосанітарним інспектором на підставі результатів інспектування та/або лабораторного дослідження.

Стаття 37. Порядок встановлення та скасування карантинної (демаркованої) зони

1. У разі виявлення на території (частині території) України карантинних шкідливих організмів, включених до [Переліку регульованих в Україні шкідливих організмів](#), посадова

особа компетентного органу невідкладно приймає рішення про застосування фітосанітарних заходів, у тому числі про необхідність встановлення карантинної (демаркованої) зони, відповідно до цього Закону з метою локалізації та ліквідації відповідного карантинного шкідливого організму.

Карантинна (демаркована) зона не встановлюється, якщо за результатами проведених фітосанітарних процедур посадова особа компетентного органу в межах своїх повноважень прийме рішення про те, що відповідний карантинний шкідливий організм може бути ліквідований невідкладно, зважаючи на його біологічні особливості, вид рослини, продукту рослинного походження або іншого об'єкта, а також місця, в якому виявлено карантинний шкідливий організм.

Таке рішення посадова особа компетентного органу приймає після проведення обстеження з метою визначення ризику зараження будь-яких інших рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

2. Карантинна (демаркована) зона включає:

1) зону зараження, на території якої розміщені всі рослини, що заражені або містять ознаки зараження відповідним карантинним шкідливим організмом, включаючи рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, що можуть бути потенційно заражені або здатні поширювати такий карантинний шкідливий організм;

2) буферну зону, що прилягає до зони зараження та оточує її, крім випадків наявності природного або штучного бар'єра, що унеможлиблює поширення карантинного шкідливого організму із зараженої зони.

3. Карантинна (демаркована) зона встановлюється:

1) у межах кількох областей - Кабінетом Міністрів України за поданням Головного державного фітосанітарного інспектора України або його заступника;

2) на території (частині території) Автономної Республіки Крим, області, міста Києва або Севастополя, кількох районів, району, населеного пункту чи окремого господарства - відповідно Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевою державною адміністрацією за поданням головного державного фітосанітарного інспектора в Автономній Республіці Крим, області, місті Києві або Севастополі, державного фітосанітарного інспектора.

Рішення про встановлення карантинної (демаркованої) зони приймається протягом однієї доби з моменту надходження відповідного подання, передбаченого цією частиною.

4. Рішення про встановлення, зміну меж карантинної (демаркованої) зони або скасування карантинної (демаркованої) зони підлягає оприлюдненню протягом однієї доби з дати його прийняття в офіційних друкованих виданнях, на офіційних веб-сайтах органу, що прийняв відповідне рішення, і компетентного органу або в інший спосіб, що забезпечить вільний доступ населення до такої інформації.

Рішення, передбачене цією частиною, набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

5. У рішенні про встановлення карантинної (демаркованої) зони зазначається інформація про:

1) обставини прийняття рішення, включаючи ідентифікацію конкретного карантинного шкідливого організму;

2) межі та площу карантинної (демаркованої) зони;

3) межі та площу буферної зони, зони зараження;

- 4) час, з якого встановлюється карантинна (демаркована) зона;
- 5) фітосанітарні заходи, що здійснюються в карантинній (демаркованій) зоні, включаючи фітосанітарні заходи, що здійснюються в буферній зоні;
- 6) відомості про органи та осіб, що здійснюють фітосанітарні заходи.

Межі буферної зони встановлюються з урахуванням ризику поширення відповідного карантинного шкідливого організму за межі зони зараження природним шляхом або внаслідок діяльності людини в зоні зараження, а також з урахуванням принципів оцінювання фітосанітарного ризику, визначених цим Законом.

Буферна зона не встановлюється, якщо будь-який ризик поширення відповідного карантинного шкідливого організму за межі зони зараження відсутній або є прийнятним у зв'язку з наявністю природних чи штучних бар'єрів.

6. Компетентний орган розміщує на своєму офіційному веб-сайті Перелік встановлених карантинних (демаркованих) зон та підтримує його в актуальному стані.

7. Компетентний орган у межах кожної карантинної (демаркованої) зони здійснює спостереження щодо присутності карантинного шкідливого організму, щодо якого її встановлено, не менше одного разу на рік.

Здійснення спостереження не вимагається у разі встановлення карантинної (демаркованої) зони щодо карантинного шкідливого організму:

- 1) щодо якого встановлено фітосанітарні заходи, спрямовані на ліквідацію, на період більше восьми років;
- 2) щодо якого встановлено фітосанітарні заходи, спрямовані на локалізацію, у зв'язку з неможливістю його ліквідації на відповідній території.

8. Компетентний орган приймає рішення про зміну меж карантинної (демаркованої) зони, у тому числі зони зараження та буферної зони за результатами спостереження та з урахуванням:

- 1) біології карантинного шкідливого організму, векторів його поширення та взаємодії з навколишнім природним середовищем;
- 2) присутності рослин-господарів;
- 3) агрокліматичних умов;
- 4) підтвердження ефективності фітосанітарних заходів, спрямованих на ліквідацію.

9. Карантинна (демаркована) зона скасовується або її межі змінюються органом, що прийняв рішення про її встановлення, за поданням відповідної посадової особи, зазначеної у частині третій цієї статті.

10. Рішення про скасування карантинної (демаркованої) зони має містити інформацію про підстави для його прийняття, дату і час, з якого скасовується карантинна (демаркована) зона. Підставою для прийняття рішення про скасування карантинної (демаркованої) зони є одночасне дотримання таких умов:

- 1) відсутність карантинного шкідливого організму, підтверджена результатами спостереження;
- 2) відсутність карантинного шкідливого організму протягом тривалого часу, зважаючи на біологію карантинного шкідливого організму, вектори його поширення та взаємодії з навколишнім природним середовищем.

11. У межах карантинної (демаркованої) зони діє заборона на вивезення (пересилання) з неї рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, заражених карантинними шкідливими організмами.

12. Рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, заражені карантинними шкідливими організмами, щодо яких встановлено карантинну (демарковану) зону, можуть бути вивезені з такої зони після їх оброблення та/або технічної переробки.

13. Рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, заражені карантинними шкідливими організмами, які неможливо обробити і направити на технічну переробку, підлягають знищенню в порядку, встановленому законом.

Стаття 38. Вільна зона

1. Вільна зона встановлюється на території, на якій підтверджена відсутність відповідного шкідливого організму, та підтримується з метою запобігання його проникненню та поширенню. Вільна зона встановлюється на території (частині території) України та повинна мати чіткі нероздільні межі.

2. Встановлення вільної зони здійснюється компетентним органом з метою підтвердження відсутності відповідного шкідливого організму на підставі проведення фітосанітарних заходів та оцінювання фітосанітарного ризику.

3. За необхідності підтримання вільної зони здійснюється компетентним органом шляхом застосування фітосанітарних заходів, у тому числі спостереження.

4. Порядок встановлення, підтримання та скасування вільної зони розробляється компетентним органом та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

5. Компетентний орган оприлюднює перелік встановлених вільних зон на своєму офіційному веб-сайті та підтримує його в актуальному стані.

6. Забороняється ввезення (переміщення) у вільну зону без паспорта рослини:

1) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, заражених шкідливим організмом, щодо якого встановлено вільну зону;

2) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, здатних поширювати шкідливий організм, щодо якого встановлено вільну зону.

Стаття 39. Місце виробництва (виробнича ділянка), вільне від шкідливого організму

1. Статус місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, встановлюється та скасовується компетентним органом на вимогу професійного оператора, що здійснює діяльність, пов'язану з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, щодо відповідного шкідливого організму.

2. Обстеження місця виробництва (виробничої ділянки) для встановлення та підтримання статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, здійснюється з урахуванням вимог законодавства про захист рослин.

3. Фітосанітарні заходи, необхідні для підтримання статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, здійснюються професійним оператором, на вимогу якого встановлено такий статус.

4. Статус місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, може бути встановлено для будь-якої виробничої одиниці професійного оператора, включаючи земельні ділянки, склади та інші місця виробництва чи зберігання рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

5. Одночасно із встановленням статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, може бути встановлена буферна зона:

1) якщо шкідливий організм, зважаючи на його біологічні особливості, може легко проникнути на місце виробництва (виробничу ділянку), вільне від шкідливого організму;

2) з урахуванням біології карантинного шкідливого організму, векторів його поширення та взаємодії з навколишнім природним середовищем, рівня ризику його занесення або проникнення.

6. Порядок встановлення, підтримання та скасування статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

7. Компетентний орган веде Перелік місць виробництва (виробничих ділянок), вільних від шкідливих організмів, та оприлюднює його на своєму офіційному веб-сайті.

8. Розмір плати за встановлення та контроль за підтриманням статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливого організму, має дорівнювати фактичним витратам на ці цілі, порядок розрахунку яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI. ПОВОДЖЕННЯ ІЗ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 40. Основні принципи та загальні вимоги до поводження із засобами захисту рослин

1. Основними принципами щодо поводження із засобами захисту рослин є:

1) екологічна та економічна обґрунтованість здійснення заходів захисту рослин від шкідливих організмів;

2) запобігання поширенню шкідливих організмів та здійснення профілактичних заходів (у тому числі регулярне очищення техніки та обладнання);

3) недопущення пошкодження рослин, погіршення їхнього стану та/або перевищення залишкової кількості засобів захисту рослин у рослинах, продуктах рослинного походження;

4) запобігання заподіяння шкоди природному біорізноманіттю, видам, що охороняються, та природним екосистемам.

2. Поводження із засобами захисту рослин здійснюється відповідно до Правил поводження із засобами захисту рослин, затверджених Кабінетом Міністрів України, що повинні щонайменше включати:

1) вимоги до розміщення на ринку засобів захисту рослин, зберігання, застосування засобів захисту рослин, включаючи розбавлення та змішування засобів захисту рослин перед використанням;

2) вимоги до поводження із залишками засобів захисту рослин і бакових сумішей засобів захисту рослин;

3) вимоги до допустимої відстані від житлових будівель для внесення засобів захисту рослин, у тому числі з повітря.

3. Поводження із забороненими та непридатними засобами захисту рослин, пакуванням засобів захисту рослин здійснюється відповідно до законодавства у сфері управління відходами.

4. Дистриб'ютори та консультанти під час реалізації засобів захисту рослин, призначених для непрофесійних користувачів, зобов'язані вживати всіх необхідних заходів для мінімізації ризиків, пов'язаних з поводженням із засобами захисту рослин.

Такі заходи включають, зокрема, реалізацію засобів захисту рослин:

1) дозволених для використання непрофесійними користувачами (дозволених для роздрібного продажу населенню відповідно до [Закону України "Про пестициди і агрохімікати"](#));

2) у готових до використання препаративних формах;

3) у дрібнофасованому вигляді;

4) за обов'язкової наявності етикетки, яка містить інформацію, передбачену [статтею 10](#) Закону України "Про пестициди і агрохімікати".

5. Професійні та непрофесійні користувачі засобів захисту рослин зобов'язані вживати всіх заходів для унеможливлення повторного використання пакування засобів захисту рослин шляхом її розрізання, проколювання та/або інших механічних дій.

6. Приміщення (склади) для зберігання засобів захисту рослин мають відповідати вимогам до таких приміщень (складів), встановленим законодавством.

Стаття 41. Навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин

1. Діяльність, пов'язана з поводженням із засобами захисту рослин, може здійснюватися виключно особами, які досягли 18-річного віку, пройшли навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин (далі - навчання), крім випадку, передбаченого цим Законом, і мають свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин (далі - свідоцтво про проходження навчання).

Форма свідоцтва про проходження навчання, порядок його видачі, заміни, видачі дубліката та відкликання затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

2. Метою навчання є забезпечення осіб, зазначених у [частині першій](#) цієї статті, достатніми знаннями щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин з урахуванням їхніх професійних обов'язків.

3. Навчання складається з основного курсу та курсу оновлення знань. За результатами навчання складається іспит. У разі успішного складення іспиту особі видається свідоцтво про проходження навчання.

4. Навчальні програми основного курсу та курсу оновлення знань розробляються з урахуванням класу небезпечності засобів захисту рослин та передбачають проведення навчання:

1) професійних користувачів, діяльність яких пов'язана з використанням засобів захисту рослин I класу небезпечності;

2) професійних користувачів, діяльність яких пов'язана з використанням засобів захисту рослин IV, III і II класів небезпечності;

3) дистриб'юторів;

4) консультантів.

5. Навчальні програми основного курсу та курсу оновлення знань, порядок проведення навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин та складення іспиту

розробляються компетентним органом та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. Особи, які мають вищу освіту за спеціальністю "Агрономія" або "Захист і карантин рослин", мають право протягом перших п'яти років після здобуття такої освіти скласти іспит, передбачений цією статтею, без проходження навчання за програмою основного курсу та курсу оновлення знань.

7. Навчання проводять компетентний орган та суб'єкти господарювання, уповноважені на проведення навчання відповідно до цього Закону. Навчання, що проводиться компетентним органом, здійснюється на платній основі. Розмір плати за навчання, що проводиться компетентним органом, встановлюється Кабінетом Міністрів України та має дорівнювати фактичним витратам на його проведення.

8. Суб'єкти господарювання, уповноважені на проведення навчання, надають компетентному органу відомості про осіб, які успішно склали іспит, протягом п'яти робочих днів з дня проведення іспиту.

9. Компетентний орган включає відомості про осіб, які успішно склали іспит, до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, та видає таким особам свідоцтво про проходження навчання.

10. Строк дії свідоцтва про проходження навчання за програмою основного курсу становить п'ять років з дня складення іспиту. Строк дії свідоцтва про проходження навчання за програмою курсу оновлення знань становить три роки з дня складення іспиту.

11. Якщо особа не пройшла навчання за програмою курсу оновлення знань протягом трьох або більше років з дати закінчення строку дії її свідоцтва про проходження навчання, для отримання нового свідоцтва про проходження навчання вона зобов'язана пройти навчання за програмою основного курсу та скласти іспит.

12. Здійснення діяльності професійного користувача, дистриб'ютора або консультанта особами, які не мають свідоцтва про проходження навчання, забороняється. Передача свідоцтва про проходження навчання іншій особі, а також його використання іншою особою, ніж особа, якій видано свідоцтво, забороняються.

13. У разі викрадення, втрати, пошкодження чи знищення чинного свідоцтва про проходження навчання компетентний орган здійснює видачу його дубліката на підставі відомостей Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, за заявою відповідної особи.

14. У разі зміни власного імені або прізвища чи інших даних про особу, зазначених у свідоцтві про проходження навчання, компетентний орган за заявою відповідної особи та документів, що підтверджують зміну зазначених відомостей:

1) оновлює відповідну інформацію в Державному реєстрі осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин;

2) здійснює заміну свідоцтва про проходження навчання. У свідоцтві про проходження навчання, виданому на заміну, зазначаються ті самі номер та строк дії, що і в заміненому свідоцтві. Замінене свідоцтво підлягає здачі до компетентного органу під час видачі свідоцтва на заміну.

15. Заміна свідоцтва про проходження навчання та видача його дубліката здійснюються компетентним органом відповідно до частини першої цієї статті.

16. Компетентний орган приймає рішення про відкликання свідоцтва про проходження навчання у разі:

- 1) звернення особи, якій видано свідоцтво про проходження навчання;
- 2) встановлення компетентним органом факту порушення законодавства про захист рослин, яке призвело до тяжких наслідків для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища;
- 3) встановлення компетентним органом факту передачі іншій особі та/або використання свідоцтва про проходження навчання іншою особою;
- 4) встановлення факту недієздатності, обмеженої дієздатності, зникнення безвісти або смерті фізичної особи, якій видано свідоцтво про проходження навчання;
- 5) в інших випадках, встановлених законом.

У разі надання особою завідомо неправдивих відомостей, що стали підставою для прийняття рішення про видачу свідоцтва про проходження навчання, компетентний орган приймає рішення про визнання такого свідоцтва недійсним відповідно до [Закону України "Про адміністративну процедуру"](#).

17. Рішення про відкликання або визнання недійсним свідоцтва про проходження навчання приймається компетентним органом протягом п'яти робочих днів з дня, коли йому стало відомо про настання обставин, визначених [частиною шістнадцятою](#) цієї статті.

18. Відомості про відкликання або визнання недійсним свідоцтва про проходження навчання вносяться до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, протягом наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення, передбаченого [частиною сімнадцятою](#) цієї статті.

Стаття 42. Розміщення на ринку засобів захисту рослин

1. Розміщення на ринку засобів захисту рослин до їх державної реєстрації відповідно до закону забороняється.

2. Розміщення на ринку засобів захисту рослин здійснюється з додержанням вимог цього Закону та відповідно до Правил поводження із засобами захисту рослин.

3. Засоби захисту рослин розміщуються на ринку дистриб'юторами, включеними до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, та пропонуються до реалізації виключно професійним користувачам та/або іншим дистриб'юторам, які мають чинне свідоцтво про проходження навчання та включені до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин.

4. Реалізація засобів захисту рослин непрофесійним користувачам дозволяється з дотриманням таких умов:

1) засоби захисту рослин дозволені для використання непрофесійними користувачами (дозволені для роздрібного продажу населенню відповідно до [Закону України "Про пестициди і агрохімікати"](#));

2) засоби захисту рослин розміщуються на ринку у дрібнофасованому вигляді та в готових до застосування препаративних формах;

3) обов'язкова наявність етикетки, яка містить інформацію, передбачену [статтею 10](#) Закону України "Про пестициди і агрохімікати".

5. У разі реалізації засобів захисту рослин професійним та/або непрофесійним користувачам консультант повинен надати інформацію щодо застосування засобів захисту рослин, ризиків для життя чи здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього

природного середовища, а також щодо техніки безпеки та запобігання ризикам при поводженні із засобами захисту рослин.

6. З метою належного виконання вимог частини п'ятої цієї статті дистриб'ютори зобов'язані мати у своєму штаті принаймні одного консультанта, який має свідоцтво про проходження навчання.

7. Засоби захисту рослин розміщуються на ринку та реалізуються виключно в оригінальній упаковці виробника, яка не повинна мати зовнішніх пошкоджень, та за умови наявності на кожній товарній одиниці засобу захисту рослин етикетки, яка містить інформацію, передбачену статтею 10 Закону України "Про пестициди і агрохімікати".

Перепакування (розфасування) засобів захисту рослин може здійснюватися після їх розміщення на ринку відповідно до вимог законодавства та за письмовою згодою виробника або дистриб'ютора.

Стаття 43. Зберігання інформації, облік та звітність щодо засобів захисту рослин

1. Для забезпечення простежуваності засобів захисту рослин дистриб'ютори зобов'язані вести облік та зберігати протягом п'яти років звітність та документи щодо засобів захисту рослин, які вони зберігають та розміщують на ринку (у тому числі імпортують, експортують), у паперовій та/або електронній формі.

Документи стосовно обліку та звітності щодо засобів захисту рослин включають, зокрема, таку інформацію:

- 1) назва засобу захисту рослин та назви діючих речовин, які він містить;
- 2) дата надходження і дата реалізації засобу захисту рослин;
- 3) документ, за яким надійшов та/або реалізований засіб захисту рослин;
- 4) обсяг наявного засобу захисту рослин (у відповідних одиницях вимірювання);
- 5) обсяг (залишок) засобу захисту рослин після реалізації (у відповідних одиницях вимірювання);
- 6) серія та номер свідоцтва про проходження навчання професійного користувача або дистриб'ютора, включеного до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, якому реалізовано засіб захисту рослин.

2. Для забезпечення простежуваності засобів захисту рослин професійні користувачі зобов'язані вести облік та зберігати протягом трьох років звітність і документи щодо засобів захисту рослин, які вони зберігають та/або застосовують, у паперовій та/або електронній формі. Документи стосовно обліку та звітності щодо засобів захисту рослин включають, зокрема, таку інформацію:

- 1) назва засобу захисту рослин та назви діючих речовин, які він містить;
- 2) документ, за яким надійшов засіб захисту рослин;
- 3) період застосування і норма витрати засобу захисту рослин;
- 4) обсяг використаного засобу захисту рослин (у мілілітрах, літрах, грамах, кілограмах, тоннах);
- 5) площа і назва культури, щодо якої застосовано засіб захисту рослин;
- 6) серія та номер свідоцтва дистриб'ютора, включеного до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, у якого придбано засіб захисту рослин.

3. Дистриб'ютори та професійні користувачі зобов'язані подавати звітність щодо засобів захисту рослин до компетентного органу в обсязі та у строки, передбачені Порядком зберігання інформації, обліку та звітності щодо засобів захисту рослин, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 44. Порядок повідомлення про застосування засобів захисту рослин

1. Професійні користувачі зобов'язані повідомляти про заплановане застосування засобів захисту рослин шляхом подання завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин (далі - завчасне сповіщення) відповідно до цього Закону.

2. Завчасне сповіщення подається до електронної системи завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин у випадках, якщо застосування засобів захисту рослин здійснюватиметься на відкритій території або в межах населеного пункту чи в безпосередній близькості від нього (менше 200 метрів). Професійні користувачі мають право не подавати завчасне сповіщення у разі, якщо застосування засобів захисту рослин здійснюватиметься в закритих приміщеннях, до яких закритий доступ для сторонніх осіб і тварин.

У разі якщо передбачається внесення засобів захисту рослин з повітря, крім внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна, до завчасного сповіщення додається копія дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, передбаченого цим Законом.

Завчасне сповіщення подається не менше ніж за 48 годин до початку застосування засобів захисту рослин та повинно охоплювати територію на відстані 8 кілометрів від зовнішнього периметра площі застосування засобів захисту рослин (далі - відповідна територія). У разі якщо за результатами спостереження відповідної території, здійсненого державним фітосанітарним інспектором, або під час систематичних перевірок професійним оператором виробничих потужностей (місць виробництва), що перебувають у його власності або користуванні, встановлено, що існує ризик масового розвитку та поширення шкідливих організмів, строк подання завчасного сповіщення може бути скорочено, але воно має бути подано не менше ніж за 12 годин до початку застосування засобів захисту рослин.

3. Завчасне сповіщення має містити, зокрема, таку інформацію:

- 1) дата та час початку робіт із застосуванням засобів захисту рослин;
- 2) відповідна територія запланованого застосування засобів захисту рослин;
- 3) рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, щодо яких буде застосовано засоби захисту рослин;
- 4) назва засобів захисту рослин, запланованих до застосування, та назви всіх діючих речовин, які містить засіб захисту рослин;
- 5) спосіб (метод) застосування засобів захисту рослин;
- 6) дата та час, з якого скасовуються заборона та/або обмеження, пов'язані із застосуванням засобів захисту рослин;
- 7) про професійного користувача, який застосовуватиме засоби захисту рослин, із зазначенням власного імені та прізвища, реквізитів свідоцтва про проходження навчання, контактних даних.

4. Завчасне сповіщення доводиться до відома:

- 1) населення, що проживає в межах відповідної території;

2) працівників підприємств, установ, організацій, розміщених у межах відповідної території;

3) власників пасік, розміщених у межах відповідної території;

4) користувачів будь-яких об'єктів, включаючи землекористувачів, розміщених у межах відповідної території.

Доведення завчасного сповіщення здійснюється: професійними користувачами - шляхом подання електронними засобами комунікації з використанням електронної системи завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин; органами місцевого самоврядування - шляхом оприлюднення на своїх веб-сайтах та/або у друкованих чи аудіовізуальних медіа місцевого рівня.

5. Особи, до відома яких доведено завчасне сповіщення, повинні вжити всіх належних заходів для забезпечення захисту життя та здоров'я людей і тварин від негативного впливу засобів захисту рослин.

Стаття 45. Електронна система завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин

1. Електронна система завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин (далі - електронна система завчасного сповіщення) призначена для своєчасного інформування осіб про заплановане застосування засобів захисту рослин на відповідній території шляхом забезпечення цілодобового безоплатного доступу до відповідної інформації публічним користувачам через мережу Інтернет, а авторизованим користувачам - через особистий електронний кабінет.

2. Електронна реєстрація професійних користувачів, власників пасік, органів місцевого самоврядування в електронній системі завчасного сповіщення як авторизованих користувачів є обов'язковою та здійснюється безоплатно. Авторизовані користувачі електронної системи завчасного сповіщення отримують доступ до особистого електронного кабінету.

3. Створення та функціонування електронної системи завчасного сповіщення забезпечує компетентний орган, передбачивши сумісність і електронну інформаційну взаємодію з іншими інформаційно-комунікаційними системами та мережами, що становлять інформаційний ресурс держави, з використанням програмних засобів відповідних інтегрованих інформаційних систем, прикладних програмних інтерфейсів інших інформаційно-комунікаційних систем та із застосуванням комплексних систем захисту інформації з підтвердженою відповідністю згідно із законодавством у сфері захисту інформації.

4. Інформація, внесена до електронної системи завчасного сповіщення, підлягає захисту відповідно до закону.

5. Електронна система завчасного сповіщення є об'єктом права державної власності.

6. Адміністратором електронної системи завчасного сповіщення є компетентний орган або уповноважена ним організація (установа), що належить до сфери його управління, яка здійснює заходи з адміністрування і програмного супроводження електронної системи завчасного сповіщення, відповідає за збереженість її даних, захищає їх від несанкціонованого доступу та знищення.

7. Порядок функціонування електронної системи завчасного сповіщення затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 46. Застосування засобів захисту рослин

1. Застосування засобів захисту рослин в Україні дозволяється лише після їх державної реєстрації, крім випадків, визначених [Законом України](#) "Про пестициди і агрохімікати".

2. Застосування, зберігання, транспортування та реалізація залишків засобів захисту рослин після завершення строку державної реєстрації засобу захисту рослин можуть здійснюватися протягом двох років, за умови незакінчення строку (ненастання терміну) придатності засобу захисту рослин, визначеного виробником.

3. Застосування засобів захисту рослин здійснюється:

- 1) професійним користувачем, який має чинне свідоцтво про проходження навчання;
- 2) непрофесійним користувачем - у разі застосування засобів захисту рослин, дозволених для використання непрофесійними користувачами.

4. Застосування засобів захисту рослин має здійснюватися відповідно до Правил поводження із засобами захисту рослин та відповідати загальним принципам інтегрованої системи захисту рослин і вимогам належної практики захисту рослин.

Вимоги належної практики захисту рослин затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

5. До особливих зон застосування засобів захисту рослин належать:

1) території природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, а також території, що використовуються населенням (зокрема, але не виключно, громадські парки, сквери і сади, спортивні, розважальні і дитячі майданчики, території шкіл, закладів дошкільної освіти і закладів охорони здоров'я, будинків для людей похилого віку, а також прилеглі до них території);

2) відповідні зони санітарної охорони та інші водоохоронні зони, передбачені [Водним кодексом України](#), [Законом України](#) "Про питну воду та питне водопостачання" або іншими законами України;

3) територія, що зазнала радіоактивного забруднення, встановлена відповідно до [Закону України](#) "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи", а також зона надзвичайної екологічної ситуації.

6. Застосування засобів захисту рослин в особливих зонах здійснюється відповідно до законодавства.

Стаття 47. Внесення засобів захисту рослин з повітря

1. Внесення засобів захисту рослин з повітря забороняється, крім випадків:

- 1) внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотної повітряної судна;
- 2) внесення засобів захисту рослин за допомогою пілотованого повітряної судна у випадках, визначених [частиною другою](#) цієї статті, за умови отримання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря.

2. Внесення засобів захисту рослин з повітря дозволяється в особливих випадках з обов'язковим дотриманням таких умов:

1) відсутні будь-які альтернативи або існують явні переваги щодо зменшення шкідливого впливу на життя та здоров'я людини та навколишнє природне середовище порівняно з наземним способом застосування засобу захисту рослин;

2) засіб захисту рослин, що застосовується, відповідає вимогам [статті 46](#) цього Закону та дозволений для внесення з повітря;

3) професійний користувач, що здійснюватиме та/або відповідатиме за внесення засобу захисту рослин з повітря, має свідоцтво про проходження навчання та всі передбачені законодавством документи, що дозволяють використання обладнання та повітряного судна для внесення засобів захисту рослин з повітря;

4) якщо територія, на якій передбачено внесення засобу захисту рослин з повітря, розташована поблизу районів та/або територій з відкритим доступом населення, вживаються спеціальні заходи для забезпечення відсутності шкідливого впливу на здоров'я людини, зазначені в дозволі на внесення засобів захисту рослин з повітря;

5) територія, на якій передбачено внесення засобу захисту рослин з повітря, розташована в межах допустимої відстані від житлових будівель, встановленої Правилами поведження із засобами захисту рослин;

6) повітряне судно забезпечено обладнанням, яке запобігає повітряному зносу (переміщенню) засобів захисту рослин при їх внесенні з повітря.

3. Внесення засобів захисту рослин з повітря здійснюється відповідно до Правил поведження із засобами захисту рослин та за умови отримання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, виданого компетентним органом.

4. Для отримання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря професійний користувач подає до компетентного органу заяву про надання такого дозволу в паперовій або електронній формі із зазначенням інформації про заявника, запланований період внесення засобів захисту рослин з повітря, обсяг та тип запланованих до внесення засобів захисту рослин. До зазначеної заяви додаються:

- 1) план внесення засобів захисту рослин з повітря;
- 2) інформація про дотримання умов частини другої цієї статті;
- 3) копія свідоцтва про проходження навчання.

5. Заява про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря та матеріали до неї подаються до компетентного органу не менше ніж за три доби до запланованого часу внесення засобів захисту рослин з повітря.

6. Заява про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря та матеріали до неї розглядаються компетентним органом протягом одного робочого дня після їх надходження.

7. Компетентний орган не пізніше наступного робочого дня після закінчення строку, передбаченого частиною шостою цієї статті, надає заявнику у паперовій або електронній формі дозвіл на внесення засобів захисту рослин з повітря або рішення про відмову у видачі такого дозволу. Дозвіл на внесення засобів захисту рослин з повітря видається безоплатно. Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію про видані дозволи на внесення засобів захисту рослин з повітря.

8. У дозволі на внесення засобів захисту рослин з повітря компетентний орган визначає заходи для своєчасного інформування населення, яке перебуває поблизу території, визначеної в дозволі на внесення засобів захисту рослин з повітря, у тому числі власників пасік, розміщених у межах відповідної території, з дотриманням вимог цього Закону та Закону України "Про бджільництво".

9. Дозвіл на внесення засобів захисту рослин з повітря діє протягом строку, зазначеного у ньому. Строк дії дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря визначається компетентним органом з урахуванням строку, визначеного заявником у заяві про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, але не може становити більше 10 днів.

10. Підставою для відмови у видачі дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря є:

- 1) недотримання умов частини другої цієї статті;
- 2) невідповідність вимогам щодо змісту заяви про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря та документів, що додаються до неї, передбачених частиною четвертою цієї статті;
- 3) недотримання граничного строку подання заяви про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, встановленого частиною п'ятою цієї статті.

11. Внесення засобів захисту рослин з повітря також може бути дозволено у разі введення режиму надзвичайного стану, запровадження особливого режиму захисту рослин та в інших випадках, визначених законом.

12. Професійний користувач протягом 48 годин після запланованого або фактичного внесення засобів захисту рослин з повітря подає до компетентного органу в паперовій або електронній формі інформацію про внесення засобів захисту рослин з повітря або нездійснення запланованого внесення засобів захисту рослин з повітря.

13. Компетентний орган здійснює контроль та веде облік повідомлень про застосування засобів захисту рослин з повітря за допомогою безпілотного повітряного судна, заяв про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, виданих дозволів на внесення засобів захисту рослин з повітря, рішень про відмову у видачі таких дозволів та інформації про внесення засобів захисту рослин з повітря.

14. Форма та порядок видачі дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря, відмови у видачі такого дозволу, вимоги до заяви про надання дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 48. Внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна

1. Внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна здійснюється відповідно до вимог статті 47 цього Закону, цієї статті та з урахуванням таких особливостей:

1) повідомлення про внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна подається професійним користувачем до компетентного органу не менше ніж за 24 години до запланованого періоду внесення засобів захисту рослин і містить таку інформацію:

територія та площа, на якій заплановано внесення засобів захисту рослин;

період внесення засобів захисту рослин;

кількість та назва засобів захисту рослин, внесення яких заплановано;

дата проведення останнього технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин, яке використовується безпілотним повітряним судном, у разі якщо з дати виробництва (випуску) такого обладнання минуло більше п'яти років;

2) засоби захисту рослин, що вносяться, зареєстровані відповідно до Закону України "Про пестициди і агрохімікати" і призначені для внесення з повітря;

3) безпілотне повітряне судно, за допомогою якого вносяться засоби захисту рослин, перебуває на обліку відповідно до авіаційних правил України або зареєстровано відповідно до Повітряного кодексу України;

4) завчасне сповіщення здійснено відповідно до цього Закону;

5) експлуатація безпілотного повітряного судна та його обладнання здійснюється відповідно до рекомендацій виробника;

6) технічний огляд обладнання для застосування засобів захисту рослин, яке використовується безпілотним повітряним судном, проведено відповідно до цього Закону.

2. У разі недотримання вимог цієї статті внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна забороняється за рішенням компетентного органу про відмову у внесенні засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна, про що компетентний орган повідомляє заявника в паперовій або електронній формі протягом наступного робочого дня після прийняття такого рішення.

3. Компетентний орган веде облік повідомлень про внесення засобів захисту рослин за допомогою безпілотного повітряного судна та оприлюднює інформацію про такі повідомлення на своєму офіційному веб-сайті.

Стаття 49. Спеціальні заходи для захисту поверхневих і підземних вод та питної води

1. Зберігання та застосування засобів захисту рослин у межах поясів зон санітарної охорони джерел питної води та об'єктів централізованого питного водопостачання здійснюються відповідно до [Водного кодексу України](#) та [Закону України](#) "Про питну воду та питне водопостачання".

2. Професійні користувачі зобов'язані забезпечувати вжиття відповідних заходів для захисту поверхневих і підземних вод та питної води від впливу засобів захисту рослин.

3. Заходи, зазначені в частині першій цієї статті, включають:

- 1) застосування засобів захисту рослин III або IV класу небезпечності;
- 2) використання обладнання для застосування засобів захисту рослин з низьким рівнем повітряного зносу (переміщення) засобів захисту рослин при їх внесенні з повітря, передусім щодо рослин, пагони яких ростуть вертикально (хміль, плодіві культури, виноград);
- 3) створення буферних (санітарних) зон для захисту нецільових об'єктів водної екосистеми, зон для захисту поверхневих і підземних вод, що використовуються для забору питної води, в яких застосування та зберігання засобів захисту рослин забороняються;
- 4) зменшення застосування засобів захисту рослин уздовж автомобільних і залізничних доріг, водопроникних поверхонь, інших об'єктів інфраструктури, розташованих близько до поверхневих чи підземних вод або на водонепроникних поверхнях з високим ризиком змиву з такої поверхні у поверхневі води або потрапляння таких засобів у систему водовідведення.

Стаття 50. Технічний огляд обладнання для застосування засобів захисту рослин

1. Обладнання для застосування засобів захисту рослин підлягає технічному огляду з урахуванням вимог до такого обладнання не менше одного разу на три роки, крім випадків, передбачених [частиною третьою](#) цієї статті.

2. Технічний огляд обладнання для застосування засобів захисту рослин проводиться суб'єктами господарювання, уповноваженими компетентним органом, у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

3. Перший технічний огляд нового обладнання для застосування засобів захисту рослин проводиться протягом перших п'яти років після його першого придбання, а потім таке обладнання підлягає регулярному технічному огляду з періодичністю, передбаченою [частиною першою](#) цієї статті.

4. Ранцеві обприскувачі для застосування засобів захисту рослин не підлягають технічному огляду.

5. Вимоги до обладнання для застосування засобів захисту рослин, дотримання яких перевіряється при проведенні технічного огляду такого обладнання, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. Професійні користувачі зобов'язані забезпечувати регулярне проведення технічного огляду обладнання для застосування засобів захисту рослин.

7. Експлуатація технічно несправного обладнання для застосування засобів захисту рослин, а також такого обладнання, технічний огляд якого не проведено відповідно до вимог цього Закону, забороняється.

Розділ VII. ПРОСТЕЖУВАНІСТЬ У СФЕРІ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 51. Паспорт рослини

1. Переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, включених до переліку, передбаченого [пунктом 5](#) частини першої статті 72 цього Закону, здійснюється виключно у супроводі паспорта рослини.

2. Паспорт рослини не вимагається у разі:

1) транзиту вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами;

2) ввезення (пересилання) на митну територію України або вивезення (пересилання) з митної території України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

3) переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів між виробничими потужностями (місцями виробництва), що належать або перебувають у користуванні одного професійного оператора, за умови що такий професійний оператор забезпечує облік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що переміщуються;

4) переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів територією України для безпосередньої реалізації кінцевому споживачу (користувачу), крім випадків, якщо кінцевий споживач (користувач) отримує рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти на підставі дистанційного договору;

5) переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів кінцевим споживачем (користувачем), крім випадків, передбачених цим Законом;

6) переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у супроводі дозволу на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

7) переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, які дозволені до ввезення (пересилання) на митну територію України у ручній поклажі, багажі або поштовому відправленні.

3. Паспорт рослини видається професійним оператором, уповноваженим на це відповідно до цього Закону, або компетентним органом. Професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, видає паспорт рослини виключно:

1) для рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що перебувають у його володінні;

2) на виробничих потужностях (місцях виробництва), які належать йому на праві власності або користування.

4. Паспорт рослини видається на рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, передбачені частиною першою цієї статті, у разі підтвердження відсутності регульованих шкідливих організмів (з урахуванням допустимого порога наявності регульованих некарантинних шкідливих організмів (ступеня зараження) для відповідних рослин та категорій насіння і садивного матеріалу, визначених законодавством) за результатами інспектування та/або лабораторного дослідження у випадках, передбачених цим Законом.

Проведення інспектування та відбору зразків для проведення лабораторного дослідження для цілей видачі паспорта рослини забезпечує професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, або державний фітосанітарний інспектор.

Проведення лабораторного дослідження для цілей видачі паспорта рослини може здійснюватися у будь-якій акредитованій лабораторії, що має відповідну сферу акредитації, крім випадків підозри щодо наявності карантинних шкідливих організмів або регульованих некарантинних шкідливих організмів у кількості, що перевищує допустимий поріг наявності (ступінь зараження) регульованих некарантинних шкідливих організмів для відповідних рослин та категорій насіння і садивного матеріалу, визначений законодавством. У такому разі лабораторне дослідження проводить уповноважена лабораторія.

Інспектування та відбір зразків для проведення лабораторного дослідження для цілей видачі паспорта рослини забезпечує компетентний орган у таких випадках:

1) існування у професійного оператора, уповноваженого на видачу паспорта рослини, підозри щодо наявності карантинних шкідливих організмів або регульованих некарантинних шкідливих організмів у кількості, що перевищує допустимий поріг наявності (ступінь зараження) регульованих некарантинних шкідливих організмів для відповідних рослин та категорій насіння і садивного матеріалу, визначений законодавством;

2) відсутність у професійного оператора, уповноваженого на видачу паспорта рослини, доступу до місця проведення інспектування та відбору зразків;

3) подання до компетентного органу заяви про видачу паспорта рослини.

5. Підтвердження відсутності регульованих шкідливих організмів для цілей видачі паспорта рослини здійснюється на підставі результатів інспектування та/або лабораторного дослідження.

Лабораторне дослідження проводиться у разі:

1) виявлення за результатами інспектування наявності регульованих шкідливих організмів;

2) наявності інших підстав, визначених законодавством.

Перелік інших підстав для проведення лабораторного дослідження затверджується Кабінетом Міністрів України на підставі ризик-орієнтованого підходу та з урахуванням критеріїв вибірковості.

6. Форми паспорта рослини, порядок його видачі, заміни та припинення дії затверджуються Кабінетом Міністрів України.

7. У разі видачі паспорта рослини компетентним органом професійний оператор подає до компетентного органу заяву про видачу паспорта рослини.

8. Компетентний орган приймає рішення про видачу паспорта рослини або про відмову в його видачі протягом 8 робочих годин після отримання результатів інспектування та/або лабораторного дослідження (у разі його проведення).

9. Підставою для прийняття компетентним органом рішення про відмову у видачі паспорта рослини є:

1) результати інспектування та/або лабораторного дослідження, що підтверджують наявність регульованих шкідливих організмів;

2) відсутність документа, що підтверджує внесення плати за видачу паспорта рослини (у разі видачі паспорта рослини компетентним органом).

10. Підставою для припинення дії паспорта рослини є:

1) невідповідність вимогам до оформлення паспорта рослини;

2) видача паспорта рослини особою, не уповноваженою на це відповідно до цього Закону;

3) видача професійним оператором паспорта рослини на рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, щодо яких він не має уповноваження на видачу паспорта рослини;

4) недотримання умов видачі паспорта рослини на заміну раніше виданого, передбачених цим Законом;

5) повідомлення оператора ринку про видачу паспорта рослини на заміну раніше виданого;

6) виявлення регульованих шкідливих організмів у рослинах, продуктах рослинного походження та інших об'єктах, на які видано паспорт рослини.

11. Компетентний орган та професійні оператори, уповноважені на видачу паспорта рослини, зобов'язані вести облік виданих ними паспортів рослин та зберігати відповідні відомості протягом трьох років.

12. Компетентний орган видає паспорт рослини на платній основі. Розмір плати за видачу паспорта рослини компетентним органом має дорівнювати фактичним витратам на ці цілі, порядок розрахунку яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

13. Професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, який отримав товарну одиницю рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, на яку видано паспорт рослини, або компетентний орган на запит професійного оператора видає новий паспорт рослини для такої товарної одиниці на заміну раніше виданого у разі дотримання умов, передбачених цією статтею.

У разі якщо товарна одиниця рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів розділена на дві чи більше нові товарні одиниці, професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, або компетентний орган на запит професійного оператора видає новий паспорт рослини на кожну нову товарну одиницю, отриману в результаті такого поділу, у разі дотримання умов, передбачених цією статтею. Такий паспорт рослини видається на заміну раніше виданого.

У разі якщо товарні одиниці рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів є однорідними за видом у ботанічному значенні та транспортуються навалом або насипом, при подальшому змішуванні таких товарних одиниць видача нового паспорта рослини не здійснюється.

14. Паспорт рослини видається на заміну раніше виданого за одночасного дотримання всіх таких умов:

1) забезпечено простежуваність рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

2) відсутні візуальні ознаки зараження регульованими шкідливими організмами;

3) характеристики рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів не змінилися.

15. У разі видачі паспорта рослини на заміну раніше виданого лабораторне дослідження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів не проводиться.

16. Компетентний орган, професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, забезпечує зберігання заміненого паспорта рослини протягом трьох років. Таке зберігання може здійснюватися у формі зберігання інформації, що містилася у паспорті рослини, у комп'ютеризованій базі даних, за умови збереження при цьому інформації, що доповнює код простежуваності та міститься в будь-яких штрих-кодах, QR-кодах, на чипах або інших носіях.

17. Паспорти рослин, дію яких припинено, за можливості відкріплюються (вилучаються) з відповідної товарної одиниці.

Паспорти рослин, дію яких припинено, зберігаються протягом трьох років. Таке зберігання може здійснюватися у формі зберігання інформації, що містилася у паспорті рослини, у комп'ютеризованій базі даних, за умови збереження при цьому інформації, що доповнює код простежуваності та міститься в будь-яких штрих-кодах, QR-кодах, на чипах або інших носіях.

У разі відкріплення (вилучення) паспорта рослини, дію якого припинено, відповідний професійний оператор повідомляє про це професійного оператора, уповноваженого на видачу паспорта рослини, або компетентний орган, який видав такий паспорт рослини.

Стаття 52. Вимоги до оформлення паспорта рослини

1. Паспорт рослини повинен мати форму окремої етикетки, крім випадків, передбачених цією статтею.

2. Паспорт рослини прикріплюється відповідним професійним оператором до кожної товарної одиниці рослин (розміщується на ній), продуктів рослинного походження або інших об'єктів до їх переміщення територією України. Якщо переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів здійснюється в упаковці, зв'язці чи тарі, паспорт рослини прикріплюється до такої упаковки, зв'язки чи тари (розміщується на ній).

Якщо переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів здійснюється насипом або навалом, паспорт рослини видається на кожен партію рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів та супроводжує таку партію.

3. Паспорт рослини містить:

1) назву документа "Паспорт рослини/Plant passport" у верхньому правому куті;

2) міжнародний літерний код держави Україна "UA" у верхньому лівому куті;

3) літеру "A" із зазначенням ботанічної назви виду рослини або ботанічного таксона (латинською мовою) та назви сорту (за потреби) - для рослин та продуктів рослинного походження, назву об'єкта - для інших об'єктів;

4) літеру "B" із зазначенням міжнародного літерного коду держави Україна "UA", реєстраційного номера професійного оператора, який видав або за заявою якого видано паспорт рослини;

5) літеру "C" із зазначенням коду простежуваності, який може доповнюватися посиланням на будь-який штрих-код, QR-код, чип або інший носій (за наявності);

б) літеру "D" із зазначенням дволітерного коду країни походження рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів (у разі походження з третьої країни). Зазначення коду простежуваності не вимагається у випадках, визначених порядком видачі, заміни та припинення дії паспорта рослини.

4. Паспорт рослини має бути відокремлений від іншої інформації про рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти.

Паспорт рослини може поєднуватися з етикеткою, передбаченою [Законом України](#) "Про насіння і садивний матеріал". У такому разі паспорт рослини:

1) розміщується над етикеткою, передбаченою [Законом України](#) "Про насіння і садивний матеріал", а його ширина має відповідати ширині такої етикетки;

2) містить у верхньому правому куті назву документа "Паспорт рослини/Plant passport".

Стаття 53. Плани управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами

1. Професійний оператор, уповноважений на видачу паспорта рослини, може розробити та забезпечити виконання плану управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами, що є підставою для зменшення кількості заходів державного контролю щодо нього.

План управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами, підлягає погодженню компетентним органом у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

2. Компетентний орган погоджує план управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами, розроблений професійним оператором, якщо план відповідає всім таким вимогам:

1) містить перелік заходів, спрямованих на забезпечення простежуваності рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у межах його уповноваження на видачу паспорта рослини;

2) включає (у відповідних випадках - у формі стандартних операційних процедур) такі відомості:

інформацію, що вимагалася при державній реєстрації такого професійного оператора;

інформацію, що вимагається від професійних операторів згідно із законодавством про захист рослин для забезпечення простежуваності рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

опис виробничих процесів професійного оператора та його діяльності щодо переміщення і торгівлі рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами;

аналіз критично важливих точок, що стосуються переміщення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, і заходів, вжитих професійним оператором у таких точках для мінімізації ризиків, пов'язаних із шкідливими організмами;

запроваджені процедури і передбачені дії на випадок підозри щодо присутності або виявлення карантинного шкідливого організму, облік таких підозр або фактів виявлення, а також облік вжитих заходів;

функції та обов'язки персоналу, залученого до діяльності, пов'язаної з видачею паспорта рослини;

проведені навчання для персоналу, залученого до діяльності, пов'язаної з видачею паспорта рослини.

3. У разі недотримання професійним оператором затвердженого плану управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами, або невідповідності такого плану вимогам, визначеним цією статтею, компетентний орган невідкладно вживає заходів, необхідних для забезпечення дотримання професійним оператором затвердженого плану та/або усунення невідповідності.

4. У разі неусунення професійним оператором невідповідності плану управління ризиками, пов'язаними із шкідливими організмами, вимогам, визначеним цією статтею, компетентний орган відкликає погодження такого плану в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 54. Забезпечення простежуваності рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів

1. Професійні оператори, які працюють з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, мають ідентифікувати інших операторів ринку, які безпосередньо постачають їм рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти (їх партії).

2. Професійні оператори, які працюють з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, мають ідентифікувати інших операторів ринку, яким вони безпосередньо постачають рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти (їх партії).

3. Професійний оператор для забезпечення простежуваності рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів зобов'язаний вести облік інформації про:

1) професійного оператора, який є постачальником відповідної товарної одиниці рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

2) професійного оператора, який є одержувачем відповідної товарної одиниці рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

3) паспорти рослини (якщо їх обов'язковість визначена цим Законом).

Професійний оператор зберігає інформацію, передбачену цією частиною, протягом трьох років з дати, на яку відповідні рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти були поставлені йому або ним.

4. Професійний оператор має вести облік інформації про переміщення рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів у межах власних виробничих потужностей (місць виробництва) або між власними виробничими потужностями (місцями виробництва) та зберігати таку інформацію протягом трьох років з дати переміщення.

5. Порядок забезпечення простежуваності рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, та повинен передбачати:

1) винятки щодо забезпечення простежуваності, у тому числі випадки скорочення або продовження мінімального строку зберігання інформації, передбаченої частиною третьою цієї статті, щодо окремих рослин;

2) вимоги щодо доступу до записів та даних обліку, які мають вести професійні оператори, зазначені у частинах першій і другій цієї статті.

6. На запит компетентного органу професійний оператор зобов'язаний надавати інформацію про забезпечення простежуваності при переміщенні рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів у межах власних виробничих потужностей або між власними виробничими потужностями.

Стаття 55. Забезпечення простежуваності засобів захисту рослин

1. Дистриб'ютори, професійні користувачі повинні забезпечувати простежуваність засобів захисту рослин шляхом ідентифікації інших операторів ринку, які безпосередньо постачають їм засоби захисту рослин.

2. Дистриб'ютори повинні забезпечувати простежуваність засобів захисту рослин шляхом ідентифікації інших дистриб'юторів та професійних користувачів, яким вони безпосередньо постачають засоби захисту рослин.

3. Забезпечення простежуваності засобів захисту рослин здійснюється відповідно до вимог [статті 43](#) цього Закону та Порядку зберігання інформації, обліку та звітності щодо засобів захисту рослин, затвердженого відповідно до цього Закону.

Розділ VIII. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Стаття 56. Загальні принципи здійснення державного контролю на державному кордоні

1. Здійснення державного контролю рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів та засобів захисту рослин, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, які включені до переліків, передбачених [пунктами 1-4, 6](#) частини першої статті 72 цього Закону, забезпечується компетентним органом відповідно до законодавства.

2. Якщо інше не передбачено законодавством, вантажі з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами та засобами захисту рослин, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, підлягають заходам державного контролю, що проводяться державним фітосанітарним інспектором на призначеному прикордонному інспекційному посту у формі таких перевірок:

- 1) документальна перевірка;
- 2) перевірка відповідності;
- 3) фізична перевірка.

У випадках, встановлених Кабінетом Міністрів України, перевірка відповідності та фізична перевірка вантажів можуть проводитися в зонах митного контролю на митній території України, якщо такі зони митного контролю відповідають вимогам до призначеного прикордонного інспекційного поста, передбаченим цим Законом.

Документальній перевірці підлягають всі вантажі з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, за умови їх включення до переліків, передбачених [пунктами 1-4, 6](#) частини першої статті 72 цього Закону.

Частота та критерії вибіркової перевірки відповідності та фізичної перевірки встановлюються Кабінетом Міністрів України на основі ризик-орієнтованого підходу.

3. Під час проведення перевірок, зазначених у цій частині, державний фітосанітарний інспектор заповнює Протокол державного контролю на державному кордоні.

4. На підставі Протоколу державного контролю на державному кордоні державний фітосанітарний інспектор:

1) заповнює відповідну частину загального фітосанітарного документа на ввезення, підписує його та засвідчує печаткою;

2) створює та зберігає підписану і засвідчену печаткою копію цього документа та повертає його оригінал оператору ринку.

5. Кабінет Міністрів України затверджує Правила ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів та засобів захисту рослин, у яких, зокрема, визначає:

1) строки та вимоги до проведення документальної перевірки, перевірки відповідності та фізичної перевірки;

2) випадки та умови, за яких компетентний орган має право дозволити подальше перевезення вантажу до місця, іншого ніж призначений прикордонний інспекційний пост, до отримання ним результатів фізичної перевірки (якщо така перевірка проводилася);

3) випадки та умови, за яких може бути дозволено транзит вантажів, а також здійснено окремі заходи державного контролю та інші офіційні заходи на призначеному прикордонному інспекційному посту;

4) випадки та умови, за яких може застосовуватися відступ від положень щодо проведення перевірки відповідності та фізичної перевірки перенавантажених і транзитних вантажів;

5) форму та порядок заповнення Протоколу державного контролю на державному кордоні;

6) форму та порядок заповнення загального фітосанітарного документа на ввезення;

7) перелік вимог до призначеного прикордонного інспекційного поста;

8) порядок визначення та періодичність проведення документальної перевірки, перевірки відповідності та фізичної перевірки вантажів, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України;

9) порядок повернення вантажу у разі його невідповідності вимогам фітосанітарних заходів.

6. Вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами або засобами захисту рослин приймається для проведення державного контролю державним фітосанітарним інспектором, якщо оператор ринку не менш як за 24 години до його надходження надіслав в електронній формі за допомогою інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу повідомлення про надходження вантажу, що містить такі документи:

1) заповнена відповідна частина загального фітосанітарного документа на ввезення, що містить всю необхідну інформацію (опис товарів у вантажі, орієнтовний час прибуття вантажу на призначений прикордонний інспекційний пост тощо) для вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами;

2) оригінали чи електронні копії фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт для вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами, якщо їх обов'язковість встановлена фітосанітарними заходами;

3) інші документи, якщо їх обов'язковість встановлена законом.

За наявності логістичних обмежень строк надсилання повідомлення про надходження вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами, засобами захисту рослин може бути скорочений до 4 годин.

7. Компетентний орган забезпечує доступ призначених прикордонних інспекційних постів до інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу, яка забезпечує обмін інформацією з інформаційно-комунікаційною системою митних органів.

8. Розмір плати за проведення державним фітосанітарним інспектором документальної перевірки, перевірки відповідності та фізичної перевірки відповідно до цього Закону встановлюється Кабінетом Міністрів України та має дорівнювати фактичним витратам на проведення відповідної перевірки.

9. Відомості про результати здійснення державного контролю рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, засобів захисту рослин, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України (у тому числі з метою транзиту), вносяться державним фітосанітарним інспектором до інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу та до єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" у строки, встановлені [статтею 319](#) Митного кодексу України.

10. Взаємодія компетентного органу з митними органами, іншими державними органами, установами та організаціями, уповноваженими на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, та іншими заінтересованими особами під час проведення державного контролю вантажів з продуктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України (у тому числі з метою транзиту), здійснюється з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до [Митного кодексу України](#).

11. Якщо інше не передбачено цим Законом, вантажі та/або товари, що підлягають державному контролю та ввозяться (пересилаються) на митну територію України через призначені прикордонні інспекційні пости, можуть бути випущені в обіг лише якщо результати документальної перевірки, перевірки відповідності та фізичної перевірки (у разі необхідності їх проведення) підтверджують їх відповідність законодавству.

Стаття 57. Призначені прикордонні інспекційні пости

1. Ввезення (пересилання) на митну територію України вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами, засобами захисту рослин, агентами біологічного захисту рослин, включеними до переліків, передбачених [пунктами 1-4, 6](#) частини першої статті 72 цього Закону, дозволяється виключно через призначені прикордонні інспекційні пости.

2. Перелік призначених прикордонних інспекційних постів із зазначенням їх місцезнаходження, контактних даних, режиму роботи та товарних категорій, які можуть переміщуватися через такі пости, а також порядок присвоєння та використання скорочень, номерів та іншої інформації, яка зазначається у Переліку призначених прикордонних інспекційних постів, затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

3. Призначений прикордонний інспекційний пост розташовується у пункті пропуску через державний кордон України. У разі якщо пункт пропуску розміщений у місцевості з особливими географічними умовами (гірський перевал, розвантажувальна пристань тощо), можливе розташування призначеного прикордонного інспекційного поста на певній відстані від пункту пропуску через державний кордон України, а на залізничному транспорті - на першій залізничній станції від державного кордону України.

4. Призначений прикордонний інспекційний пост повинен:

1) бути укомплектованим достатньою кількістю державних фітосанітарних інспекторів для здійснення державного контролю;

2) мати в наявності приміщення та інші об'єкти інфраструктури, що відповідають характеру та обсягам різних категорій вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження, іншими об'єктами та засобами захисту рослин, що підлягають державному контролю;

3) мати в наявності обладнання, приміщення чи інші об'єкти інфраструктури, що забезпечують можливість здійснення державного контролю кожної категорії вантажів, щодо яких прикордонний інспекційний пост призначений, у тому числі обладнання для розвантажування, відбору зразків, проведення лабораторних досліджень тощо;

4) мати доступ до будь-якого іншого обладнання, приміщень та послуг, необхідних для здійснення фітосанітарних заходів, заходів щодо вантажів із засобами захисту рослин - у разі підозри щодо невідповідності таких вантажів, або щодо вантажів, що становлять ризик;

5) мати в наявності механізми, що гарантують ефективне застосування відповідних заходів на випадок настання непередбачуваних та неочікуваних умов або подій;

6) мати в наявності технології та обладнання, необхідні для ефективного функціонування інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу, а також відповідні інформаційні системи управління даними, необхідні для обробки та обміну даними з іншими органами державної влади та з іншими призначеними прикордонними інспекційними постами;

7) мати доступ до послуг уповноважених лабораторій, здатних забезпечити проведення лабораторних досліджень у визначені строки, а також обладнаних необхідними засобами інформаційних технологій для внесення висновків лабораторних досліджень до інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу;

8) забезпечити дотримання відповідних умов поводження з різними категоріями товарів, що підлягають державному контролю для запобігання ризику перехресного зараження вантажів регульованими шкідливими організмами.

5. З метою врахування особливостей та матеріально-технічних потреб, пов'язаних із здійсненням державного контролю та застосуванням фітосанітарних заходів стосовно різних категорій вантажів, Кабінет Міністрів України може затверджувати додаткові вимоги до призначених прикордонних інспекційних постів та порядок проведення перевірки на відповідність прикордонних інспекційних постів встановленим цим Законом вимогам.

6. Прикордонні інспекційні пости, призначені для ввезення (пересилання) на митну територію України дерев'яного пакувального матеріалу, можуть не відповідати одній чи більше вимогам, встановленим [пунктами 2-8](#) частини четвертої цієї статті.

7. Компетентний орган приймає рішення про відповідність прикордонного інспекційного поста вимогам, встановленим цією статтею, та повідомляє про таке рішення центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

8. Перелік призначених прикордонних інспекційних постів може змінюватися шляхом:

1) внесення нового призначеного прикордонного інспекційного поста, що пройшов перевірку компетентного органу та визнаний таким, що відповідає вимогам до призначеного прикордонного інспекційного поста;

2) виключення призначеного прикордонного інспекційного поста, що пройшов перевірку компетентного органу та визнаний таким, що не відповідає вимогам до призначеного прикордонного інспекційного поста.

9. У разі встановлення невідповідності призначеного прикордонного інспекційного поста встановленим цим Законом вимогам, компетентний орган інформує про це

центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин. За поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, Кабінет Міністрів України виключає такий прикордонний інспекційний пост з Переліку призначених прикордонних інспекційних постів.

10. Компетентний орган оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті Перелік призначених прикордонних інспекційних постів, який містить щодо кожного призначеного прикордонного інспекційного поста таку інформацію:

- 1) контактні дані;
- 2) режим роботи;
- 3) місцезнаходження та вид транспортного сполучення (морський, річковий, поромний, повітряний, залізничний або автомобільний);
- 4) категорії вантажів, для яких він призначений.

11. Режим роботи призначеного прикордонного інспекційного поста має узгоджуватися з режимом роботи відповідного підрозділу митного органу.

Стаття 58. Вимоги до ввезення (пересилання) на митну територію України вантажів із засобами захисту рослин (у тому числі з метою транзиту вантажів)

1. Ввезення на митну територію України засобів захисту рослин здійснюється за одночасного дотримання таких умов:

- 1) включення відповідних кодів [УКТ ЗЕД](#) до переліку, передбаченого [пунктом 4](#) частини першої статті 72 цього Закону; та
- 2) державної реєстрації засобів захисту рослин, крім випадків, передбачених законом.

2. Ввезення на митну територію України засобів захисту рослин, крім транзиту вантажів, здійснюється дистриб'ютором, включеним компетентним органом до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин (уповноваженою ним особою), за умови державної реєстрації відповідного засобу захисту рослин.

3. Забороняється ввезення (пересилання) на митну територію України засобів захисту рослин:

- 1) особою, яка не включена до Державного реєстру осіб, яким надано право здійснювати діяльність у сфері захисту рослин щодо поводження із засобами захисту рослин, як дистриб'ютор;
- 2) не зареєстрованих відповідно до закону, якщо їх реєстрація вимагається відповідно до [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати";
- 3) пакування і маркування яких не відповідає вимогам Закону України "Про пестициди і агрохімікати";
- 4) до настання терміну придатності яких, визначеного виробником, залишилося менше одного року;
- 5) фальсифікованих;
- 6) у разі виявлення суперечливої інформації, зазначеної в товаросупровідних документах до вантажу із засобами захисту рослин.

4. Ввезення на митну територію України незареєстрованих засобів захисту рослин може здійснюватися:

1) у разі транзиту вантажів з незареєстрованими засобами захисту рослин, за умови їх державної реєстрації в державі-імпортері;

2) для державних випробувань та наукових досліджень у науково обґрунтованому обов'язі на підставі дозволу, виданого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, відповідно до [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати".

5. Для кожного вантажу із засобами захисту рослин державний фітосанітарний інспектор проводить документальну перевірку, що передбачає перевірку:

1) інформації щодо державної реєстрації засобу захисту рослин у Державному реєстрі пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, а в разі ввезення на митну територію України незареєстрованих засобів захисту рослин для державних випробувань та наукових досліджень - дозволу, виданого відповідно до [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати";

2) інформації, наявної в інших товаросупровідних документах на вантаж, та відповідності інформації, що міститься в таких документах.

6. Під час проведення перевірки відповідності засобів захисту рослин державний фітосанітарний інспектор:

1) встановлює відповідність інформації, зазначеної в документах на вантаж із засобами захисту рослин, вантажу, який фактично пред'явлено для проведення державного контролю;

2) встановлює відповідність пакування та маркування вимогам [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати";

3) перевіряє термін придатності засобів захисту рослин.

7. Документальна перевірка, перевірка відповідності та фізична перевірка вантажу із засобами захисту рослин проводяться відповідно до вимог [статті 56](#) цього Закону з урахуванням вимог цієї статті.

8. У разі виявлення за результатами проведення документальної перевірки, перевірки відповідності або фізичної перевірки невідповідності та/або порушення вимог цієї статті вантаж із засобами захисту рослин підлягає поверненню за межі митної території України за рахунок дистриб'ютора.

Стаття 59. Вимоги до ввезення (пересилання) на митну територію України вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами

1. Рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України та включені до переліків, передбачених [пунктами 1-3, 6](#) частини першої статті 72 цього Закону, повинні:

1) супроводжуватися оригіналами фітосанітарних сертифікатів та/або фітосанітарних сертифікатів на реекспорт, якщо інше не передбачено цим Законом, та іншими документами, які вимагаються відповідно до закону або вимог фітосанітарних заходів;

2) бути вільними від регульованих шкідливих організмів, крім випадків, передбачених цим Законом.

2. Вимоги [пункту 1](#) частини першої цієї статті не поширюються на:

1) рослини, продукти рослинного походження, що знаходяться на борту транспортного засобу, який використовується для міжнародних перевезень, та призначені для споживання персоналом і пасажирями, за умови що вони не переміщуються за межі транспортного засобу. Такі рослини та продукти рослинного походження мають бути знищені під час

розвантаження, крім випадків їх перевантаження безпосередньо з транспортного засобу, що використовується для міжнародних перевезень, на інший транспортний засіб у тому самому порту та митному режимі;

2) рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, що ввозяться (пересилаються) як торговельні (виставкові) зразки, за умови попереднього надання компетентному органу інформації про такі рослини, продукти рослинного походження, інші об'єкти та відсутності обґрунтованого заперечення компетентного органу проти такого ввезення (пересилання), надісланого (наданого) відповідному оператору ринку протягом 10 робочих днів з дня отримання інформації про такі рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти. Рішення компетентного органу про заборону ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів як торговельних (виставкових) зразків вважається обґрунтованим лише у разі, якщо їх ввезення (пересилання) становить загрозу для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища.

3. У разі якщо оператор ринку попередньо не надав компетентному органу інформацію про рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, ввезення (пересилання) яких він планує здійснити як торговельних (виставкових) зразків, або якщо компетентний орган надіслав (надав) оператору ринку свої обґрунтовані заперечення проти такого ввезення (пересилання), відповідні рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти не можуть бути ввезені (переслані) на митну територію України відповідно до [пункту 2](#) частини другої цієї статті.

4. Рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти можуть бути ввезені (переслані) на митну територію України як торговельні (виставкові) зразки відповідно до [пункту 2](#) частини другої цієї статті, якщо вони супроводжуються документом, що підтверджує попереднє повідомлення компетентного органу про їх ввезення (пересилання) у зазначеному порядку, здійснене не менше ніж за 10 робочих днів до прибуття відповідного вантажу на призначений прикордонний інспекційний пост, та за відсутності на такому призначеному прикордонному інспекційному посту обґрунтованих заперечень компетентного органу проти такого ввезення (пересилання). Відповідне попереднє повідомлення повинно містити опис вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, інформацію про призначений прикордонний інспекційний пост, на який планується прибуття вантажу, орієнтовний час прибуття вантажу та кінцевий пункт призначення.

5. Рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, ввезені (переслані) на митну територію України згідно з [пунктом 2](#) частини другої цієї статті, після їх використання за призначенням мають бути знищені або вивезені (переслані) за межі митної території України у спосіб, що унеможливує заподіяння шкоди життю та/або здоров'ю людини та/або навколишньому природному середовищу. Правила поводження з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, ввезеними (пересланими) на митну територію України як торговельні (виставкові) зразки, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. Рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти (крім насіння, садивного матеріалу та картоплі), включені до переліку, передбаченого [пунктом 6](#) частини першої статті 72 цього Закону, ввозяться (пересилаються) на митну територію України:

1) без фітосанітарного сертифіката, якщо вони не призначені для використання у професійних та/або комерційних цілях;

2) якщо вони вільні від регульованих шкідливих організмів, крім випадків, передбачених цим Законом.

7. До рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, зазначених у частині шостій цієї статті, не можуть належати рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, включені до переліків, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 72 цього Закону.

8. Компетентний орган, морські порти, аеропорти та суб'єкти господарювання, що здійснюють міжнародні перевезення пасажирів, зобов'язані доводити до відома подорожуючих та пасажирів, оператори поштового зв'язку - користувачів послуг поштового зв'язку, а професійні оператори, що здійснюють торгівлю на підставі дистанційних договорів, - покупців інформацію про заборони та обмеження, встановлені щодо ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у ручній поклажі, багажі або поштовому відправленні, у будь-який спосіб, зокрема шляхом розміщення на своїх веб-сайтах.

9. Вимоги до форми, змісту та розміщення інформації про заборони та обмеження, встановлені щодо ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів у ручній поклажі, багажі або поштовому відправленні, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

10. Ввезення (пересилання) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, включених до переліку, передбаченого пунктом 2 частини першої статті 72 цього Закону, дозволяється, за умови дотримання спеціальних вимог.

11. Ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України, а також утримання та розмноження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, які включені до переліку, передбаченого пунктом 1 частини першої статті 72 цього Закону, або які не відповідають спеціальним вимогам, які визначено переліком, затвердженим відповідно до пункту 2 частини першої статті 72 цього Закону, здійснюються за наявності дозволу на ввезення (пересилання), передбаченого статтею 32 цього Закону.

12. У разі ввезення (пересилання) на митну територію України або транзиту вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, який був доставлений або зберігався, перепаковувався чи розділявся в іноземній державі, крім оригіналу фітосанітарного сертифіката на реекспорт, такий вантаж повинен супроводжуватися оригіналом або завіреною копією фітосанітарного сертифіката, виданого компетентним органом держави-експортера.

13. При ввезенні (пересиланні) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів, які включені до переліку, передбаченого пунктом 5 частини першої статті 72 цього Закону, та які за результатами перевірок, передбачених частиною другою статті 56 цього Закону, відповідають вимогам фітосанітарних заходів, компетентний орган може видати паспорт рослини на заміну фітосанітарного сертифіката, у супроводі якого ввезено (переслано) вантаж. Така заміна здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

14. Компетентний орган за місцем завершення державного контролю в повному обсязі забезпечує зберігання не менше трьох років фітосанітарних сертифікатів, фітосанітарних сертифікатів на реекспорт та інших документів, що вимагаються згідно із законом для здійснення державного контролю.

Стаття 60. Державний контроль дерев'яного пакувального матеріалу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України

1. Дерев'яний пакувальний матеріал ввозиться (пересилається) на митну територію України без фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, за умови одночасного дотримання таких вимог:

1) матеріал пройшов один або декілька видів оброблення та відповідає вимогам, визначеним МСФЗ № 15;

2) матеріал містить знак маркування, нанесений відповідно до МСФЗ № 15, який засвідчує, що дерев'яний пакувальний матеріал пройшов один або декілька видів оброблення;

3) візуальна відсутність карантинних шкідливих організмів;

4) здійснено окорювання, передбачене МСФЗ № 15.

Вимоги цієї частини не застосовуються до дерев'яного пакувального матеріалу, на який не поширюється МСФЗ № 15.

2. Державний контроль дерев'яного пакувального матеріалу передбачає проведення документальної перевірки та перевірки виконання вимог частини першої цієї статті.

3. У разі якщо дерев'яний пакувальний матеріал не відповідає вимогам частини першої цієї статті, державний фітосанітарний інспектор зобов'язує оператора ринку вжити відповідних заходів, зокрема:

1) виокремити дерев'яний пакувальний матеріал, що не відповідає вимогам фітосанітарних заходів, для проведення його оброблення з наступним маркуванням;

2) знищити дерев'яний пакувальний матеріал (або надійно знешкодити його іншим способом) під контролем державного фітосанітарного інспектора або здійснити його повернення.

4. У разі виявлення державним фітосанітарним інспектором невідповідності дерев'яного пакувального матеріалу вимогам частини першої цієї статті компетентний орган зобов'язаний повідомити компетентний орган держави - експортера вантажу або, за необхідності, компетентний орган країни походження дерев'яного пакувального матеріалу.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин, затверджує Фітосанітарні заходи щодо дерев'яного пакувального матеріалу, включаючи заходи щодо його виробництва, ремонту та маркування, ввезення (пересилання) на митну територію України, переміщення територією України та вивезення за межі митної території України.

Стаття 61. Документальна перевірка вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами при ввезенні (пересиланні) на митну територію України

1. Документальна перевірка вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами при ввезенні (пересиланні) на митну територію України повинна враховувати відповідні вимоги МСФЗ.

2. Для кожного вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України та включені до переліку, передбаченого пунктом 3 частини першої статті 72 цього Закону, державний фітосанітарний інспектор здійснює документальну перевірку, що передбачає перевірку:

1) фітосанітарного сертифіката та/або фітосанітарного сертифіката на реекспорт (якщо наявність такого сертифіката передбачена вимогами фітосанітарних заходів), виданого компетентним органом держави-експортера та/або держави-реекспортера, з метою підтвердження, що такий сертифікат засвідчує відповідність фітосанітарного стану вантажу вимогам фітосанітарних заходів України та:

є дійсним оригіналом або завіреною копією, що відповідає вимогам МСФЗ № 12;

виданий компетентним органом держави-експортера або держави-реекспортера;

адресований компетентному органу держави-імпортера;

заповнений англійською мовою або однією з офіційних мов ООН;

містить текст додаткової декларації (у разі необхідності), що відповідає вимогам МСФЗ № 12;

його зміст відповідає формі, встановленій [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#) або МСФЗ № 12 чи компетентним органом держави-експортера або держави-реекспортера;

заповнені всі розділи (у разі обов'язковості їх заповнення);

виданий не більш як за 14 днів до дати, коли вантаж, на який його було видано, вибув з держави, у якій його видано, крім фітосанітарних сертифікатів (їх завірених копій), що видані компетентним органом держави-експортера, на підставі яких оформлені фітосанітарні сертифікати на реекспорт, видані компетентним органом держави-реекспортера;

2) інших документів, що вимагаються згідно із законом та містять інформацію щодо відповідності вантажу законодавству про захист рослин.

Фітосанітарні сертифікати та фітосанітарні сертифікати на реекспорт, видані компетентним органом держави-експортера та/або держави-реекспортера в електронній формі, приймаються за допомогою інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу.

3. Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт, виданий компетентним органом держави-експортера та/або держави-реекспортера, вважається недійсним та не приймається державним фітосанітарним інспектором, якщо:

1) містить неповні або неправильні відомості;

2) містить недостовірні відомості або такі, що вводять в оману;

3) містить суперечливі або неузгоджені відомості;

4) містить зміни або виправлення, не завірени печаткою (штампом) з датою та підписом уповноваженої особи;

5) не є дійсним оригіналом або завіреною копією, що відповідає вимогам МСФЗ № 12;

6) строк його дії закінчився чи вантаж вибув з держави-експортера чи держави-реекспортера після спливу 14 днів з дати видачі фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, крім фітосанітарних сертифікатів (їх завірених копій), що видані компетентним органом держави-експортера, на підставі яких оформлені фітосанітарні сертифікати на реекспорт, видані компетентним органом держави-реекспортера;

7) виданий на вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, забороненими для імпорту;

8) оформлений особою, яка не є особою компетентного органу держави-експортера чи держави-реекспортера, уповноваженою на його видачу;

9) його зміст не відповідає формі, встановленій [Міжнародною конвенцією про захист рослин](#), МСФЗ № 12 або компетентним органом держави-експортера чи держави-реекспортера;

10) відкликаний або визнаний недійсним компетентним органом держави-експортера чи держави-реекспортера;

11) у ньому заповнені не всі розділи (у разі обов'язковості їх заповнення);

12) фітосанітарний сертифікат на реекспорт, виданий компетентним органом держави-реекспортера, не супроводжується оригіналом фітосанітарного сертифіката (його завірною копією), виданого компетентним органом держави-експортера.

4. У разі виникнення під час здійснення документальної перевірки вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, обґрунтованої підозри щодо невідповідності фітосанітарного сертифіката та/або фітосанітарного сертифіката на реекспорт встановленим вимогам чи невідповідності інших документів, що вимагаються згідно із законом, державний фітосанітарний інспектор затримує вантаж, про що вносить відомості до інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу, а також повідомляє оператора ринку або уповноважену ним особу та митні органи шляхом використання єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі".

5. У разі виникнення підозри щодо підроблення або недійсності фітосанітарного сертифіката чи фітосанітарного сертифіката на реекспорт компетентний орган звертається до компетентного органу держави-експортера чи держави-реекспортера, що видав такий сертифікат, щодо підтвердження його дійсності. У разі підтвердження дійсності фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт щодо відповідного вантажу продовжується здійснення заходів державного контролю. У разі непідтвердження дійсності фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт такий вантаж підлягає затриманню та після консультацій з оператором ринку або особою, у володінні якої перебуває вантаж, - поверненню до держави-експортера чи знищенню.

6. Якщо під час документальної перевірки вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, включеними до переліку, передбаченого [пунктом 3](#) частини першої статті 72 цього Закону, виявлено відсутність фітосанітарного сертифіката та/або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, такий вантаж підлягає поверненню до держави-експортера чи держави-реекспортера.

Стаття 62. Перевірка відповідності вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами при ввезенні (пересиланні) на митну територію України

1. Державний фітосанітарний інспектор проводить перевірку відповідності вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, що передбачає:

1) перевірку наявного опломбування транспортного засобу, транспортного обладнання, контейнера тощо, в яких міститься вантаж;

2) встановлення відповідності вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами інформації, зазначеній у фітосанітарному сертифікаті та/або фітосанітарному сертифікаті на реекспорт, інших документах, що супроводжують вантаж;

3) оцінювання стану пакування та маркування, встановлення їх відповідності інформації, зазначеній у фітосанітарному сертифікаті та/або фітосанітарному сертифікаті на реекспорт. Якщо рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти не упаковані (перевозяться насипом або навалом), оцінюється, чи складається вантаж з одного чи з різних типів рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

Оператор ринку або уповноважена ним особа зобов'язані надати доступ до вантажу для проведення перевірки відповідності.

Стаття 63. Фізична перевірка вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами при ввезенні (пересиланні) на митну територію України

1. Державний фітосанітарний інспектор проводить фізичну перевірку транспортного засобу та рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів з метою встановлення їх відповідності вимогам фітосанітарних заходів та виявлення регульованих шкідливих організмів або ознак зараження ними.

2. Під час проведення фізичної перевірки здійснюється відбір зразків для проведення лабораторного дослідження з урахуванням періодичності та вибіркової, визначених відповідно до частини третьої цієї статті, а також у разі:

1) невідповідності вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами вимогам фітосанітарних заходів, встановленої під час документальної перевірки або перевірки відповідності;

2) виявлення державним фітосанітарним інспектором під час інспектування регульованих шкідливих організмів у вантажі або ознак пошкодження чи ураження ними;

3) наявності фітосанітарного ризику на основі критеріїв, визначених компетентним органом;

4) застосування тимчасових фітосанітарних заходів.

3. Компетентний орган щороку визначає періодичність та вибірковість проведення лабораторного дослідження рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів на підставі фітосанітарного ризику з урахуванням:

1) результатів попередніх лабораторних досліджень рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з урахуванням країни походження;

2) результатів проведення державного контролю рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів з урахуванням країни походження;

3) повідомлення компетентного органу іноземної держави (країни походження) щодо фітосанітарного стану місць виробництва (виробничих ділянок), вільних від шкідливих організмів, зон або країни походження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;

4) інших критеріїв, що справляють вплив на фітосанітарний ризик.

4. Під час проведення фізичної перевірки оператор ринку або уповноважена ним особа зобов'язані надати доступ до вантажу та забезпечити умови для відбору зразків.

5. Транспортні засоби з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами для проведення фізичної перевірки повинні розвантажуватися, якщо неможливо одержати доступ до вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами:

1) за допомогою часткового розвантаження;

2) що складається з декількох партій.

6. Якщо інше не передбачено цим Законом, рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, можуть бути випущені в обіг лише за умови, що результати документальної перевірки, перевірки відповідності та фізичної перевірки (у разі її проведення) підтверджують їх відповідність законодавству.

Стаття 64. Поводження з вантажами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, які не відповідають вимогам фітосанітарних заходів

1. Якщо за результатами державного контролю вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну

територію України, виявлено його невідповідність вимогам фітосанітарних заходів, компетентний орган зобов'язаний прийняти рішення про затримання та відмовити у ввезенні (пересиланні) такого вантажу на митну територію України, про що надсилає за допомогою інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу відповідне повідомлення оператору ринку або уповноваженій ним особі та до митних органів.

2. Якщо інше не передбачено цим Законом, державний фітосанітарний інспектор проводить затримання вантажів, що не відповідають законодавству, та після консультацій (узгодження) з оператором ринку або особою, у володінні якої перебуває вантаж, приймає рішення про:

1) повернення вантажу за межі митної території України;

2) застосування до вантажу спеціального оброблення (переробки) або вживає інших заходів, необхідних для забезпечення виконання вимог фітосанітарних заходів, а в разі необхідності - про зміну цільового призначення вантажу;

3) застосування інших заходів (у тому числі знищення вантажу), що забезпечать дотримання вимог фітосанітарних заходів.

3. Заходи, передбачені частиною другою цієї статті, здійснюються оператором ринку або уповноваженою ним особою під контролем державного фітосанітарного інспектора у найкоротший строк, що виключає можливість поширення регульованих шкідливих організмів на території України. Строк здійснення таких заходів встановлюється державним фітосанітарним інспектором та не може перевищувати 60 днів з дати затримання вантажу державним фітосанітарним інспектором. У разі нездійснення заходів, передбачених частиною другою цієї статті, у встановлений строк вантаж підлягає знищенню або до нього застосовуються інші заходи, необхідні для забезпечення виконання вимог фітосанітарних заходів, відповідно до рішення компетентного органу.

4. Фітосанітарні заходи застосовуються до всього вантажу або його частини.

5. Затриманий вантаж перебуває під державним контролем до моменту його повернення за межі митної території України або застосування відповідних фітосанітарних заходів за результатами державного контролю. Витрати, пов'язані із зберіганням затриманого вантажу, покладаються на оператора ринку (уповноважену ним особу).

6. Вантаж, щодо якого прийнято рішення про повернення за межі митної території України, підлягає поверненню до держави-експортера або до іншої держави в найкоротший строк, але не більше однієї доби з дати прийняття державним фітосанітарним інспектором такого рішення.

7. Якщо вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, за умови їх включення до переліків, передбачених пунктами 1-4 та 6 частини першої статті 72 цього Закону, не було заявлено для здійснення державного контролю, державний фітосанітарний інспектор приймає рішення про його затримання для здійснення державного контролю.

8. У разі порушення вимог фітосанітарних заходів при ввезенні (пересиланні) рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів на митну територію України на фітосанітарному сертифікаті та/або фітосанітарному сертифікаті на реекспорт, який супроводжує вантаж, робиться позначка "CERTIFICATE CANCELLED". Копія такого сертифіката зберігається за місцем завершення фітосанітарного контролю щонайменше три роки.

9. У разі встановлення порушення вимог фітосанітарних заходів при ввезенні (пересиланні) на митну територію України рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів компетентний орган направляє нотифікацію про невідповідність

фітосанітарним заходам до відповідних компетентних органів держави-експортера. Порядок направлення нотифікації про невідповідність фітосанітарним заходам затверджується Кабінетом Міністрів України.

10. Заходи, передбачені цією статтею, застосовуються до вантажу (частини вантажу) за рахунок оператора ринку або уповноваженої ним особи, які зобов'язані оплатити відповідні витрати.

Стаття 65. Тимчасові фітосанітарні заходи щодо рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України

1. Компетентний орган приймає рішення про застосування тимчасових фітосанітарних заходів до рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, у разі:

1) встановлення нових ризиків заподіяння значної шкоди шкідливим організмом, який не є карантинним шкідливим організмом та відсутній на території України;

2) відсутності достатнього досвіду для визначення фітосанітарного ризику та управління таким ризиком щодо нових видів рослин або ланцюгів постачання рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів з третіх країн;

3) непроведення в Україні оцінювання фітосанітарних ризиків, зумовлених нововиявленими шкідливими організмами у рослинах, продуктах рослинного походження та інших об'єктах, що ввозяться або постачаються з третіх країн.

2. Застосування тимчасових фітосанітарних заходів до рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, з урахуванням принципів управління фітосанітарним ризиком, визначених [статтею 25](#) цього Закону, передбачає застосування принаймні одного з таких заходів:

1) проведення лабораторного дослідження зразків, відібраних від вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України;

2) поміщення вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами у карантинну станцію або ізольований об'єкт для утримання на встановлений строк;

3) здійснення визначених фітосанітарних заходів з метою зменшення ризику проникнення регульованих шкідливих організмів разом із вантажами з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України;

4) заборона на ввезення (пересилання) вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами на митну територію України.

3. Тимчасові фітосанітарні заходи, передбачені цією статтею, здійснюються протягом розумного строку та підлягають перегляду за результатами оцінювання фітосанітарного ризику.

4. Тимчасові фітосанітарні заходи, передбачені цією статтею, не застосовуються до рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, за наявності дозволу на ввезення (пересилання), передбаченого [статтею 32](#) цього Закону.

5. Тимчасовий фітосанітарний захід, визначений [пунктом 4](#) частини другої цієї статті, переглядається за результатами застосування фітосанітарних заходів у державі-експортері та на підставі оцінювання фітосанітарного ризику.

Стаття 66. Поводження з вантажами, які були вивезені (переслані) за межі митної території України та повернуті на митну територію України у зв'язку з їх невідповідністю вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера

1. Державний фітосанітарний інспектор дозволяє ввезення на митну територію України вантажів із рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, які були вивезені (переслані) за межі митної території України та яким було відмовлено у ввезенні до іноземної держави, та вносить відповідну інформацію до інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу за результатами державного контролю таких вантажів з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

2. Вантажі, зазначені у частині першій цієї статті, підлягають документальній перевірці та перевірці відповідності, а також у випадках, передбачених цією частиною, - фізичній перевірці.

Під час проведення документальної перевірки перевіряється фітосанітарний сертифікат (оригінал або завірена копія) та/або фітосанітарний сертифікат на реекспорт, у супроводі яких такий вантаж вивозився за межі митної території України, та/або інші документи, що супроводжували вантаж.

Під час проведення перевірки відповідності перевіряється наявність непорушеного пломбування та цілісність вантажу.

Фізична перевірка здійснюється у випадках:

1) наявності за результатами документальної перевірки та перевірки відповідності обґрунтованої підозри щодо невідповідності вантажу вимогам фітосанітарних заходів або у разі повернення вантажу у зв'язку з виявленням шкідливого організму;

2) порушення опломбування або цілісності вантажу.

3. Витрати, пов'язані з проведенням заходів державного контролю відповідно до цієї статті, покладаються на оператора ринку або уповноважену ним особу без подальшої компенсації з боку держави.

Стаття 67. Вимоги до транзиту (переміщення) вантажів із рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами через територію України

1. Вантажі з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами можуть ввозитися та переміщуватися територією України з метою транзиту (далі - фітосанітарний транзит), якщо вони одночасно відповідають усім таким вимогам:

1) супроводжуються повідомленням професійного оператора, відповідального за такий вантаж, із зазначенням, що такі рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти перебувають у фітосанітарному транзиті;

2) рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти упаковані та/або опломбовані і переміщуються у спосіб, що виключає будь-який ризик поширення на території України регульованих шкідливих організмів.

2. Фітосанітарний транзит забороняється, якщо продукти рослинного походження та інші об'єкти не відповідають вимогам частини першої цієї статті або наявні докази, що вантаж не відповідає таким вимогам.

Стаття 68. Фітосанітарний сертифікат та фітосанітарний сертифікат на реекспорт

1. У разі ввезення на митну територію України вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, за наявності вимоги держави-імпортера, супроводжується оригіналом фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, який засвідчує відповідність такого вантажу вимогам фітосанітарних заходів

держави-імпортера, а також в інших випадках, передбачених цим Законом. Засвідчення відповідності вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера може підтверджуватися (залежно від обставин):

- 1) результатами проведених фітосанітарних процедур щодо рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів чи місць їх виробництва та прилеглих територій;
- 2) офіційною інформацією щодо статусу шкідливого організму в місці виробництва (на відповідній виробничій ділянці), зоні або країні походження рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;
- 3) паспортом рослини, виданим компетентним органом, що супроводжує рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти;
- 4) нанесенням знака маркування на дерев'яний пакувальний матеріал;
- 5) фітосанітарним сертифікатом, виданим компетентним органом іноземної держави, якщо рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти були ввезені на митну територію України.

Видача, переоформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт здійснюються компетентним органом за запитом професійного оператора у разі дотримання таких вимог:

професійний оператор включений до Державного реєстру професійних операторів;

вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами перебуває у володінні професійного оператора;

вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами відповідає вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера.

Видача, переоформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт також може здійснюватися за запитом іншої особи, ніж професійний оператор, у разі дотримання таких вимог:

- 1) вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами перебуває у володінні такої особи;
- 2) вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами відповідає вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера.

Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт може бути виданий на вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, який не відповідає вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера, у разі наявності офіційного підтвердження (погодження) від держави-імпортера про дозвіл на ввезення (пересилання) на її територію відповідної партії вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, зараженими шкідливими організмами, або вантажу із шкідливими організмами.

2. Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт видаються в електронній або паперовій формі та мають однакову юридичну силу. Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт видаються в паперовій формі, якщо це передбачено вимогами фітосанітарних заходів держави-імпортера.

3. Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт можуть також видаватися на вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, що не включені до переліку, передбаченого [пунктом 3](#) частини першої статті 72

цього Закону, за запитом особи та/або відповідно до вимог фітосанітарних заходів держави-імпортера.

4. Фітосанітарні процедури до рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів можуть здійснюватися на виробничих потужностях (місцях виробництва), транспортних засобах, транспортному обладнанні (контейнерах) або під час завантаження чи вивантаження вантажу.

5. Проведення фітосанітарних процедур може здійснюватися відповідно до міжнародних договорів України або у порядку, погодженому з національними організаціями захисту рослин держав-імпортерів.

6. Державний фітосанітарний інспектор зобов'язаний видати фітосанітарний сертифікат або фітосанітарний сертифікат на реекспорт чи прийняти рішення про відмову в його видачі на підставі:

1) заяви про оформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт;

2) висновку лабораторного дослідження, відповідно до якого можна засвідчити відповідність вантажу фітосанітарним заходам держави-імпортера, та/або інших документів, що підтверджують проведення фітосанітарних процедур щодо відповідності вантажу фітосанітарним вимогам держави-імпортера;

3) документа про внесення плати за видачу фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

Фітосанітарний сертифікат на реекспорт видається за дотримання таких додаткових умов:

наявність оригіналу фітосанітарного сертифіката або його завіреної копії, виданих компетентним органом іноземної держави;

рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти не вирощувалися, не були вироблені чи не підлягали переробці для зміни свого стану з моменту ввезення на митну територію України;

рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти не піддавалися будь-якому ризику зараження чи не були заражені шкідливими організмами, які є регульованими в державі-реекспортері;

збережено ідентичність рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

Державний фітосанітарний інспектор зобов'язаний видати фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт чи прийняти рішення про відмову в його видачі протягом 8 робочих годин після отримання документів, передбачених цією частиною.

7. Підставою для прийняття рішення про відмову у видачі фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт є:

1) невідповідність рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера, крім випадків наявності офіційного підтвердження (погодження) від держави-імпортера про дозвіл на ввезення (пересилання) на її територію відповідної партії вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, зараженими шкідливими організмами;

2) відсутність державної реєстрації особи як професійного оператора, передбаченої цим Законом, крім випадків, якщо така реєстрація не є обов'язковою відповідно до цього Закону;

3) невідповідність наявних рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів заявленим для переміщення;

4) відсутність оригіналу фітосанітарного сертифіката або його завіреної копії, виданих державою-експортером у разі реекспорту;

5) відсутність документа про внесення плати за видачу фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

8. Підставою для переоформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт є:

1) зміна адреси отримувача вантажу або найменування отримувача вантажу;

2) зміна пункту ввезення на державному кордоні України;

3) зміна держави-імпортера, якщо вантаж відповідає вимогам фітосанітарних заходів такої держави;

4) зміна транспортного засобу або способу транспортування;

5) уточнення назви рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів у межах однієї товарної позиції згідно з [УКТ ЗЕД](#);

6) пошкодження фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

9. Фітосанітарний сертифікат, фітосанітарний сертифікат на реекспорт переоформлюються, за умови відповідності рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів фітосанітарному стану та вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера на підставі:

1) заяви про переоформлення фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт;

2) оригіналу фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, який необхідно переоформити;

3) документа про внесення плати за переоформлення фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

10. Підставою для відмови у переоформленні фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт є:

1) невідповідність вантажу з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами вимогам фітосанітарних заходів держави-імпортера;

2) невнесення плати за переоформлення фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт;

3) відсутність оригіналу фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, який необхідно переоформити, виданого в паперовій формі.

11. Підставою для видачі завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт є звернення оператора ринку. За видачу завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт справляється плата.

12. Підставою для відкликання фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт є:

1) заява професійного оператора або іншої особи, у володінні якої перебуває вантаж з рослинами, продуктами рослинного походження або іншими об'єктами, про відкликання фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт;

2) зміна способу транспортування або заміна транспортного засобу;

3) пошкодження фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, що не дає змоги визначити фітосанітарний стан рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів.

Підставою для відкликання завіреної копії фітосанітарного сертифіката є відкликання оригіналу фітосанітарного сертифіката.

13. У разі переоформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт або видачі завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт:

1) оригінал фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, який необхідно переоформити, підлягає відкликанню;

2) державний фітосанітарний інспектор у розділі "Додаткова декларація" переоформленого сертифіката зазначає реквізити відкликаної фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, а в разі видачі завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт - зазначає, що виданий документ є завіреною копією;

3) компетентний орган повідомляє компетентний орган держави-імпортера, зазначеної у відкликаному фітосанітарному сертифікаті, фітосанітарному сертифікаті на реекспорт, про дату та номер відкликаної фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

14. Плата за видачу, переоформлення фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, видачу завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт справляється у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України, що має дорівнювати фактичним витратам компетентного органу на зазначені цілі.

15. Рішення про відмову у видачі, переоформленні, відкликанні фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, у видачі завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт може бути оскаржено до компетентного органу або до суду.

Заява про оскарження рішення про відмову у видачі, переоформленні, відкликанні фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, у видачі завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт подається до компетентного органу протягом 10 днів з дня одержання відповідного рішення. Заява про оскарження розглядається компетентним органом протягом двох робочих днів після її подання.

Про результати розгляду заявник повідомляється у письмовій формі.

Професійний оператор або уповноважена ним особа, які у встановленому порядку надали державному фітосанітарному інспектору всі необхідні документи і не отримали у визначені строки рішення про видачу або про відмову у видачі чи переоформленні фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт або завіреної копії фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, має право здійснити задеклароване переміщення рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів та отримати відшкодування шкоди, завданої внаслідок неотримання такого рішення.

16. Форми, порядок видачі, переоформлення, відкликання фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт, видачі їх завіреної копії затверджуються Кабінетом Міністрів України.

17. Фітосанітарні сертифікати, фітосанітарні сертифікати на реекспорт, що видаються державним фітосанітарним інспектором, включаються до Переліку виданих фітосанітарних сертифікатів, який ведеться компетентним органом у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

У Переліку виданих фітосанітарних сертифікатів відкритою і загальнодоступною є інформація про:

- 1) назву та обсяг рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;
- 2) номер та дату видачі висновку лабораторного дослідження;
- 3) номер та дату видачі фітосанітарного сертифіката або фітосанітарного сертифіката на реекспорт.

Розділ IX. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЕТЕНТНОГО ОРГАНУ

Стаття 69. Матеріально-технічне забезпечення компетентного органу

1. Матеріально-технічне забезпечення компетентного органу здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та коштів, отриманих відповідно до міжнародних договорів України, проектів міжнародної технічної допомоги та з інших джерел, не заборонених законом.

Стаття 70. Інформаційно-комунікаційна система компетентного органу

1. Інформаційно-комунікаційна система компетентного органу є об'єктом права державної власності. Держателем, адміністратором та технічним адміністратором інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу є компетентний орган.

2. Функції адміністратора інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу може здійснювати державне підприємство або державна установа, що належить до сфери управління компетентного органу, чи інша юридична особа публічного права, визначена компетентним органом.

Функції технічного адміністратора інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу на підставі договору з компетентним органом може здійснювати державне підприємство або державна установа, що належить до сфери управління компетентного органу, чи інша юридична особа публічного права, визначена компетентним органом.

3. Функціонування інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу забезпечує компетентний орган з дотриманням вимог законодавства про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах.

4. Обробка персональних даних в інформаційно-комунікаційній системі компетентного органу проводиться виключно з метою здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів відповідно до цього Закону.

5. Інформаційно-комунікаційна система компетентного органу повинна забезпечувати щонайменше:

- 1) формування (збирання), обробку, зберігання, обмін інформацією та документами, що стосуються заходів державного контролю та інших офіційних заходів;

2) управління та обробку відомостей про результати здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, у тому числі формування звітів;

3) функціонування особистого електронного кабінету.

6. Вимоги до функціонування інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу розробляються та затверджуються компетентним органом і, зокрема, включають:

1) технічні специфікації інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу та її системних компонентів (підсистем), у тому числі механізм електронного обміну даними для обміну з іншими інформаційно-комунікаційними системами, визначення стандартів, які застосовуються, визначення структур повідомлень, словників даних, порядку обміну протоколами та процедурами;

2) визначення особливостей захисту персональних даних в інформаційно-комунікаційній системі компетентного органу та її компонентах, безпеки обміну інформацією;

3) визначення особливостей взаємодії інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу з іншими інформаційно-комунікаційними системами, електронно-інформаційними ресурсами, реєстрами та кадастрами;

4) визначення заходів, що вживаються у разі виникнення надзвичайних обставин, у тому числі у разі недоступності будь-якого функціонала інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу;

5) визначення умов та принципів (засад) обміну даними, інформацією та документами за допомогою інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу, у тому числі з іноземними національними організаціями захисту рослин та міжнародними організаціями.

7. Порядок електронної реєстрації осіб в інформаційно-комунікаційній системі компетентного органу, визначення ролей її користувачів і функціонування особистого електронного кабінету визначаються компетентним органом та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

8. Обробка персональних даних через інформаційно-комунікаційну систему компетентного органу, а також доступ третіх осіб до персональних даних, що містяться в інформаційно-комунікаційній системі компетентного органу, здійснюються з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

9. Порядок доступу третіх осіб до персональних даних, що перебувають у володінні компетентного органу як розпорядника публічної інформації, визначається компетентним органом з урахуванням [Закону України](#) "Про доступ до публічної інформації" та інших нормативно-правових актів.

10. Фінансування витрат, пов'язаних із створенням, технічною підтримкою, обслуговуванням програмного забезпечення інформаційно-комунікаційної системи компетентного органу, забезпечується за рахунок коштів державного бюджету та з інших джерел, не заборонених законом.

Розділ X. ОФІЦІЙНІ ЗАХОДИ

Стаття 71. Об'єкти та суб'єкти державного контролю та інших офіційних заходів

1. Об'єктами державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин є:

1) оператори ринку щодо їхньої діяльності, а також обладнання, транспортні засоби, приміщення та інші місця, які вони використовують, та відповідна документація;

2) рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти;

3) засоби захисту рослин.

2. Заходи державного контролю здійснюються компетентним органом.

3. Інші офіційні заходи здійснюються компетентним органом та/або особами, уповноваженими на здійснення інших офіційних заходів відповідно до цього Закону.

4. З метою належної організації державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин компетентний орган зобов'язаний створити, своєчасно вносити зміни та підтримувати в актуальному стані державні реєстри у сфері захисту рослин, передбачені цим Законом.

Стаття 72. Переліки для цілей державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин

1. Державному контролю та іншим офіційним заходам підлягають рослини, продукти рослинного походження або інші об'єкти, засоби захисту рослин, агенти біологічного захисту рослин, включені до таких переліків для цілей державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин:

1) Перелік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, заборонених до ввезення (пересилання) на митну територію України;

2) Перелік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, агентів біологічного захисту рослин, ввезення (пересилання) на митну територію України яких дозволено, за умови виконання спеціальних вимог;

3) Перелік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, ввезення (пересилання) яких на митну територію України супроводжується фітосанітарним сертифікатом та/або фітосанітарним сертифікатом на реекспорт;

4) Перелік засобів захисту рослин, що підлягають державному контролю при ввезенні (пересиланні) на митну територію України;

5) Перелік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, переміщення яких територією України супроводжується паспортом рослини;

6) Перелік рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів та їх кількість, що дозволені до ввезення (пересилання) на митну територію України у ручній поклажі, багажі або поштовому відправленні.

2. Переліки для цілей державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин складаються на основі міжнародних та національних стандартів, інструкцій та рекомендацій, а також з урахуванням:

1) країни (частини країни) походження;

2) результатів оцінювання фітосанітарного ризику;

3) статусу шкідливих організмів в Україні та/або в іноземній державі;

4) результатів обстежень або фітосанітарного моніторингу;

5) доступної актуальної наукової інформації;

6) опису та коду згідно з [УКТ ЗЕД](#);

7) інших характеристик (за потреби).

3. Переліки для цілей державного контролю та інших офіційних заходів у сфері захисту рослин затверджуються Кабінетом Міністрів України та розміщуються на офіційному веб-сайті компетентного органу.

Стаття 73. Основні засади державного контролю та інших офіційних заходів

1. Компетентний орган та особи, уповноважені на здійснення інших офіційних заходів відповідно до цього Закону, при здійсненні державного контролю та/або інших офіційних заходів повинні:

- 1) забезпечити об'єктивність та ефективність державного контролю та/або інших офіційних заходів;
- 2) забезпечити неупередженість, якість та узгодженість державного контролю та/або інших офіційних заходів на всіх рівнях;
- 3) забезпечити відсутність будь-якого конфлікту інтересів у осіб, які здійснюють заходи державного контролю та/або інші офіційні заходи;
- 4) володіти або мати доступ до належного лабораторного обладнання для проведення лабораторних досліджень;
- 5) мати у штаті або мати можливість залучати до здійснення заходів державного контролю та/або інших офіційних заходів осіб, які мають відповідний досвід та кваліфікацію у сфері захисту рослин;
- 6) мати засоби та обладнання, що утримуються в належному та робочому стані, необхідні для здійснення заходів державного контролю та/або інших офіційних заходів;
- 7) мати законні повноваження для здійснення заходів державного контролю та/або інших офіційних заходів;
- 8) мати законні підстави для доступу осіб, що мають право здійснювати заходи державного контролю та/або інші офіційні заходи, до приміщень та документів, що зберігаються операторами ринку.

Стаття 74. Вимоги до заходів державного контролю

1. Здійснення заходів державного контролю спрямовується на запобігання та виявлення можливих порушень вимог законодавства про захист рослин.

2. Заходи державного контролю здійснюються щодо об'єктів державного контролю на регулярній та безперервній основі із періодичністю, яка визначається з урахуванням та на основі ризик-орієнтованого підходу, відповідно до довгострокового плану державного контролю та щорічного плану державного контролю.

3. Позапланові заходи державного контролю здійснюються у випадках, встановлених [Законом України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності". Під час здійснення позапланових заходів державного контролю перевіряють виключно питання, передбачені у рішенні (наказі) про проведення позапланових заходів державного контролю.

4. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від діяльності у сфері захисту рослин та визначається періодичність здійснення заходів державного контролю, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

5. При плануванні заходів державного контролю повинні враховуватися:

- 1) ступінь ризику від діяльності у сфері захисту рослин;
- 2) будь-яка інформація, що свідчить про імовірність того, що споживачі можуть бути введені в оману;
- 3) результати попередніх заходів державного контролю;

4) обґрунтована інформація, яка вказує на невідповідність вимогам законодавства про захист рослин;

5) місцезнаходження оператора ринку та вид діяльності, який він здійснює.

6. При плануванні заходів державного контролю щодо діяльності оператора ринку, пов'язаної з поводженням із засобами захисту рослин, додатково повинна враховуватися інформація про:

1) незареєстровані засоби захисту рослин, у тому числі про незаконну реалізацію засобів захисту рослин, а також результати відповідних заходів державного контролю, здійснених іншими органами державної влади;

2) отруєння та інші надзвичайні ситуації, пов'язані із засобами захисту рослин;

3) невідповідність засобу захисту рослин умовам реєстрації та/або умовам розміщення на ринку.

7. Заходи державного контролю здійснюються без завчасного повідомлення оператора ринку, крім випадків, якщо таке повідомлення є необхідним і доцільним для досягнення мети державного контролю.

Заходи державного контролю, що здійснюються на вимогу оператора ринку, можуть здійснюватися відповідно до рішення компетентного органу із завчасним повідомленням оператора ринку або без повідомлення оператора ринку.

Здійснення заходів державного контролю із завчасним повідомленням оператора ринку не перешкоджає здійсненню заходів державного контролю без завчасного повідомлення.

У разі завчасного повідомлення оператора ринку про здійснення заходів державного контролю таке повідомлення у письмовій формі із зазначенням дати початку та закінчення здійснення заходу державного контролю направляється (вручається) оператору ринку не менше ніж за три робочі дні до початку здійснення такого заходу у будь-який спосіб, що забезпечує підтвердження здійснення такого повідомлення.

8. Рішення посадової особи компетентного органу про здійснення заходу державного контролю, прийняте в межах її повноважень та відповідно до цього Закону, є обов'язковим для виконання.

9. Заходи державного контролю за можливості повинні здійснюватися у спосіб, що мінімізує адміністративний тягар для оператора ринку та втручання у його господарську діяльність, не зменшуючи при цьому ефективність державного контролю.

Стаття 75. Методи та способи здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів

1. Методи та способи здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів включають:

1) інспектування обладнання, транспортних засобів, приміщень, інших місць, що перебувають у користуванні оператора ринку, а також рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів;

2) перевірку записів щодо забезпечення простежуваності, а також інших документів, що можуть стосуватися оцінки дотримання вимог законодавства про захист рослин, у тому числі за необхідності - документів, які супроводжують рослини, продукти рослинного походження та інші об'єкти, засоби захисту рослин;

3) документальну перевірку, перевірку відповідності, фізичну перевірку вантажів з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, засобами захисту рослин;

4) відбір зразків та лабораторне дослідження рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, засобів захисту рослин;

5) аудит або перевірку уповноважених осіб;

6) спостереження;

7) інші заходи, визначені цим Законом, необхідні для виявлення випадків невідповідності законодавству про захист рослин.

Стаття 76. Документування заходів державного контролю та інших офіційних заходів

1. Компетентний орган документує здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів відповідно до законодавства.

2. Документами компетентного органу, що складаються під час організації, здійснення та за результатами заходів державного контролю, зокрема, є:

1) рішення (наказ) про проведення заходів державного контролю;

2) посвідчення (направлення) на проведення заходів державного контролю;

3) акт, який складається за результатами здійснення заходів державного контролю;

4) приписи, розпорядження, протоколи;

5) постанови у справах про адміністративні правопорушення;

6) постанови про накладення адміністративно-господарських санкцій;

7) претензії щодо відшкодування збитків (шкоди), заподіяних державі внаслідок порушення вимог законодавства про захист рослин.

3. Форми документів, що складаються за результатами здійснення заходів державного контролю, затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

4. Акт, що складається за результатами здійснення заходів державного контролю, повинен включати, зокрема, таку інформацію:

1) дата складення акта;

2) тип заходу державного контролю (плановий або позаплановий);

3) посада, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка здійснила захід державного контролю;

4) найменування оператора ринку, щодо діяльності якого здійснювався захід державного контролю;

5) опис мети заходу державного контролю;

6) застосовані методи державного контролю;

7) результати здійснення заходу державного контролю;

8) заходи, які має вжити оператор ринку за результатами здійснення заходу державного контролю на вимогу компетентного органу;

9) вичерпний перелік питань для перевірки дотримання оператором ринку законодавства про захист рослин з посиланням на положення нормативно-правового акта (статтю, її частину, пункт, підпункт, абзац), що підлягає дотриманню та/або виконанню оператором ринку.

5. У разі створення оператором ринку перешкод посадовій особі компетентного органу у здійсненні нею заходів державного контролю в акті, що складається за результатами здійснення заходів державного контролю, наводиться опис дій чи бездіяльності, що призвели до створення таких перешкод.

6. Забороняється здійснення заходів державного контролю щодо питань, які:

1) відсутні в акті, що складається за результатами здійснення заходів державного контролю;

2) не містять посилань на положення нормативно-правового акта (статтю, її частину, пункт, підпункт, абзац), що підлягає дотриманню та/або виконанню;

3) не стосуються оператора ринку, щодо якого здійснюються заходи державного контролю.

Якщо в результаті здійснення заходів державного контролю виявлено невідповідність вимогам законодавства про захист рослин, в акті, що складається за результатами здійснення заходів державного контролю, наводиться детальний опис виявлених порушень з посиланням на відповідні вимоги законодавства про захист рослин.

7. Акт, що складається за результатами здійснення заходів державного контролю, оформлюється в останній день здійснення заходів державного контролю у двох примірниках, кожний з яких підписують посадова особа компетентного органу, яка здійснювала заходи державного контролю, та оператор ринку, стосовно якого здійснювалися такі заходи, та протягом п'яти робочих днів надається оператору ринку.

8. Якщо оператор ринку не погоджується з актом, складеним за результатами здійснення заходів державного контролю, він підписує його із зауваженнями. Зауваження оператора ринку щодо здійснення заходів державного контролю є невід'ємною частиною такого акта.

9. У разі відмови оператора ринку від підписання акта, складеного за результатами здійснення заходів державного контролю, посадова особа компетентного органу вносить до такого акта відповідний запис.

10. Один примірник акта, складеного за результатами здійснення заходів державного контролю, вручається оператору ринку, а другий зберігається у компетентному органі.

11. Посадові особи компетентного органу, а також оператори ринку мають право фіксувати процес здійснення заходів державного контролю засобами аудіо- та відеотехніки.

12. Особи, які здійснюють інші офіційні заходи, зобов'язані:

1) оформлювати їх з дотриманням вимог законодавства про захист рослин;

2) вести записи про інші офіційні заходи (у паперовій та/або електронній формі);

3) за запитом компетентного органу надавати інформацію про здійснені ними інші офіційні заходи.

Стаття 77. Аудит компетентного органу

1. Зовнішній аудит компетентного органу проводиться за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин. Результати такого аудиту оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері

захисту рослин, та направляються до компетентного органу протягом одного місяця з дня завершення проведення аудиту.

2. Внутрішній аудит компетентного органу проводиться не менше одного разу на два роки за рішенням компетентного органу. Результати такого аудиту оприлюднюються на офіційному веб-сайті компетентного органу до 1 квітня року, наступного за звітним.

3. За результатами кожного аудиту компетентний орган вживає необхідних заходів з метою забезпечення виконання вимог цього Закону та оприлюднює інформацію про їх виконання на своєму офіційному веб-сайті.

4. Порядок проведення аудиту компетентного органу затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 78. Довгостроковий план державного контролю

1. Державний контроль та інші офіційні заходи здійснюються на основі довгострокового плану державного контролю.

2. Довгостроковий план державного контролю розробляється та затверджується компетентним органом.

3. Розроблення довгострокового плану державного контролю:

1) ґрунтується на принципах узгодженості, послідовності та звітності;

2) враховує всі напрями діяльності компетентного органу щодо перевірки відповідності вимогам законодавства про захист рослин, а також щодо усунення наслідків невідповідності та притягнення до відповідальності за порушення законодавства про захист рослин.

4. Довгостроковий план державного контролю містить загальну інформацію про структуру та організацію державного контролю та включає:

1) стратегічні цілі та опис того, яким чином вони враховані у визначенні пріоритетів державного контролю та розподілі ресурсів для його виконання;

2) категоризацію ризиків державного контролю;

3) завдання та наявні ресурси для забезпечення їх виконання;

4) завдання уповноважених осіб на здійснення інших офіційних заходів;

5) загальні засади організації та управління державним контролем;

6) координацію діяльності компетентного органу та уповноважених ним осіб на здійснення інших офіційних заходів, а також інших органів виконавчої влади у випадках, встановлених законом;

7) процедури та механізми, які забезпечують відповідність основним засадам здійснення державного контролю та інших офіційних заходів;

8) підвищення кваліфікації посадових осіб компетентного органу;

9) процедури здійснення державного контролю відповідно до цього Закону.

5. Довгостроковий план державного контролю розміщується на офіційному веб-сайті компетентного органу, крім інформації, оприлюднення якої може негативно вплинути на ефективність здійснення державного контролю.

6. Компетентний орган виконує довгостроковий план державного контролю шляхом складання, затвердження та виконання щорічних планів державного контролю, оцінювання

їх виконання, а також шляхом планування і здійснення заходів з усунення виявлених недоліків.

7. До довгострокового плану державного контролю вносяться зміни у разі:

- 1) внесення змін до законодавства про захист рослин;
- 2) появи нових шкідливих організмів або інших ризиків, у тому числі пов'язаних із засобами захисту рослин, для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища;
- 3) змін у структурі, управлінні або функціях компетентного органу;
- 4) необхідності внесення змін за результатами: виконання щорічного плану державного контролю; отримання нових наукових або інших даних, у тому числі рекомендацій міжнародних організацій; перевірки системи державного контролю України представниками компетентного органу іноземної держави.

8. Перегляд та внесення змін до довгострокового плану державного контролю здійснюються компетентним органом протягом 60 днів із моменту виникнення обставини, передбаченої частиною сьомою цієї статті.

Стаття 79. Щорічний план державного контролю

1. Планові заходи державного контролю здійснюються компетентним органом відповідно до щорічного плану державного контролю.

2. Щорічний план державного контролю на наступний рік розробляється та затверджується компетентним органом до 1 грудня поточного року і розміщується на його офіційному веб-сайті.

3. Плановим періодом вважається рік, який обчислюється з 1 січня по 31 грудня планового року.

4. Протягом планового періоду здійснення більш як одного планового заходу державного контролю щодо одного оператора ринку не допускається.

5. Щорічний план державного контролю повинен відповідати довгостроковому плану державного контролю, формуватися з урахуванням критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності оператора ринку та визначається періодичність здійснення планових заходів державного контролю, а також визначати кількість зразків рослин, продуктів рослинного походження, інших об'єктів, засобів захисту рослин, щодо яких проводиться лабораторне дослідження.

6. Щорічний план державного контролю може також включати щорічний план державного моніторингу у сфері захисту рослин.

Стаття 80. Забезпечення прозорості та щорічний звіт про виконання довгострокового та щорічного планів державного контролю

1. Компетентний орган зобов'язаний здійснювати заходи державного контролю у спосіб, який забезпечує високий рівень їх прозорості.

2. Компетентний орган щороку, до 1 квітня року, наступного за звітним роком, зобов'язаний подавати до Кабінету Міністрів України та оприлюднювати щорічний звіт про виконання довгострокового плану та щорічного плану державного контролю за попередній рік, який містить узагальнену інформацію про:

- 1) зміни, внесені до довгострокового плану державного контролю протягом звітного року, їх причини та обґрунтування;

2) загальний аналіз результатів заходів державного контролю, здійснених протягом звітного року;

3) вид, кількість і результати здійснення заходів державного контролю;

4) вид і кількість виявлених випадків невідповідності законодавству про захист рослин;

5) вид і кількість випадків виявлення порушення вимог законодавства про захист рослин та вжитих щодо них заходів;

6) вид і кількість випадків притягнення до відповідальності за порушення законодавства про захист рослин, передбачених законом.

3. Щорічний звіт у частині інформації, що дозволяє однозначно ідентифікувати оператора ринку, притягнутого до відповідальності за порушення законодавства про захист рослин, оприлюднюється не раніше закінчення строку оскарження відповідної постанови (рішення), а в разі оскарження - не раніше остаточного вирішення відповідного спору компетентним органом або судом.

4. Форма щорічного звіту про стан виконання довгострокового плану та щорічного плану державного контролю за попередній рік затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 81. Загальні вимоги до фінансування державного контролю та інших офіційних заходів

1. Фінансування державного контролю та інших офіційних заходів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, крім випадків, передбачених цим Законом, в обсязі, достатньому для забезпечення кадрових та інших ресурсів, необхідних для належного та ефективного здійснення державного контролю та інших офіційних заходів.

2. Джерелами фінансування діяльності компетентного органу із здійснення заходів державного контролю та інших офіційних заходів можуть бути кошти, що надходять до спеціального фонду Державного бюджету України від надання компетентним органом адміністративних та інших платних послуг.

3. Фінансування заходів із розроблення та виконання загальнодержавних, регіональних, міждержавних цільових програм захисту рослин, а також заходів із запобігання поширенню, щодо локалізації та ліквідації шкідливих організмів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів та з інших джерел, не заборонених законодавством.

Стаття 82. Державний контроль та інші офіційні заходи, що фінансуються за рахунок операторів ринку

1. Державний контроль та інші офіційні заходи фінансуються за рахунок операторів ринку у разі:

1) здійснення державного контролю товарів, транспортних засобів, які ввозяться на митну територію України, у тому числі з метою транзиту вантажів;

2) якщо державний контроль або інші офіційні заходи здійснюються на вимогу оператора ринку;

3) якщо державний контроль здійснюється для перевірки усунення оператором ринку порушень вимог законодавства про захист рослин, виявлених під час здійснення заходів державного контролю;

4) якщо державний контроль та інші офіційні заходи необхідні для оцінювання розміру та наслідків допущеного порушення вимог законодавства про захист рослин;

5) здійснення інших позапланових заходів державного контролю, крім позапланових заходів, що здійснюються за зверненням фізичної особи про порушення оператором ринку її законних прав, якщо за результатами здійснення таких заходів порушення не було підтверджено.

2. Вартість здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, що фінансуються за рахунок операторів ринку, не може перевищувати суму витрат на:

1) оплату праці працівників компетентного органу та його територіальних органів, які безпосередньо здійснюють державний контроль та інші офіційні заходи, та пов'язані з нею витрати на сплату податків та інших платежів, які є обов'язковими згідно із законом;

2) утримання (експлуатацію) приміщень, інструментів, обладнання, необхідних для здійснення державного контролю та інших офіційних заходів;

3) канцелярські товари, що використовуються під час здійснення державного контролю та інших офіційних заходів;

4) службові відрядження працівників компетентного органу та його територіальних органів, які безпосередньо здійснюють державний контроль та інші офіційні заходи;

5) відбір зразків та проведення лабораторних досліджень.

3. Для покриття витрат, пов'язаних із здійсненням державного контролю та інших офіційних заходів, з операторів ринку може справлятися й інша плата, крім передбаченої цією статтею, що визначена законом.

Стаття 83. Визначення розміру плати за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів

1. Розмір плати за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, у тому числі що фінансуються за рахунок операторів ринку, затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням калькуляції, проведеної компетентним органом.

2. Розмір плати за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, у тому числі що фінансуються за рахунок операторів ринку, за надання адміністративних та інших платних послуг відповідно до цього Закону має дорівнювати фактичним витратам на їх надання. Порядок справляння плати за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Компетентний орган щороку оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті калькуляцію розміру плати за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів, у тому числі що фінансуються за рахунок операторів ринку, надання адміністративних та інших платних послуг відповідно до цього Закону, а також звіт про використання коштів, отриманих від операторів ринку як плата за здійснення державного контролю та інших офіційних заходів.

4. Плата за проведення державного контролю товарів, транспортних засобів, які ввозяться на митну територію України, у тому числі з метою транзиту вантажів, у розмірі, що не перевищує розміру плати за перевірку документів на товари й транспортні засоби (контейнери), включається до складу єдиного збору згідно із [Законом України](#) "Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України".

Стаття 84. Адміністративні та інші платні послуги у сфері захисту рослин

1. Компетентний орган надає адміністративні послуги та інші платні послуги у сфері захисту рослин, перелік яких визначається виключно цим Законом.

2. Компетентний орган надає такі адміністративні послуги у сфері захисту рослин:

- 1) видача документів дозвільного характеру, передбачених цим Законом;
- 2) видача фітосанітарного сертифіката, фітосанітарного сертифіката на реекспорт;
- 3) державна реєстрація осіб у сфері захисту рослин;
- 4) внесення відомостей до державних реєстрів у сфері захисту рослин та видача витягів із зазначених реєстрів;
- 5) видача паспорта рослини;
- 6) видача свідоцтва про проходження навчання.

3. Компетентний орган надає такі платні послуги у сфері захисту рослин:

- 1) проведення інспектування, спостереження, відбору зразків;
 - 2) встановлення (підтвердження) статусу місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від шкідливих організмів;
 - 3) встановлення фітосанітарного стану рослин, продуктів рослинного походження та надання рекомендацій щодо заходів захисту рослин.
4. Встановлення нових або скасування існуючих адміністративних послуг та інших платних послуг у сфері захисту рослин, що надаються компетентним органом, здійснюється виключно шляхом внесення змін до цього Закону.

Розділ XI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Стаття 85. Міжнародне співробітництво у сфері захисту рослин

1. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері захисту рослин здійснюється шляхом:

- 1) участі в роботі відповідних міжнародних організацій;
- 2) укладання міжнародних угод, включаючи двосторонні угоди про взаємне визнання фітосанітарних заходів;
- 3) вдосконалення законодавства про захист рослин, у тому числі шляхом розроблення нових фітосанітарних заходів з урахуванням міжнародного досвіду;
- 4) проведення спільних наукових досліджень;
- 5) розроблення і реалізації міжнародних програм із захисту рослин;
- 6) здійснення обміну інформацією у сфері захисту рослин з іноземними державами та міжнародними організаціями, вивчення міжнародного досвіду;
- 7) організації проведення та участі в міжнародних конференціях, конгресах, симпозіумах, виставках тощо;
- 8) адаптації законодавства про захист рослин до законодавства Європейського Союзу.

2. Розроблений фітосанітарний захід підлягає опублікуванню на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади, який його розробив, та підлягає повідомленню через Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування не менш як за 60 днів до дня початку його застосування згідно з положеннями відповідних міжнародних договорів, крім фітосанітарних заходів, що застосовуються у разі виникнення надзвичайних обставин.

У разі виникнення надзвичайних обставин фітосанітарні заходи можуть застосовуватися до повідомлення через Центр обробки запитів країн - членів Світової організації торгівлі і Світової організації торгівлі та їх інформування, за умови що таке повідомлення здійснюється невідкладно та негайно публікується на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади, який прийняв такий фітосанітарний захід.

Фітосанітарний захід, що скасовує або зменшує обмеження у міжнародній торгівлі, може застосовуватися з дати його прийняття.

Прийняті фітосанітарні заходи підлягають опублікуванню в офіційному друкованому виданні.

Стаття 86. Визнання еквівалентності фітосанітарних заходів, які здійснюються в іноземній державі

1. Фітосанітарні заходи, які здійснюються в іноземній державі, визнаються еквівалентними тим, що застосовуються в Україні, якщо така іноземна держава на основі науково обґрунтованої інформації доведе, що такі заходи відповідають належному рівню фітосанітарного захисту або перевищують його порівняно з тими, що застосовуються в Україні.

2. Визначення ефективності фітосанітарних заходів, які здійснюються в іноземній державі, проводиться відповідно до міжнародних стандартів з фітосанітарних заходів [Міжнародної конвенції про захист рослин](#).

3. Для визнання еквівалентності проводиться оцінювання фітосанітарних заходів, що застосовуються в іноземній державі, з метою встановлення їх ефективності для зменшення фітосанітарного ризику.

4. Еквівалентність системи фітосанітарних заходів іноземної держави фітосанітарним заходам, що застосовуються в Україні, визначається компетентним органом на підставі критеріїв оцінювання, визначених [частиною п'ятою](#) цієї статті, та з періодичністю, визначеною відповідно до [частини шостої](#) цієї статті.

5. Оцінювання фітосанітарних заходів здійснюється за такими критеріями:

- 1) положення законодавства про захист рослин, що діють в іноземній державі;
- 2) організаційна структура компетентного органу іноземної держави, його компетенція;
- 3) рівень матеріально-технічного забезпечення компетентного органу іноземної держави, у тому числі можливості для проведення лабораторних досліджень з метою встановлення фітосанітарного стану рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів;
- 4) наявність систем, що забезпечують простежуваність у сфері захисту рослин;
- 5) наявність місць вирощування, виробництва або ділянок, вільних від шкідливих організмів, або вільних зон;
- 6) фітосанітарний стан території іноземної держави;
- 7) особливості здійснення іноземною державою фітосанітарних заходів щодо рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, що ввозяться (пересилаються) на її територію.

6. Періодичність оцінювання фітосанітарних заходів, що здійснюються в іноземній державі, визначається залежно від:

- 1) частоти внесення змін до законодавства іноземної держави;
- 2) обсягів і характеру імпорту з іноземної держави;

- 3) результатів фітосанітарних заходів, здійснених іноземною державою;
 - 4) результатів заходів державного контролю щодо вантажів, які походять з іноземної держави, та інших фітосанітарних заходів;
 - 5) інформації, отриманої від міжнародних та регіональних організацій у сфері захисту рослин або з інших офіційних джерел;
 - 6) інформації про появу регульованих шкідливих організмів внаслідок імпорту відповідних видів рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів.
7. Компетентний орган визнає фітосанітарні заходи, що здійснюються в іноземній державі, еквівалентними, якщо за результатами оцінювання встановлено, що такі фітосанітарні заходи забезпечують досягнення належного рівня фітосанітарного захисту.
8. За результатами проведення консультацій, інспекцій та домовленостей компетентний орган приймає рішення про визнання фітосанітарних заходів, що здійснюються в іноземній державі, еквівалентними або про відмову в такому визнанні.

Розділ XII. ЗАХОДИ РЕАГУВАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ РОСЛИН

Стаття 87. Заходи реагування у разі виявлення порушення вимог законодавства про захист рослин

1. У разі виникнення обґрунтованої підозри щодо порушення оператором ринку вимог законодавства про захист рослин компетентний орган зобов'язаний здійснити відповідні заходи державного контролю для встановлення або невстановлення такого порушення.

2. У разі виявлення порушення вимог законодавства про захист рослин компетентний орган зобов'язаний вживати заходів реагування, необхідних для усунення або мінімізації ризиків для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища, а також для:

1) забезпечення усунення оператором ринку виявленого порушення та дотримання вимог законодавства про захист рослин, а також запобігання виникненню таких порушень;

2) з'ясування причин виникнення порушення вимог законодавства про захист рослин.

3. Заходами реагування, необхідними для усунення або мінімізації ризиків для життя і здоров'я людини, для тварин, рослин та навколишнього природного середовища, а також дотримання вимог законодавства про захист рослин, зокрема, є:

1) оброблення товарів та/або коригування інформації про товар, яка надається споживачам;

2) обмеження або заборона розміщення на ринку, обігу, переміщення, ввезення (пересилання) на митну територію України або вивезення з неї товарів, які не відповідають вимогам цього Закону та становлять загрозу для здоров'я людини та/або навколишнього природного середовища;

3) заборона повернення товарів, які не відповідають вимогам цього Закону та становлять загрозу для здоров'я людини та/або навколишнього природного середовища, до держави-експортера або повернення таких товарів до держави-експортера;

4) відкликання, вилучення, переміщення або знищення товарів, які не відповідають вимогам цього Закону та становлять загрозу для здоров'я людини та/або навколишнього природного середовища, крім випадків, якщо є можливість змінити цільове призначення таких товарів;

5) відкликання або визнання недійсними державної реєстрації у сфері захисту рослин, уповноваження, передбачених цим Законом;

6) інші заходи, передбачені законом.

4. При визначенні заходів реагування компетентний орган враховує характер (наслідки) виявленої невідповідності законодавству про захист рослин та відповідні записи оператора ринку, пов'язані з дотриманням вимог законодавства про захист рослин, які стосуються виявленої невідповідності або порушення законодавства про захист рослин.

5. Компетентний орган зобов'язаний у письмовій формі надати оператору ринку:

1) рішення щодо дій або заходів, які мають бути вжиті оператором ринку, із зазначенням підстави його прийняття;

2) вичерпну інформацію про право оператора ринку на оскарження такого рішення, включаючи інформацію про порядок та строки такого оскарження.

6. Усі витрати, пов'язані із виконанням рішення компетентного органу, прийнятого відповідно до цієї статті, здійснюються за рахунок оператора ринку, на якого покладено обов'язок виконання такого рішення. У разі відмови оператора ринку або невиконання рішення компетентного органу щодо дій або заходів, які мають бути вжиті оператором ринку у встановлені строки, компетентний орган має право вжити таких заходів самостійно з подальшим відшкодуванням оператором ринку понесених витрат у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

Стаття 88. Відповідальність операторів ринку за порушення вимог законодавства про захист рослин

1. Оператори ринку (юридичні особи та фізичні особи - підприємці) несуть відповідальність за вчинення таких правопорушень:

1) здійснення діяльності професійного користувача, дистриб'ютора, консультанта, професійного оператора без державної реєстрації у сфері захисту рослин, якщо обов'язковість такої державної реєстрації встановлена цим Законом, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від п'яти до десяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від трьох до шести мінімальних заробітних плат;

2) незабезпечення простежуваності у сфері захисту рослин, непред'явлення рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, та/або засобів захисту рослин для здійснення державного контролю -

тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб від п'яти до десяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від трьох до шести мінімальних заробітних плат;

3) порушення вимог законодавства про захист рослин щодо обігу рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів або щодо застосування фітосанітарних заходів та процедур, що призвело до проникнення або поширення регульованих шкідливих організмів, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від п'яти до восьми мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від трьох до п'яти мінімальних заробітних плат;

4) переміщення територією України рослин, продуктів рослинного походження або інших об'єктів без паспорта рослини, якщо обов'язковість наявності паспорта рослини встановлена цим Законом, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від п'яти до восьми мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від трьох до п'яти мінімальних заробітних плат;

5) порушення Правил поводження з рослинами, продуктами рослинного походження та іншими об'єктами, ввезеними (пересланими) на митну територію України як торговельні (виставкові) зразки, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від дванадцяти до вісімнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від п'яти до дванадцяти мінімальних заробітних плат;

6) здійснення діяльності професійного користувача, дистриб'ютора або консультанта, пов'язаної з поводженням із засобами захисту рослин, особами, які не мають свідоцтва про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин, якщо обов'язковість наявності такого свідоцтва передбачена цим Законом, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від дванадцяти до вісімнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від семи до дванадцяти мінімальних заробітних плат;

7) неповідомлення або несвоєчасне повідомлення професійним користувачем про заплановане застосування засобів захисту рослин шляхом подання завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин, якщо обов'язковість подання такого завчасного сповіщення передбачена цим Законом, або подання завчасного сповіщення, що не містить всієї інформації, передбаченої цим Законом, -

тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб від десяти до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від п'яти до десяти мінімальних заробітних плат;

8) недодержання регламентів застосування засобів захисту рослин -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від десяти до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від восьми до дванадцяти мінімальних заробітних плат;

9) експлуатація професійними користувачами обладнання для застосування засобів захисту рослин, яке є технічно несправним та/або обладнання щодо якого вчасно не проведено технічний огляд, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від десяти до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від восьми до дванадцяти мінімальних заробітних плат;

10) порушення Правил поводження із засобами захисту рослин -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від дванадцяти до вісімнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від п'яти до дванадцяти мінімальних заробітних плат;

11) виготовлення або збут фальсифікованих засобів захисту рослин -

тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб від двадцяти до тридцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від вісімнадцяти до двадцяти п'яти мінімальних заробітних плат;

12) відмова в допуску державного фітосанітарного інспектора до здійснення державного контролю з підстав, не передбачених законом, -

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб від двадцяти п'яти до тридцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від вісімнадцяти до двадцяти п'яти мінімальних заробітних плат;

13) невиконання, несвоєчасне виконання припису посадової особи компетентного органу, його територіального органу про усунення порушень законодавства про захист рослин -

тягнуть за собою накладення штрафу на юридичних осіб від десяти до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб - підприємців - від восьми до дванадцяти мінімальних заробітних плат.

2. У разі вчинення оператором ринку правопорушення, передбаченого пунктами 1-4 частини першої цієї статті, вперше державний фітосанітарний інспектор видає оператору ринку припис про усунення порушень законодавства про захист рослин без оформлення протоколу, передбаченого статтею 89 цього Закону.

3. Повторне протягом року вчинення будь-якого з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, за яке на оператора ринку було накладено штраф, -

тягне за собою накладення штрафу на операторів ринку у подвійному розмірі від розміру штрафу, встановленого частиною першою цієї статті за відповідне правопорушення.

Стаття 89. Провадження у справах про порушення законодавства про захист рослин

1. Провадження у справах про порушення операторами ринку (юридичними особами, фізичними особами - підприємцями) законодавства про захист рослин здійснюється відповідно до цієї статті.

2. Штраф за порушення законодавства про захист рослин може бути накладено протягом шести місяців з дня виявлення правопорушення, але не пізніше одного року з дня його вчинення.

3. Протокол про порушення законодавства про захист рослин (далі - протокол) за результатами здійснення заходів державного контролю мають право складати державні фітосанітарні інспектори.

4. У протоколі зазначаються:

1) дата і місце його складення;

2) посада, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка склала протокол;

3) відомості про особу, стосовно якої складено протокол (найменування та місцезнаходження юридичної особи або власне ім'я та прізвище і місце проживання фізичної особи - підприємця, контактні дані);

4) місце, час і суть вчиненого порушення законодавства про захист рослин;

5) посилання на положення нормативно-правового акта (із зазначенням відповідної статті, частини, пункту чи абзацу), яке було порушено особою, стосовно якої складено протокол;

6) посилання на акт державного контролю та інші докази, якими підтверджується вчинення порушення законодавства про захист рослин особою, стосовно якої складено протокол;

7) власне ім'я та прізвище, місце проживання, контактні дані свідків або потерпілих та їхні пояснення (за наявності);

8) пояснення особи, стосовно якої складено протокол, або її представника чи запис про відмову від надання пояснення;

9) інші відомості, що сприяють всебічному та об'єктивному розгляду і вирішенню справи (за наявності).

5. Форма протоколу затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин.

6. Особа, стосовно якої складено протокол, або її представник має право викласти у протоколі або на окремому аркуші, що додається до протоколу, свої пояснення щодо змісту протоколу, засвідчивши їх особистим підписом. У разі відмови особи, щодо якої складено протокол, або її представника від надання пояснень у протоколі робиться відповідний запис. Викладені у протоколі або на окремому аркуші, що додається до протоколу, пояснення свідків та/або потерпілих засвідчуються їхніми підписами.

7. Протокол складається у двох примірниках та підписується особою, яка його склала. Один примірник протоколу вручається особі, стосовно якої складено протокол, або її представнику з проставленням їхніх особистих підписів, а другий примірник зберігається у компетентному органі або його територіальному органі. У разі відмови особи, стосовно якої складено протокол, або її представника від отримання примірника протоколу у ньому робиться відповідний запис, і не пізніше наступного робочого дня після складення протокол надсилається такій особі реєстрованим поштовим відправленням. У разі ненадання особою, стосовно якої складено протокол, інформації про її місцезнаходження (місце проживання) протокол надсилається на адресу, зазначену в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, і вважається врученим незалежно від факту його отримання такою особою.

8. Справа про порушення законодавства про захист рослин розглядається компетентним органом або його територіальним органом. Від імені зазначених органів розглядати справи мають право головні державні фітосанітарні інспектори або їх заступники.

9. Справа розглядається не пізніше 15 робочих днів з дня отримання відповідною посадовою особою протоколу та інших матеріалів справи. За письмовим клопотанням особи, стосовно якої складено протокол, розгляд справи відкладається, але не більш як на 10 робочих днів, для подання нею додаткових матеріалів або з інших поважних причин.

10. Час і місце розгляду справи повідомляються особі, стосовно якої складено протокол, не менше ніж за п'ять робочих днів до дня її розгляду. Повідомлення про час і місце розгляду справи вручається особі, стосовно якої складено протокол, або її представнику з проставленням їхніх особистих підписів, або надсилається реєстрованим поштовим відправленням. Повідомлення про час і місце розгляду справи, надіслане реєстрованим поштовим відправленням на адресу особи, стосовно якої складено протокол, зазначену в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, вважається врученим незалежно від факту його отримання такою особою.

11. Справа може бути розглянута за відсутності особи, стосовно якої складено протокол, якщо є відомості про її належне повідомлення про час і місце розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

12. Особа, стосовно якої складено протокол, має право ознайомлюватися з матеріалами справи, надавати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання, користуватися правовою допомогою адвоката або іншого фахівця в галузі права, оскаржувати постанову у справі.

13. Справа не може бути розпочата, а розпочата справа підлягає закриттю у разі:

- 1) відсутності події або складу порушення законодавства про захист рослин;
- 2) втрати чинності положенням цього Закону, яким встановлено відповідальність за порушення законодавства про захист рослин;
- 3) закінчення визначеного цією статтею строку, протягом якого може бути накладено штраф;
- 4) наявності за тим самим фактом порушення законодавства про захист рослин постанови про накладення штрафу або некасованої постанови про закриття справи, винесеної стосовно тієї самої особи;
- 5) ліквідації юридичної особи, щодо якої складено протокол;
- 6) смерті фізичної особи - підприємця, стосовно якої складено протокол.

14. За результатами розгляду справи уповноважені на те посадові особи виносять одну з таких постанов:

- 1) про накладення штрафу;
- 2) про закриття справи.

15. Постанова у справі має містити таку інформацію:

- 1) посаду, власне ім'я та прізвище посадової особи, яка винесла постанову;
- 2) дату і місце розгляду справи;
- 3) відомості про особу, стосовно якої винесено постанову, а також про потерпілого (за наявності);
- 4) опис обставин, встановлених під час розгляду справи, та доказів, що їх підтверджують;
- 5) посилання на положення законодавства про захист рослин, які були порушені, та/або зазначення підстав для закриття справи;
- 6) посилання на положення цього Закону, що передбачають відповідальність за вчинене правопорушення;
- 7) рішення, прийняте у справі.

Постанова у справі має відповідати вимогам до виконавчого документа, встановленим [Законом України](#) "Про виконавче провадження".

16. Постанова у справі вручається особі, стосовно якої її винесено, або її представнику з проставленням їхніх особистих підписів або надсилається реєстрованим поштовим відправленням протягом трьох робочих днів з дня її винесення.

17. Потерпілий та особа, стосовно якої винесено постанову у справі, мають право оскаржити її в адміністративному (досудовому) порядку протягом одного місяця з дня її винесення або до суду в порядку, визначеному законом. Скарга на постанову у справі, подана в адміністративному (досудовому) порядку, залишається без розгляду у разі оскарження цієї постанови до суду.

18. Якщо останній день строку подання скарги на постанову у справі в адміністративному (досудовому) порядку припадає на вихідний, святковий або неробочий день, останнім днем строку вважається наступний за вихідним, святковим або неробочим робочий день. За відповідною заявою скажника орган (посадова особа), уповноважений на розгляд скарги, поновлює цей строк у разі визнання причин його пропуску поважними.

19. Оскарження постанови у справі в адміністративному (досудовому) порядку здійснюється шляхом подання скарги до компетентного органу через територіальний орган компетентного органу, який виніс відповідну постанову. Скарга, що надійшла до територіального органу компетентного органу, протягом трьох робочих днів передається (надсилається) разом із справою до компетентного органу та розглядається Головним державним фітосанітарним інспектором України або його заступником протягом 10 робочих днів з дня її отримання.

20. За результатами розгляду скарги на постанову у справі в адміністративному (досудовому) порядку приймається одне з таких рішень:

- 1) про залишення постанови без змін, а скарги - без задоволення;
- 2) про скасування постанови та закриття справи;
- 3) про скасування постанови та прийняття нової постанови.

21. Постанова у справі, яку не було оскаржено у встановлений законом строк, набирає законної сили після закінчення строку на її оскарження. Постанова у справі, оскаржена в адміністративному (досудовому) порядку, набирає законної сили після закінчення одного місяця з дня прийняття рішення, передбаченого [пунктами 1 і 2](#) частини двадцятої цієї статті, а рішення, передбаченого [пунктом 3](#) частини двадцятої цієї статті, - з моменту його проголошення. Постанова у справі, оскаржена до суду, набирає законної сили з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням.

22. Штраф підлягає сплаті протягом 15 днів з дня набрання законної сили постановою про накладення штрафу. Сплата штрафу не звільняє особу, стосовно якої винесено постанову у справі, від обов'язку усунення допущеного правопорушення, а також від обов'язку відшкодування пов'язаної з ним шкоди (завданих збитків).

23. Якщо штраф не сплачено в строк, встановлений частиною [двадцять другою](#) цієї статті, примусове виконання постанови про накладення штрафу здійснюється у порядку, встановленому [Законом України "Про виконавче провадження"](#). Суми штрафів зараховуються до державного бюджету.

24. Для розрахунку штрафів за порушення цього Закону застосовується розмір мінімальної заробітної плати, встановлений законом про Державний бюджет України на 1 січня календарного року, в якому вчинено порушення.

Розділ XIII. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через три роки з дня його опублікування, крім [підпункту "в" підпункту 3, підпунктів 10, 11, абзаців третього та четвертого підпункту "а", підпунктів "в"- "г" підпункту 16, підпунктів 18, 20 пункту 3, пункту 5 цього розділу](#), які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Визнати такими, що втратили чинність з дня набрання чинності цим Законом:

[Закон України "Про карантин рослин"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 34, ст. 352 із наступними змінами);

[Постанову Верховної Ради України "Про порядок введення в дію Закону України "Про карантин рослин"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 34, ст. 353);

[Закон України "Про захист рослин"](#) (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 50-51, ст. 310 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у [Законі України](#) "Про пестициди і агрохімікати" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст. 91 із наступними змінами):

а) у [статті 1](#):

у частині першій:

визначення термінів "одержання посвідчення про право роботи з пестицидами", "посвідчення про право роботи з пестицидами", "свідоцтво про проходження навчання з питань безпечного поводження з пестицидами" виключити;

визначення термінів "регламенти застосування" і "фальсифіковані пестициди і агрохімікати" викласти в такій редакції:

"регламенти застосування - сукупність вимог до препаративної форми засобів захисту рослин та агрохімікатів, визначених під час державної реєстрації";

"фальсифіковані пестициди і агрохімікати - пестициди і агрохімікати, вироблені з порушенням встановлених законодавством вимог, зокрема щодо використання знаків для товарів і послуг, або шляхом копіювання форми, упаковки, зовнішнього оформлення чи прямого відтворення товару іншого виробника без його дозволу";

частину другу викласти в такій редакції:

"Терміни "засоби захисту рослин", "захист рослин", "поводження із засобами захисту рослин" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

б) у [частині першій](#) статті 2 слова "та інших актів законодавства, прийнятих відповідно до нього" замінити словами "Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" та прийнятих відповідно до них інших актів законодавства";

в) доповнити статтею 10¹ такого змісту:

"Стаття 10¹. Вимоги до рекламування пестицидів і агрохімікатів

Рекламування пестицидів і агрохімікатів, що не пройшли державної реєстрації в Україні, забороняється, крім агрохімікатів, дозволених до ввезення на митну територію України, виробництва, торгівлі, застосування та рекламування без їх державної реєстрації, відповідно до переліку, визначеного цим Законом. Рекламування пестицидів і агрохімікатів здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про рекламу";

г) [частину другу](#) статті 11 викласти в такій редакції:

"Особи, діяльність яких пов'язана з організацією робіт із зберігання та/або застосування пестицидів або з проведенням робіт із транспортування, зберігання, застосування, торгівлею пестицидами, повинні мати свідоцтво про проходження навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин, видане відповідно до Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

г) у [статті 14](#):

у частині першій слова "органам, що ведуть державний облік" замінити словами "відповідно до вимог законодавства про пестициди і агрохімікати";

частину другу виключити;

д) у тексті [статті 16](#) слова "центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики" замінити словами "центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту рослин";

е) [статті 16²](#) і [16⁶](#) виключити;

є) у [частині першій](#) статті 16⁷ слова "за поводженням з пестицидами" замінити словами "за поводженням з пестицидами (крім поводження із засобами захисту рослин відповідно до Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин")";

2) у [Законі України](#) "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

а) у [пункті 45](#) частини першої статті 26 слова "за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність" замінити словами "рішень щодо карантинних (демаркованих) зон та особливого режиму захисту рослин";

б) у [статті 43](#):

частину першу доповнити пунктом 43 такого змісту:

"43) прийняття у межах, визначених законом, рішень з питань боротьби із стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, рішень щодо карантинних (демаркованих) зон та особливого режиму захисту рослин";

пункт 2 частини третьої виключити;

3) у [Законі України](#) "Про бджільництво" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 21, ст. 157 із наступними змінами):

а) [статтю 1](#) доповнити частиною другою такого змісту:

"Термін "засоби захисту рослин" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

б) [статті 31](#) і [37](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 31. Охорона бджіл у разі застосування засобів захисту рослин у сільському і лісовому господарстві

Охорона бджіл у разі застосування засобів захисту рослин у сільському і лісовому господарстві здійснюється відповідно до цього Закону та Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин".

Застосування засобів захисту рослин у сільському і лісовому господарстві здійснюється відповідно до Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" з урахуванням вимог статті 37 цього Закону";

"Стаття 37. Інформування про небезпечні, стихійні гідрометеорологічні явища та застосування засобів захисту рослин

Інформування власників пасік та пасічників про небезпечні, стихійні гідрометеорологічні явища та їх прогноз, а також про стан навколишнього природного середовища здійснює гідрометеорологічна служба в порядку, визначеному законодавством.

Особи, які застосовують засоби захисту рослин у сільському або лісовому господарстві, зобов'язані завчасно повідомити про початок застосування таких засобів власників пасік та пасічників, пасіки яких розміщені на відстані 8 кілометрів від зовнішнього периметра площі застосування засобів захисту рослин. Таке повідомлення здійснюється шляхом завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин у порядку та строки, встановлені Законом України "Про державне регулювання сфери захисту рослин".

Власник пасіки, пасічник або уповноважена ним особа у разі перевезення (кочівлі) пасіки зобов'язаний не менше ніж за три доби до такого перевезення повідомити про це

орган місцевого самоврядування (сільську, селищну, міську, районну у місті раду) за новим місцезнаходженням пасіки та надати таку інформацію:

номер і дата видачі паспорта пасіки;

кількість бджолиних сімей;

місцезнаходження земельної ділянки, на якій буде розміщено пасіку (адреса та/або географічні координати, та/або кадастровий номер земельної ділянки, та/або інші відомості, що дають змогу встановити місцезнаходження земельної ділянки);

дата і час, з яких пасіка буде розташована за новим місцезнаходженням;

контактні дані (власне ім'я та прізвище, номер телефону та адреса електронної пошти для отримання повідомлень через електронну систему завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин).

У разі якщо земельна ділянка, на якій планується розмістити пасіку, з урахуванням 8-кілометрової відстані охоплює повністю або частково адміністративну територію двох чи більше органів місцевого самоврядування, повідомлення, передбачене частиною третьою цієї статті, подається власником пасіки, пасічником або уповноваженою ним особою до всіх відповідних органів місцевого самоврядування.

Власник пасіки, пасічник або уповноважена ним особа одночасно з виконанням вимог, передбачених частиною третьою цієї статті, повідомляє орган місцевого самоврядування (сільську, селищну, міську, районну у місті раду) за попереднім місцезнаходженням пасіки про вибуття з такого місця.

Повідомлення, передбачене частиною третьою цієї статті, подається власником пасіки, пасічником або уповноваженою ним особою до органу місцевого самоврядування у паперовій (особисто або поштою) або в електронній (через електронну систему завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин) формі.

Власник пасіки, пасічник, який не повідомив про перевезення (кочівлю) пасіки орган місцевого самоврядування (сільську, селищну, міську, районну у місті раду) за новим місцезнаходженням пасіки відповідно до частини третьої цієї статті, бере на себе всі ризики заподіяння шкоди бджолам або їх загибелі внаслідок проведення небезпечних робіт (у тому числі застосування засобів захисту рослин)";

в) розділ IX "Прикінцеві положення" доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5. Установити, що тимчасово, до набрання чинності Законом України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", повідомлення, передбачене частиною другою статті 37 цього Закону, може здійснюватися з використанням інформаційно-комунікаційної системи "Державний аграрний реєстр" відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України";

4) частину четверту статті 32 Закону України "Про курорти" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 50, ст. 435 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"У разі масового поширення особливо небезпечних та карантинних шкідливих організмів застосування засобів захисту рослин у парках, лісах та інших зелених насадженнях, розташованих на території курорту та/або лікувально-оздоровчої місцевості, здійснюється відповідно до законів України "Про державне регулювання сфери захисту рослин", "Про природно-заповідний фонд України", "Про Червону книгу України", якщо території курорту та/або лікувально-оздоровчої місцевості належать до об'єктів природно-заповідного фонду";

5) у [Законі України](#) "Про тваринний світ" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 14, ст. 97 із наступними змінами):

- а) [частину третю](#) статті 48 виключити;
- б) [статтю 49](#) викласти в такій редакції:

"Стаття 49. Обмеження або заборона застосування пестицидів і агрохімікатів на окремих територіях

З метою збереження біорізноманіття на окремих територіях застосування пестицидів і агрохімікатів може бути заборонено або обмежено відповідно до законів України ["Про пестициди і агрохімікати"](#) та "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

6) у [Законі України](#) "Про охорону земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349 із наступними змінами):

- а) [абзац сьомий](#) статті 18 виключити;
- б) [частину першу](#) статті 40 доповнити словами "та Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

7) [абзац сьомий](#) статті 8 Закону України "Про державний контроль за використанням та охороною земель" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350 із наступними змінами) виключити;

8) у [Законі України](#) "Про рекламу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 8, ст. 62 із наступними змінами):

- а) у [статті 8](#):

пункт 8 частини першої викласти в такій редакції:

"8) рекламувати товари, які підлягають обов'язковій сертифікації, товари, для виробництва чи реалізації яких необхідна наявність спеціального дозволу, ліцензії, реєстрації, у разі відсутності у виробника чи особи, що реалізує товари, відповідного сертифіката, дозволу, ліцензії, реєстрації";

в абзаці першому частини другої слова "дозволу або ліцензії" замінити словами "дозволу, ліцензії або реєстрації", а слова "відсутні відомості про видачу" - словами "відсутні відомості про реєстрацію, видачу";

- б) [розділ III](#) доповнити статтею 25³ такого змісту:

"Стаття 25³. Рекламування пестицидів і агрохімікатів

1. Реклама пестицидів і агрохімікатів має містити назву препарату, номер і дату державної реєстрації, а також супроводжуватися текстовим або звуковим попередженням такого змісту: "Застосовуйте пестициди і агрохімікати у безпечний спосіб. Завжди читайте етикетку та інформацію про пестицид або агрохімікат перед його застосуванням". Кожному попередженню, що подається у текстовій формі, відводиться не менше 15 відсотків площі (обсягу) всієї реклами. Попередження, що подається у звуковій формі, має прозвучати не менше одного разу за ролик, але не менше ніж один раз на 1 хвилину, та озвучується на тому самому рівні гучності, що й інший звуковий ряд ролика. Термін "пестицид" у рекламі може бути замінений терміном, що точніше визначає тип продукту, - "фунгіцид", "інсектицид", "гербіцид". Дія положень цієї частини не поширюється на рекламу лише знака для товарів і послуг або найменування особи (без рекламування послуг).

Усі слова, номери і дати, що зазначаються у рекламі відповідно до цієї частини, мають добре читатися та чітко вирізнятися на фоні реклами.

2. Реклама має відповідати інформації, що зазначена на етикетці пестициду або агрохімікату та/або в інструкції до нього, та/або в інформації, поданій для його державної реєстрації.

3. Рекламування пестицидів і агрохімікатів забороняється:

у друкованих медіа та виданнях, призначених для дітей та юнацтва;

під час трансляції дитячих програм;

у місцях проведення масових заходів політичного, релігійного характеру, спортивних заходів та спортивних змагань, розважальних та освітніх заходів (крім спеціальних виставкових заходів та спеціалізованих освітніх заходів щодо пестицидів і агрохімікатів);

на території та у приміщеннях закладів охорони здоров'я, закладів освіти (у тому числі дошкільної освіти), закладів громадського харчування, у місцях рекреаційного призначення.

4. Рекламування пестицидів I класу небезпечності забороняється, крім випадків поширення такої реклами серед чітко обмеженого кола осіб, які відповідно до Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" пройшли навчання щодо безпечного поводження із засобами захисту рослин та є зареєстрованими професійними користувачами, дистриб'юторами або консультантами.

5. Твердження, що використовуються в рекламі пестицидів і агрохімікатів, можуть містити лише науково підтверджену інформацію.

6. Реклама пестицидів і агрохімікатів не повинна:

містити в текстовому, графічному або іншому вигляді інформацію, що може створювати оманливе враження про безпечність пестицидів або агрохімікатів для життя чи здоров'я людини, для тварин або навколишнього природного середовища, зокрема слова "з низьким ризиком", "нетоксичний", "неотруйний", "нешкідливий", "безпечний" та похідні від них;

спонукати до будь-яких інших дій з пестицидами або агрохімікатами, ніж зазначено на етикетці та/або в інструкції;

містити будь-яку демонстрацію потенційно небезпечних практик, у тому числі змішування, застосування без належного захисного одягу, використання поблизу харчових продуктів, використання дітьми чи в безпосередній близькості від дітей.

7. Реклама і рекламні матеріали мають привертати увагу до попереджувальних написів та знаків, зазначених у маркуванні пестицидів і агрохімікатів";

в) частину першу статті 26 доповнити абзацом такого змісту:

"центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту рослин, - щодо реклами пестицидів";

9) абзац третій частини третьої статті 2 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"Видача, відмова у видачі, переоформлення, відкликання дозволу на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів, дозволу на внесення засобів захисту рослин з повітря здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Митним кодексом України та Законом України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

10) у Законі України "Про карантин рослин" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 19-20, ст. 167 із наступними змінами):

а) [розділ I](#) доповнити статтею 2¹ такого змісту:

"Стаття 2¹. Інформаційна автоматизована система "Phytosanitary Inspection System"

Інформаційна автоматизована система "Phytosanitary Inspection System" (далі - PHIS) призначена для комплексного інтегрування відомостей, використання механізмів та інструментів, за допомогою яких здійснюються збирання, обробка, зберігання та автоматизований обмін даними, інформацією та документами у сфері карантину рослин.

Держателем, адміністратором та технічним адміністратором PHIS є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин.

Функції адміністратора, технічного адміністратора PHIS може здійснювати державне підприємство чи державна установа, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин, або інша юридична особа публічного права, визначена таким центральним органом виконавчої влади.

Функціонування PHIS забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин, з урахуванням вимог законодавства про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах та інших вимог законодавства.

Обробка персональних даних у PHIS здійснюється виключно з метою реалізації державної політики у сфері карантину рослин відповідно до законодавства.

PHIS забезпечує:

формування (збирання), обробку, зберігання, обмін інформацією та документами, пов'язаними із заходами з реалізації державної політики у сфері карантину рослин;

функціонування особистого електронного кабінету.

Вимоги до функціонування PHIS, у тому числі її внутрішньої структури (модулів), розробляються та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин, та, зокрема, включають:

технічні специфікації PHIS та її системних компонентів, у тому числі механізм електронного обміну даними з іншими інформаційно-комунікаційними системами, визначення стандартів, що застосовуються, визначення структур повідомлень, словників даних, порядку обміну протоколами та процедурами;

визначення особливостей захисту персональних даних в PHIS та її компонентах і безпечного обміну інформацією;

визначення особливостей взаємодії PHIS з іншими інформаційно-комунікаційними системами, електронно-інформаційними ресурсами, реєстрами та кадастрами;

визначення заходів, що застосовуються у разі виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі в разі недоступності функціональних можливостей PHIS;

визначення умов та принципів (засад) обміну даними, інформацією та документами за допомогою PHIS, у тому числі з іноземними національними організаціями захисту рослин та міжнародними організаціями.

Порядок електронної реєстрації осіб у PHIS, визначення ролей користувачів PHIS і функціонування особистого електронного кабінету визначаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину рослин, та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері карантину рослин.

Порядок доступу третіх осіб до персональних даних, що знаходяться у володінні центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері карантину

рослин, як розпорядника публічної інформації, визначається [Законом України](#) "Про доступ до публічної інформації" та іншими нормативно-правовими актами.

RHIS є об'єктом права державної власності.

Фінансування витрат, пов'язаних із функціонуванням та використанням RHIS, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету та з інших джерел, не заборонених законом.

Обробка персональних даних у RHIS, доступ третіх осіб до персональних даних, що містяться у RHIS, здійснюються відповідно до [Закону України](#) "Про захист персональних даних";

б) [абзац третій](#) частини першої статті 36 доповнити словами "якщо такий сертифікат вимагається згідно з діючими фітосанітарними заходами";

в) у [статті 39](#):

абзац третій частини першої викласти в такій редакції:

"об'єкт регулювання супроводжується дійсним фітосанітарним сертифікатом та/або фітосанітарним сертифікатом на реекспорт, якщо такий сертифікат вимагається згідно з діючими фітосанітарними заходами";

абзац четвертий частини другої викласти в такій редакції:

"наявність дійсного фітосанітарного сертифіката та/або фітосанітарного сертифіката на реекспорт, якщо такий сертифікат вимагається згідно з діючими фітосанітарними заходами";

[11](#)) у [статті 1](#) Закону України "Про ветеринарну медицину" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 5-6, ст. 53 із наступними змінами) визначення терміна "партія" викласти в такій редакції:

"партія - будь-яка визначена виробником кількість товару з однаковою назвою та властивостями, що вироблена або вирощена у визначений виробником період часу, за однакових умов на одній і тій самій потужності (об'єкті), має одне і те саме призначення та переміщується одним видом транспортного засобу (незалежно від кількості транспортних засобів, у які її завантажено)";

12) [частину восьму](#) статті 2 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, ветеринарної медицини, захисту рослин, його територіальні органи зобов'язані забезпечувати дотримання з урахуванням особливостей, визначених законами України ["Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, ветеринарну медицину та благополуччя тварин"](#), "Про державне регулювання сфери захисту рослин", виключно вимог таких положень цього Закону:

1) частин першої, четвертої, шостої, сьомої, абзацу другого частини десятої, частин дванадцятої - чотирнадцятої статті 4;

2) частин першої (крім абзацу третього, другого речення абзацу п'ятого, абзаців шостого та сьомого) і третьої статті 6;

3) частин першої - четвертої, шостої, восьмої - десятої статті 7;

4) частин першої і другої статті 12;

5) статей 13, 14, 15 (крім абзацу третього частини третьої), 16-18, 20 і 21";

13) у Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженому Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами):

а) пункт 83 виключити;

б) доповнити пунктами 167 і 168 такого змісту:

"167.	Дозвіл на ввезення (пересилання) на митну територію України окремих видів шкідливих організмів або рослин, продуктів рослинного походження та інших об'єктів	Закон України "Про державне регулювання сфери захисту рослин"
168.	Дозвіл на внесення засобів захисту рослин з повітря	Закон України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

14) частину другу статті 2 Закону України "Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб - підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 49, ст. 558; 2017 р., № 31, ст. 343) доповнити словами "про захист рослин";

15) пункт 1 частини другої статті 2 Закону України "Про адміністративні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 32, ст. 409 із наступними змінами) доповнити словами "про захист рослин";

16) у Законі України "Про насіння і садивний матеріал" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 42, ст. 585 із наступними змінами):

а) у статті 1:

у частині першій:

у визначенні терміна "етикетка" слово "насіння" виключити;

у визначенні терміна "ділянковий (грунтовий) сортовий контроль" слово "офіційному" виключити;

доповнити частиною такого змісту:

"Термін "засоби захисту рослин" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

б) у частині першій статті 4 слова "Про карантин рослин" замінити словами "Про державне регулювання сфери захисту рослин";

в) у статті 18:

частину третю виключити;

у частині четвертій слова "приватної форми власності" виключити;

г) абзац третій частини другої статті 18¹ виключити;

г) частину сімнадцяту статті 18² доповнити словами "за умови проведення вибіркового оцінювання робіт такого аудитора із сертифікації (агронома-інспектора)";

д) [статтю 21](#) доповнити частиною такого змісту:

"Маркування (етикетка) та/або супровідні документи до насіння та садивного матеріалу, обробленого засобом захисту рослин, з метою дотримання заходів безпеки та заходів щодо зменшення ризиків негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище повинні містити таку інформацію:

назва засобу захисту рослин, яким оброблено насіння або садивний матеріал;

назва діючої речовини (речовин) засобу захисту рослин, яким оброблено насіння або садивний матеріал";

17) у [Законі України](#) "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 41-42, ст. 2024 із наступними змінами):

а) у [статті 1](#):

у частині першій:

у пункті 35 слово "пестициди" замінити словами "засоби захисту рослин";

в абзаці шостому пункту 80 слово "карантину" замінити словом "захисту";

у пункті 91 слово "пестицидів" замінити словами "засобів захисту рослин";

частину другу після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"термін "засоби захисту рослин" - у значенні, наведеному в Законі України "Про державне регулювання сфери захисту рослин".

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;

б) у [пункті 3](#) частини другої статті 6 слово "пестицидів" замінити словами "засобів захисту рослин і біоцидів";

в) у [частині сьомій](#) статті 40:

абзац перший після слів "виробництвом продуктів рослинного походження" доповнити словами "вирощуванням рослин";

пункт 1 викласти в такій редакції:

"1) застосування засобів захисту рослин відповідно до Закону України "Про державне регулювання сфери захисту рослин" та біоцидів";

у пункті 2 слова "чи хвороб" виключити;

[18](#)) у [частині п'ятій](#) статті 7 Закону України "Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 31, ст. 343; 2023 р., № 8-9, ст. 24, № 83, ст. 302) слова "посадових осіб відповідних територіальних органів" замінити словами "осіб, які працюють в системі компетентного органу";

19) у [частині першій](#) статті 3 Закону України "Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 36, ст. 275; із змінами, внесеними Законом України від 10 жовтня 2024 року № 4017-IX) слова "про карантин рослин" виключити;

[20](#)) в [абзаці першому](#) пункту 1 розділу XV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про ветеринарну медицину" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 8-9, ст. 24; із змінами, внесеними Законом України від 12 травня 2022 року № 2246-IX) слова "через

один рік з дня припинення або скасування воєнного стану" замінити словами і цифрами "з 1 вересня 2025 року".

4. Установити, що:

1) насіння та садивний матеріал, оброблені засобами захисту рослин та марковані до набрання чинності цим Законом, можуть знаходитися в обігу до їх повного використання;

2) технічний огляд обладнання для застосування засобів захисту рослин, передбачений цим Законом, проводиться протягом трьох років з дня набрання чинності цим Законом. Використання обладнання для застосування засобів захисту рослин, технічний огляд якого не проведено, після спливу строку, передбаченого цим підпунктом, забороняється;

3) фітосанітарні лабораторії, уповноважені відповідно до [Закону України](#) "Про карантин рослин", є уповноваженими лабораторіями відповідно до цього Закону, відомості про них автоматично вносяться до Державного реєстру лабораторій у сфері захисту рослин;

4) посвідчення про право роботи з пестицидами, видані відповідно до [Закону України](#) "Про пестициди і агрохімікати", є чинними до завершення строку їх дії;

5) до запровадження електронної системи завчасного сповіщення про застосування засобів захисту рослин, передбаченої цим Законом, завчасне сповіщення подається у паперовій або електронній формі до органів місцевого самоврядування в межах відповідної території, на якій планується застосування засобів захисту рослин (з урахуванням відстані 8 кілометрів від зовнішнього периметра території застосування засобів захисту рослин);

6) місця виробництва (виробничі ділянки), вільні від регульованих шкідливих організмів, щодо яких на день набрання чинності цим Законом встановлено або підтримується статус місця виробництва (виробничої ділянки), вільного від регульованих шкідливих організмів, зберігають такий статус до завершення строку, на який його встановлено;

7) з дня набрання чинності цим Законом інформаційна автоматизована система "Phytosanitary Inspection System", що функціонувала відповідно до [Закону України](#) "Про карантин рослин", вважається інформаційною (автоматизованою) системою "Phytosanitary Inspection System" відповідно до цього Закону.

5. Кабінету Міністрів України до набрання чинності цим Законом:

1) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

2) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

6. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

**м. Київ
17 грудня 2024 року
№ 4147-ІХ**